

www.iowadot.gov

د آیووا د موټر

چلولو د جواز لارښود

د موټر چلولو د جواز لارښود په آنلاین بڼه په

IOWADOT.GOV/DRIVERSMANUAL

کې وگورئ.

موټر چلونکو ته مهم پیغام

Kim Reynolds

Kim Reynolds، د آیووا ایالت والي

د لومړي ځل لپاره د شترینک یا عراده جاتو چلولو ته کینیناسټل کېدای شي یوه ویروونکي خو په زړه پوری تجربه وي. په خپله د موټر چلولو ازادې لارې ستاسو پر مخ د امکاناتو یوه نوي نړۍ پرانیزي، مگر ددې کار لپاره چمتووالی او مخکې له دې چې تاسو کېلي په لاس کې واخلي، لومړی د هغه کسانو لپاره چې له گډ ترافیکي سیستم څخه استفاده کوي، د سرک په مقرراتو پوهیدل به زموږ د ټولو لپاره خونديتوب رامنځته کړي.

د موټر چلونکو لپاره په دې لارښود کتاب کې د شته معلوماتو لوستل، ځان ورباندې پوهول او د دې لارښوونو عملي کول به ستاسو سره مرسته وکړي چې په خوندي توګه موټر وچلوئ. په دې لارښود کتاب کې شته توضیحات به لا ډېر معلومات درته واضح کړي، مگر د خونديتوب ددې لومړنیو مقرراتو تعقیبول به تاسو راپیل کړئ.

- مهمه نه ده چې تاسو د موټر په کومه څوکۍ کې ناست یاست، په هر حالت کې خپل پټي وټړئ.
- د ټاکل شوي سرعت قوانین عملي کړئ.
- خپل موټر چلولو ته پوره پاملرنه وکړئ.
- په پوره هوښ موټر چلوئ.

له تاسو څخه مننه چې په دې لارښود کې په شته عملي اصولو او مقرراتو د ځان پوهولو لپاره مو وخت ورکړ او د خپلو وسایطو د چلولو پرمهال همدا ترافیکي قوانین عملي کوئ. دا دواړي تعلیمي چاري چې یو د ترافیکي اصولو زده کړه او بل د هغه عملي کول دي، او همداراز په خوندي توګه د موټر چلولو ته ستاسو ژمنتیا د ټولو هغو کسانو لخوا ستایل کېږي چې په گډه د آیووا له سرک څخه کار اخلي.

د موټر چلولو د جواز او د هویتي خدماتو له موقعیت څخه لیدنه

په ټول ایالت کې د آیووا ایالت DOT خدماتي مرکزونو او د مالیاتي چارو د سیمه ایزو دفترونو موقعیتونه شته. تاسو کولای شئ له دې موقعیتونو څخه لیدنه وکړئ؛ مهمه نه ده چې دا موقعیتونه به ستاسو د هستوګنې ځای ته نږدې وي. سربیره پردې، که تاسو 18 کلن یا له دې څخه ډیر عمر لرئ او نور شرایط مو هم پوره کړي وي، نو ستاسو لپاره ځینې خدمات، لکه د جواز نوي کولو چاري په آنلاین بڼه هم شته.

په DOT موقعیت کې د ملاقات مهالویش:

www.iowadot.gov/service-selector

د مالي چارو په سیمه ایز دفتر کې:

لاندې ویبپاڼې ته مراجعه وکړئ او له هغه موقعیت سره اړیکه ونیسئ چې تاسو یې لیدنه په پلان کې لرئ، ترڅو وګورئ چې دوی د سوداګرۍ چاري څنګه ترسره کوي.

www.iowadot.gov/mvd/iowa-dot-locations

آنلاین:

دا معلومه کړئ چې ایا تاسو د آنلاین خدماتو لپاره وړ یاست.

www.mymvd.iowadot.gov

دا یوازینی ځای دی چې تاسو کولای شئ خپل جواز په آنلاین ډول نوی کړئ. دلته ډیرې ویبپاڼې شته چې د پیسو په مقابل کې هغه معلومات پلوري چې موری یې په وړیا ډول چمتو کوو. دوی دا فکر کوي چې تاسو د موټر چلولو نوی جواز ترلاسه کوئ، خو په اصل کې تاسو داسې نه کوئ.

فهرست

1 برخه: ستاسو د موټرچلولو جواز 4

- 1.1 څوک د آيووا ايالت موټر چلولو جواز ته اړتيا لري؟ 4
- 1.2 له ځان سره دموټر چلولو جواز او بيمه ولری 5
- 1.3 د اړتيا وړ روغتيايي معاینات او ازمويني 5

2 څپرکی: د سرک ترافیکي نښي او اصول 6

- 2.1 ترافیکي نښي 6
- 2.2 نظارتي نښي 8
- 2.3 اخطاري (خبرداري) نښي 9
- 2.4 د ورو-حرکت لرونکو عراده جاتو ترافیکي نښي 10
- 2.5 د لارښود نښي 10
- 2.6 خدماتي نښي 10
- 2.7 د لاري نښي 10
- 2.8 ترافیکي اشاري 10
- 2.9 له ریل پټلی څخه تېرېدل 11
- 2.10 د کار ساحه 11
- 2.11 د پياده رو اړوند او نوري کنټرولونکي ترافیکي نښي 12
- 2.12 د پياده رو کرښي 12
- 2.13 د اوښتلو نښي، د درېدلو کرښي او لارښود نښي 12
- 2.14 د بېرته راگرځېدو کرښي 12
- 2.15 کين لوري ته د سرک شریکولو کرښه 13
- 2.16 احتیاطي کرښي 13
- 2.17 له عمومي ترافیکي کرښو څخه استفاده کول 13
- 2.18 د بایسکل او د پيادرو نښي 14
- 2.19 د بایسکل او پياده تگ سگنالونه 15
- 2.20 د رندو خلکو پياده تگ 15
- 2.21 څلورلاری 15
- 2.22 بیړني وسایط 16
- 2.23 د ښوونځي بسونه 17
- 2.24 تمخای 18
- 2.25 موټر درول ممنوع دي 18
- 2.26 ولاړ موټر ته نږدې کېدل 18
- آيووا د تېز یا ورو حرکت کولو قانون 19
- 2.27 موټر چلولو دا-لار صفا کړی 19

3 څپرکی: د موټر چلولو لپاره تياری نیول 20

- 3.1 د خپلو وسایطو ساتنه 20
- 3.2 د څوکیو او هېندارو برابرول 22
- 3.3 د پرمختللي موټر چلولو مرستي سیستم 23
- 3.4 د رندو ساحو په اړه ځان خبرول 31

- 3.5 څوکی کمربند او د ماشومانو ساتنه 31
- 3.6 د خلاصو شیانو ساتنه 33
- 3.7 د خنډونو له منځه وړل 33
- 3.8 الکول او مخدره توکي 34
- 3.9 د بي خوبی حالت کې موټر چلول 34
- 3.10 د راتلونکي سرک لپاره تياری- آيووا 511 35

4 څپرکی: د موټر چلولو لومړني مهارتونه 36

- 4.1 د موټر چالانول 36
- 4.2 د گېر بدلول 36
- 4.3 رېز ورکول 37
- 4.4 بریک نیول او درول 37
- 4.5 مناسب سرعت 39
- 4.6 سټرېنگ کنټرولول 39
- 4.7 شاته بېول 40
- 4.8 د موټر گرځولو مناسب تخنیک 40
- 4.9 ترافیکي کرښی بدلول 41
- 4.10 له نورو موټرونو څخه تېرېدل 42
- 4.11 د فاعی موټر چلول 44
- 4.12 په خوندي توگه د موټر چلول 45
- 4.13 اړیکي- د مخي څراغونه، هارن او بېرني سیگنالونه 46

5 څپرکی: خپل موټر چلولو مهارت عملي کول 48

- 5.1 څلورلاري یا تقاطع لاري 48
- 5.2 د ایالتونو تر منځ (بین ایالتي) او پر لویو لارو د موټر چلول 49
- 5.3 د الماس شکل ته ورته لارو کې د موټرونو تېرېدل 50
- 5.4 واټونه او څلورلاري 50
- 5.5 پر کلبوال/ شگي لرونکی سرک باندې موټر چلول 51
- 5.6 د شپي موټر چلول 52
- 5.7 هوسی او نور ژوي 53
- 5.8 له غټو لاریو سره د سرک شریکول 53
- 5.9 له موټرسایکلونو سره د سرک شریکول 54
- 5.10 د بایسکل چلونکو او پلي کسانو سره د سرک شریکول 54
- 5.11 په گرمو وځو کې بند موټرونه 55
- 5.12 په خرابه هوا کې د موټر چلول 55
- 5.13 د تجهیزاتو د خرابېدو بېرني حالات 58
- 5.14 په ترافیکي پېښه کې ښکېلېدل 59
- 5.15 د قانون پلي کولو تعامل 60

ستاسو د موټر چلولو جواز

1.1 څوک د آیووا ایالت موټر چلولو جواز ته اړتیا لري؟

هر هغه څوک چې په آیوا کې پر عامه سرکونو موټر، موټرسایکل، یا کوچني سکواټران چلوي باید اجازه لیک یا جواز ولري. که تاسو د موټر چلولو د جواز اخیستلو لپاره له لاندې کارونو څخه لږترلږه یو ترسره کړی وي تاسو به د آیووا اوسیدونکي گڼل کیږئ:

- په دې ایالت کې د رایې ورکولو لپاره ثبت شوي یاست.
- خپل ماشوم مو د آیووا ایالت په دولتي ښوونځي کې شامل کړی وي.
- په آیووا ایالت کې د یوې دایمي دندې لپاره منل شوي یاست.
- په آیووا ایالت کې مو په پرلپسې توګه د 30 ورځو لپاره ژوند کړی وي.
- په آیووا ایالت کې مو د ملکیت اړوند د کور د ماليې معافیت یا د نظامي ماليې د معافیت لپاره اسناد سپارلي وي.
- له آیووا ایالت څخه مو عامه مرستې ترلاسه کړي وي.

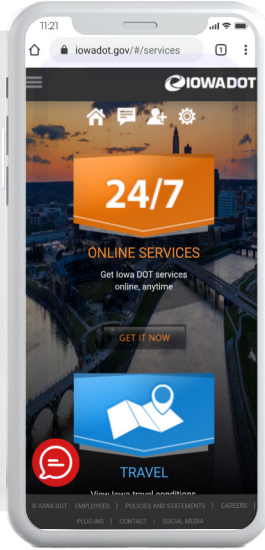
که تاسو په لاندنیو حالاتو کې یو حالت ولرئ، په دې صورت کې د موټر چلولو جواز ته اړتیا نلرئ:

- د متحده ایالاتو د وسله والو ځواکونو سره د دندې پر مهال د نظامي موټر چلول.
- د کورني کښت کړوندي او د نږدې هري کرنيزي ځمکې تر مینځ د زراعتي تجهیزاتو چلول یا د دوو میلیونو په دننه کې د کښت کړوندي لپاره عملیاتي چارې ترسره کول.
- د خپل ایالت یا هیواد درکړل شوي جواز په مرسته په آیووا ایالت کې د یو سیلاني یا زده کوونکي په توګه موټر چلول.

په دې اړه د نورو معلوماتو لپاره
IOWADOT.GOV ته مراجعه وکړئ:

کله او څنگه باید خپل جواز نوی کړئ. ✓

د فارغ شوي موټر چلوونکي د جواز پروگرام
(د 18 کالو څخه کم عمر لرونکو موټر چلوونکو لپاره). ✓

په کور یا ښوونځي د موټر چلولو اړوند د خپلي پوهې آزمویښه (له سفر څخه پرته). ✓

د جواز سیر ځانګړي ډولونه لکه د موټرسایکلونو او CDL جوازونه. ✓

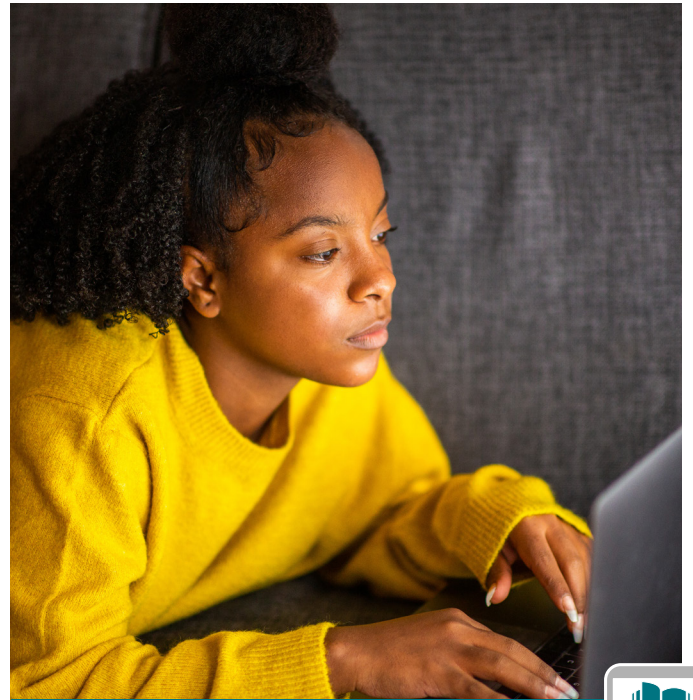
1.2 خپل د جواز او بیمې اخیستل

تاسو باید د موټر چلولو پر مهال همپشه خپل اجازه لیک یا جواز له ځان سره ولرئ. په آیووا ایالت کې د راجسټر شویو عراده جاتو چلوونکي باید د بیمې کارت (په چاپ شوي یا بریښنايي بڼه) له ځان سره ولري تر څو د مسئولیت پر مهال د بیمې ثبوت یې تصدیق شي. په دې کار کې پاتې راتلل کیدای شي جریمه ولري او احتمال شته چې عراده جات مو ضبط شي.

1.3 اړین روغتیايي معاینات او ازمویني

کله چې تاسو د خپل جواز لپاره غوښتنه کوئ، تاسو باید لاندې کارونه وکړئ:

- د سترګو د لید معایناتو بشپړول.
- پوهنیزه ازموینه په بریالیتوب سره ترسره کړئ.
- (که تاسو د 18 کلونو څخه کم عمر لرونکي باست)، نو تاسو باید دا ثابت کړئ چې د آیووا ایالت لخوا د موټرچلولو د ازمویني یو تصدیق شوی کورس مو په بریالیتوب سره بشپړ کړی دی.
- د موټر چلولو ازموینه بشپړه کړئ (په هغه صورت کې چې تاسو د موټر چلولو تعلیمي کورس پای ته رسولی وي، بیا دغه شرط ته اړتیا نشته).

زموږ د تمریني ازمویني لپاره آنلاین مطالعه وکړئ:
www.iowadot.gov/mvd/driverslicense/manuals-and-practice-tests

د سړک ترافیکي نښې او مقررات

2.1 ترافیکي نښې

ترافیکي نښې د ترافیکي قوانینو، خطرونو، موقعیت، لارښوونو او دا چې ترافیکي خدمات چیرې دي، مشوره ورکوي. د ترافیکي نښو شکل او رنگ د هغه معلوماتو په ډول پورې اړه لري چې دوی یې وړاندې کوي.

معیاري رنگونه

سپین

تنظیموونکي. د تطبیق وړ قوانینو او مقرراتو په اړه معلومات وړاندې کوي.

نارنجي

د سړک کار، لنډمهاله ترافیک کنټرول او د ساتنې خبرتیا. پر سړک د سرعت د محدودیتونو او کاریگرو په اړه ډاډ ترلاسه کړئ.

نصواري

تفریحي او د خوښې وړ کلتوري ځایونه. تاریخي ځایونو، پارکونو، یا تفریحي سیمو ته اشاره کوي.

روښانه گلابي

د ترافیکي پېښې د مدیریت خبرداری او لارښوونې نښې مثلاً د ترافیکي پېښې ساحه پاکول، د کثافاتو لرې کول او داسې نور.

سور

وډېرې، لار ورکړې، یا هغه څه وکړئ چې په ترافیکي نښه کې ښودل شوي وي.

زرغون

لوری. دې ته اشاره کوي چې یو ځای چیرې دی، یا یو ځای ستاسو له موقعیت څخه څومره لرې دی.

آبی

د مسافرو لپاره خدمات. تاسو ته ځینې ځایونو لکه د استراحت ساحې، سیاحت ځایونه، روغتونونه، د استوګنې ځایونه، د تیلو ټانکونه، رستورانټونه، او سیاحتی سیمې په نښه کوي.

ژیر

عمومي خبرداری.

روښانه ژیر- زرغون

د پلي کسانو، سایکلونو او د ښوونځي د خبرتیا نښې.

معیاري شکلونه

مساوي مثلث
د لارې حق ورکړی.

اته ځنډی

شکل یوازې د تمخای د نښې لپاره کارول کیږي. په هغه څلور لارو یا تقاطع کې چې دغه نښې کارول شوي وي، باید هلته په بشپړه توګه ودرېږئ.

الماس ته ورته شکل

څېرډاری. تاسو ته د سړک د ځانګړو خطرونو په اړه څېرډاری درکوي. په یوه نښه کې لیکل شوي الفاظ یا انځورونه به دا درته وښيي چې تاسو ولې باید ورو شئ یا له اضافه احتیاط څخه کار واخلئ.

بیرغ لرونکی

دا نښه به د سړک په کین اړخ کې وي. دا تاسو ته د نه تیریدو ساحې په اړه څېرډاری درکوي.

پنځه ضلعي

له ښوونځي څخه تېرېدل. دا نښې د ښوونځي له ساحې او له ښوونځي څخه تېرېدل په نښه کوي.

مستطیل

د ترافیک د تنظیم، لارښود او څېرډاري نښو لپاره کارول کیږي.

حلقه

مخته د اورګاډي له پټلۍ څخه د تېرېدو ساحه ده.

کراسېک

د اورګاډي پټلۍ نښې چې له سړک څخه د پټلۍ تېرېدو په هره ساحه کې ایښودل شوي وي. د کراس بګونو لاندې د شمیرې نښه دا درته ښيي چې تاسو باید د ریل پټلۍ له څو مجموعو څخه تېر شئ.

2.2 مقرراتي نښې

په دې نښو کې د ترافیکي لارښوونو، د ترافیکي لښوونو څخه د استفادې، د سرک لین بدلولو، سرعت، پارکینګ او نورو ځانګړو حالاتو په اړه معلومات وړاندې کېږي. ځینې مقرراتي یا تنظیموونکي نښې د یو سمبول پر سر د سور رنگه پټې تر څنګ یوه سره دایروي نښه هم لري. دا دې ته اشاره کوي U-turn. تاسو ځینې شیان نشئ کولای، د مثال په توګه، کین اړخ ته نه شئ ګرځېدلای، یا ښې اړخ ته نه شئ ګرځېدلای او یا هم په U بڼه له جادې څخه نه شئ تاوېدلای.

د لارې ورکولو نښه

د لارې ورکولو نښه په دې معنی ده چې تاسو باید په هغه څلور لاره کې چې تاسو تیرېږئ یا هغه سرک چې تاسو ور ننوځئ د نورو ترافیکو لپاره خپل سرعت ګرار کړئ او هغوی ته د تېرېدو حق ورکړئ.

ویشل شوي لویه لاره

وړاندې لار ویشل شوې ده. دا نښه د سرک ویشوونکي ساحه یا خنډ په ګوته کوي.

یوه لار

ترافیک یوازې پر هغه لور حرکت کوي چې د غشي نښه هماغه لوري ته وي.

د نه ننوتلو نښه

دا نښه د هغو سرکونو په سر کې تا لیدلای شئ چې ور ننوتل ممنوع دي. تاسو به هلته د سرک ویشوونکي ساحه له سرک څخه د تېرېدلو په سیمه کې او د یو طرفه سرک په ډېرو ځایونو کې له سرک څخه د وتلو لارې وویئ.

ناسمه لاره

تاسو ناسم را ګرځېدلې یاست او د مقابل لوري را روان ترافیکي لین ته ننوتلې یاست. خپل موټر د سرک له هغې برخې څخه لرې کړئ چې ترافیک پرې تېر را تېر کوي، ودرېږئ او هر څومره ژر چې امکان لري را وګرځئ.

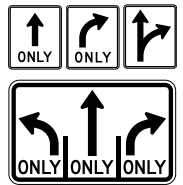
د سرعت محدودیت نښې

د سرعت محدودیت نښې د هغه حد اکثر یا حد اقل خوندي سرعت لپاره وي چې اجازه ورکړل شوې ده. د سرعت اعظمي حدونه د موټر چلولو د ځانګړو شرایطو لپاره دي. ځینې وختونه چې د شرایطو همدا غوښتنه وي تاسو باید خپل سرعت کم کړئ، مثلاً (د باران یا واورې اورېدو پر مهال) چې سرک ښوی وي یا (د ګرد او غبار پر مهال) چې سرک په روښانه ډول نه مالومېږي. د لوړ-سرعت پر ځینو سرکونو د حد اقل سرعت لپاره حدود ټاکل شوي وي. که دا حد اقل سرعت ستاسو لپاره ډېر تېز او ګړندی سرعت وي، نو تاسو باید له بلې لارې څخه استفاده وکړئ.

د ترافیکي لین د کنټرول نښې

په دې نښو کې دا درته ښودل کېږي چې چیرې تللای شئ او چیرې خپل وسایط را ګرځولای شئ او عموماً په دې نښو کې د غشي سمبول وي. دا نښې د سرک په اوږدو کې دي یا پر سرک باندې ځوړندي وي. ځینې وختونه په سرک کې سپین تیرونه هم رنگ کیدي شي.

د نه تیریدو نښې

دا نښې دا په نښه کوي چې د بل موټر تیریدل خوندي ندي. د نه تیریدو ساحه، دغه نښه د نه تیریدو د ساحې په سر کې موقعیت لري. د تیریدو ساحې په دې اساس دي چې تاسو څومره لرې لیدلای شئ. که چیرې دا خوندي وي، تاسو کولی شئ همداسې وکړئ چې چیرې د تیریدو اجازه وي. په 42 مخ کې د تیریدو ساحه پیاوړه رو نښې بیان شوي.

د درېدلو نښه

د تمخای نښه په دې مانا ده چې تاسو باید بشپړ ودرېږئ او تر هغه وخته پورې انتظار وکړئ چې موټرونه او پیاوړه تګ کوونکي تېر شوي وي. که چیرې یو څوک وي، نو د درېدلو پر خط ودرېږئ. که اړتیا وي، تاسو کولی شئ د درېدلو خط یا بېلابېلونکي ځنډې ته ځان ورسوئ او وروسته حرکت وکړئ کله چې خونديتوب وي.

2.3 د خبرتیا نښې

د خبرتیا نښې ژیرې دي چې توري کلمې یا سمبولونه لري او ډیری یې د الماس په شکل دي. دا نښې تاسو ته خبرداري درکوي چې ورو شئ او د اړتیا په صورت کې ودرولو ته چمتو اوسئ. یو ځانگړی حالت یا خطر په مخکې دی. ځینې عامې د خبرداري نښې لاندې ښودل شوي.

<p>ښې طرف ته تدریجي کښته کېدونکې لار وړاندې سرک په تدریج سره ښي خوا ته وگرځئ. د خپل جهت بدلون لپاره چمتو اوسئ.</p>		<p>ترافیکي لین پای ته رسیري د ترافیکو دوه لښونه به ډیر ژر په یو ترافیکي لین بدل شي. ترافیک باید یو ځای شي.</p>		<p>څلورلاری/له سرک څخه اوبنډل وړاندې یو بل سرک دی چې پر هغه سرک باندې تیریري چې تاسو پرې یاست. ستاسو په لاره کې د تېرېدلو لپاره په احتیاط سره وگورئ.</p>	
<p>د لنډیل پر مهال ښوینده حالت د لنډې هوا له امله وړاندې سرک ښوی دی. د دې شرایطو لاندې ورو کېدل.</p>		<p>فارمي ماشین آلات پر سرکونو باندې د کرنیزو یا زراعتي ورو حرکت کوونکو تجهیزاتو لپاره محتاط اوسئ. خپل سرعت کم کړئ او ورو تیر شئ.</p>		<p>وړاندې سیگنال/اشاره دا نښې د لوړ سرعت په سرکونو کې کارول کېږي. د څلورلاری او د درېدلو څراغ لپاره چمتو اوسئ.</p>	
<p>د شیفرن نښه دا نښه د منحنی نښو سربرېه کارول کېږي او دا په هغه صورت کې وي چې کله د سرک په جهت یا سمت کې بدلون ته د اضافي پاملرنې اړتیا وي.</p>		<p>د پلپو لپاره کرښه د هغو خلکو لپاره مو باید پام وي چې ممکن ستاسو د موټر مخې ته حرکت کوي یا منډه کوي.</p>		<p>د ترافیک یو ځای کېدل که تاسو په عمومي سرک باندې یاست او دا نښه و وینئ، د نورو موټرو لپاره چمتو اوسئ چې ستاسو په لین کې گډیري.</p>	
<p>په رمپ یا منحنی لار کې د سرعت حد د وتلو په منحنی لار کې وړاندیز شوي سرعت.</p>		<p>د هوسې تېرېدنه هوسې کیدای شي هڅه وکړي چې په سیمه کې له سرک څخه تیره شي. ورو شئ او په احتیاط سره وگورئ.</p>		<p>دوه طرفه ترافیک ښي خوا ته پاتې شئ ځکه چې تاسو یو طرفه سرک پرېږدئ او دوه طرفه سرک ته ننوځئ.</p>	
<p>وړاندې له سرک څخه ښوونځي ته د اوبنډو لار ده د تېرېدلو سره یو ځای تاسو د ښوونځي ساحې ته نږدې کېږئ. ماشومانو ته پام وکړئ او د ښوونځي تېرېدلو نښو ته وگورئ. د دې نښې رنگ ممکن ژیر وي.</p>		<p>غونډی دا نښه ټولو موټرو ته یو خبرداري دي چې مخکې سرک د یوې غونډې لاندې تیریري. تاسو باید له غونډې څخه تر کښته کېدو دمخه خپل بریکونه چپک کړئ یا وگورئ.</p>		<p>ویشل شوي لویه لاره پیلیږي تاسو هغه ځای ته نږدې کېږئ چېرې چې دوه طرفه لار به د مرکزي پټې په مرسته ویشل کېږي.</p>	
<p>وړاندې T-څلورلاری دی هغه لاره چې تاسو وړاندې روان یاست مستقیمه نه ځي. ښي یا کین اړخ ته د گرځېدلو لپاره چمتو اوسئ.</p>		<p>ویشل شوي لویه لار پای ته رسیري دوه طرفه لار به نور د مرکزي پټې لخوا نه ویشل کېږي. را روانو وسایطو ته پاملرنه کوئ.</p>			
<p>مخکې د ښوونځي بس ولاړدی تاسو یوې سیمې ته نږدې کېږئ چېرې چې د ښوونځي ولاړ بس مسافر پورته یا کښته کوي. پر ماشومانو پام کړئ. درېدلو ته چمتو اوسه.</p>		<p>آس گادی د سرکونو په اوږدو کې د ورو حرکت، آس گادیانو لپاره محتاط اوسئ. خپل سرعت کم کړئ او ورو تیر شئ.</p>			

2.4 د ورو حرکت د موټرو نښه

د موټر په شا کې د انعکاس نارنجي مثلث نښه په دې معنی ده چې دا 35 mph یا له دې څخه لږ سفر کوي. تاسو به دغه نښې د سړک د ساتنې پر تجهیزاتو، د کروندې پر نقلیه وسایطو یا د آسونو پر گاډیو وگورئ.

2.5 د لارښود نښې

د لارښود نښان بېلا بېلو ځایونو ته لارښوونه او فاصله نښې، یا داسې ساحو ته لکه ښارونه، هوايي ډگرونه، ایالتي کرنې؛ یا د علاقې وړ ځایونو ته لکه ملي پارکونه، تاریخي سیمې، یا موزیمونه. د مایل نښه کوونکي د مایلو شمیر نښې له کوم ځای څخه چې د ایالت تر منځ لار هغه ایالت ته ننوځي چې تاسو پکې سفر کوئ. دوي د دې محاسبه کولو لپاره کارول کیدی شي چې تاسو د وتلو یا منزل څخه څومره لرې یاست او په بیرني حالت کې خپل دقیق ځای ورکړئ.

2.6 خدماتي نښې

د خدماتو نښې د مختلفو خدماتو ځای نښې؛ لکه د آرام ځایونه، د تیلو سټیشنونه، د کیمپ میدانونه، یا روغتونونه په گوته کوي.

2.7 د لارې نښې

د لارې دغه نښان د سړک ډول په گوته کوي چې د ایالاتونو یا د متحده ایالاتو لویې لارې، د آیوا ایالت لارې، ایالتي لویو لارو، سړکانو او داسې نورو ځایونو کې د سفر پرمهال د لویو لارو ترافیکي نښې تعقیب کړئ.

2.8 ترافیکي سپګنالونه

د ترافیکي نښو سربیره، د ترافیک کنټرول د آیوا ایالت د قانون پلي کوونکي، د لویې لارې پرسونل یا د ښوونځي د تیریدو ساتونکو لخوا چمتو کیدی شي. تاسو باید د دې کسانو لارښوونې تعقیب کړئ.

د آیوا ایالت لویې لار
د متحده ایالاتو په کچه لویې لاره
د آیوا ایالت سړک

ثابت سور غشی

هغه موټرونه چې کین یا ښي خوا ته ځي باید ودرېږي.

ثابت ژیر غشی

د کین یا ښي اړخ اشاره د سور کیدو په حال کې ده. که تاسو په خوندي توګه درېدلای شئ، څلورلارې ته مه ننوځئ. که تاسو لا له وړاندې څلورلارې ته ننوتلي یاست، نو خپل کین یا ښي اړخ ته وګرځئ.

ژیر خلبدونکی غشی

د مقابل لوري څخه راروان ترافیک او پیاډه تلونکو کسانو ته لار ورکړئ؛ بیا په احتیاط سره کین لور ته وګرځئ. د مقابل لوري را روان ترافیک ته زرغون څراغ لګېدلی دی.

ثابت زرغون غشی

موټر کولای شي کین یا ښي لوري ته وګرځي. راتلونکي ترافیک باید ودرول شي. مخامخ یا مستقیم مه ځئ. یواځې هغه لوري ته حرکت وکړئ چې په غشي اشاره ورته شوي ده. نورو هغه موټرونو او پیاډه تلونکو کسانو ته د لارې حق ورکړئ چې لا له وړاندې په څلورلارې کې دي.

ثابت سور

په بشپړه توګه ودرېږئ.

خلېدونکی سور

هماغسې وکړئ لکه څنګه چې د دریدو د نښو پر مهال یې ترسره کوي.

ثابت ژیر

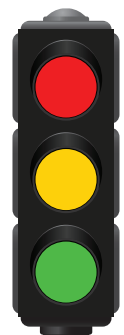
که تاسو په خوندي توګه درېدلای شئ، څلورلارې ته مه ننوځئ. که تاسو نشئ کولی په خوندي ډول ودرېږئ، په احتیاط سره له څلورلارې څخه مخ ته تېر شئ.

ژیر خلبدونکی

په احتیاط سره پر مخ لاړشئ. وسایطو او پیاډه تلونکو ته لار ورکړئ او که ځای خوندي وي مخ ته حرکت وکړئ.

ثابت زرغون

یواځې هغه وخت حرکت وکړئ چې څلورلارې کې ترافیک نه وي. په څلورلارې کې موټرونو او پیاډه تلونکو کسانو ته لار ورکړئ. کله چې د ترافیکي اشارې رڼا بدله شي، ترافیک ممکن په څلورلارې کې بند شي، نو تاسو باید دوي ته د تېرېدو لپاره وخت ورکړئ.

معیاري ترافیکي اشارې

د غشي د سر اشاره

2.9 د اورگادي له پټلی څخه تېرېدل

د اورگادي له پټلی څخه په تېرېدو کې له زيات احتياط څخه کار واخلئ او هيڅکله خپل موټر د اورگادي پر پټلیو مه دروئ. اورگادي په چټکۍ سره نه شي درېدلای.

د مخکینۍ خبرتيا نښې او دپياده رو نښې دا نښې چې پر سرک باندې د اورگادي پټلی تیرېږي. کله چې تاسو پټلی ته نږدې کېږئ، د فکري گډوډي اسباب لرې کړئ، خپلې کرکې خلاصې کړئ او خپل میوزیک بند کړئ. که چېرې د اورگادي پټلی څخه د تېرېدو ځای ته نږدې یاست، نو مخکې له دې چې پټلی ته ورسېږئ دریدو ته چمتو اوسئ. د پياده رو نښې پر سرک باندې د RR د تورو سره یو ځای په غټ X سره لیکل شوي وي. دا نښې له سرک څخه د اوبنټلو په ټولو ځایونو کې نه کارول کېږي.

د کراسبک نښې د اورگادي له پټلی څخه د اوبنټو په عمومي ځایونو کې نصب شوي وي. دا نښه په دې معنی ده چې دواړو لوریو ته وگورئ، د اورگادي هارن ته غوږ ونیسئ او اورگادي ته لار ورکړئ. د کراسبک لاندې د شمیرې نښه په دې معنی ده چې له یوې څخه زیات د اورگادي ډبې روانې دي.

ځلېدونکي اشاروي سیگنالونه ممکن د کراسبکونو سره یو ځای وکارول شي. کله چې څراغونه روښانه وي، تاسو ودرېږئ. تر څو چې ډاډه شوي نه یاست، د اورگادي له پټلی څخه مه اوږئ. که چېرې له یوه څخه زیات اورگادي وي، په دې وخت کې ډېر احتياط کوئ چې له مقابل لوري څخه بل اورگادي را روان نه وي.

د اورگادي له پټلی څخه د تېرېدو په ځینو ځایونو کې د روښانه څراغونو تر څنګ له گېټ یا دروازو څخه هم استفاده کېږي. کله چې د دروازې د بنکته کېدو وړاندې څراغونه روښانه شي نو ودرېږئ. تر هغه پورې چې دروازې پورته نه شي او څراغونه روښانه وي نو ودرېږئ. هیڅکله د دروازې پر شاوخوا حرکت مه کوئ. دا خطرناک او د قانون خلاف کار دي. دریل پټلی دروازې او د خبرتیا څراغونه تاسو ته خبرداری ورکوي چې اورگادي نږدې کېږي.

د لویې لارې - اورگادي پټلی څخه د تېرېدو ځایونه د ریل پټلی په نوم سره په نښه شوي دي او په بېرني حالت کې د زنگ وهلو لپاره شمېرې هم لیکل شوي وي. که تاسو د سیګنال یا اشارې د خرابوالي یا بل خطرناک حالت په اړه خبر یاست (مثلا پر پټلی د موټر دریدل، نور ځنډونه یا په لار کې شته زیانونه وي)، نو د پټلی مسوولینو ته د خبر ورکولو لپاره لیکل شوي شمیرې ته زنگ ووهئ.

باید ودرېږئ

ټول د بڼوونځي بسونه، چارټر بسونه، مسافر وړونکي موټرونه (لکه Uber یا Lyft) او ټول هغه وسایط چې احتیاطي مواد انتقالوي، باید له پټلی څخه تر تیرېدو وړاندې د اورگادي د پټلی وړاندې له 15 څخه تر 50 feet په واټن ودرېږي. که چېرې یو پولیس افسر یا د لویې لارې ترافیک سیګنال د لویې لارې ترافیک پر مخ وړي، تاسو اړتیا نلرئ چې ودرېږئ. که چېرې له پټلی څخه د تېرېدو په ځای کې د "EXEMPT" نښه لگېدلې وي، په دې صورت کې هم اړینه نه ده چې ودرېږئ.

2.10 کاري ساحه

د ترافیکي کنټرولي وسيلې لکه د غشي لوحې، لنډمهاله ترافیک سیګنالونه، بیرغونه، او د کانال جوړونې وسایل په کاري ساحو کې لگول شوي وي، تر څو موټر چلوونکی له مختلفو شرایطو څخه خبر کړي. په کاري ساحو کې ډیرې نښې د الماس په شکل دي، که څه هم یو څو نښې مستطیل شکله دي. د دې نښو او خبرداري آلو لپاره نارنجي رنګ لومړنی یا اساسي رنګ دی.

ترافیکي کنټرولونکي وسيلې او نښې د ساختماني چارو، خونديتوب، څارني او کاري ساحې معلومولو لپاره کارول کېږي. دا نښې د دې تر څنګ چې په کاري ساحه کې د کارمندانو لپاره خونديتوب را مینځته کوي، همداراز په یاده ساحه کې د موټرچلوونکو او پياده ټلونکو کسانو سره هم مرسته کوي چې محفوظ پاتې شي. څیر اوسئ او په احتياط سره موټر وچلوئ ممکن په کاري ساحو کې جریمه دوه چنده شي.

دا کاري ساحې کېدای شي خطرناکې وي، او د سرک کارېگر پر تاسو تکیه کوي تر څو دوی له تاسو څخه خوندي وي.

خپل سر عت له ترافیکي شرایطو سره سم تنظیم کړئ.

د نښانونو، ترافیکي اشارو، او ترافیکي بیرغونو لخوا وړاندې شوي ټولې لارښوونې تعقیب کړئ.

د شا لخوا په نورو وسایطو پسې د حرکت کولو واټن ډېر کړئ.

موټر چلولو ته پوره پاملرنه وکړئ.

هغه لوحې چې د غشي نښه ورباندې وي

لوی ځلېدونکي بیرغونه معمولاً هغه مهال کارول کېږي چې سرک یا یو ترافیکي لین بند وي.

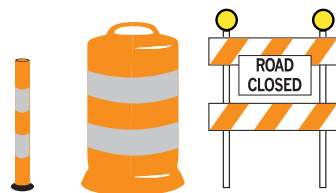
بیرغونه

هغه کسان چې د درولو/حرکت ورو کولو نښه لرونکي بیرغونه له ځان سره لري، دوی په کاري ساحه کې له ترافیکي کنټرول سره مرسته کوي. د هغوی لارښوونې تعقیب کړئ. دوي باید ځلېدونکي ژیر زرغون یا نارنجي واسکتونه، کمیسونه یا جاکټونه اغوستي وي. عموماً دوی د درېدلو یا حرکت ورو کولو له نښو څخه کار اخلي. کېدای شي کله ناکله سور رنګه بیرغونه هم وکارول شي.

د کانالونو وسایل

موانع، عمودی تختې، بېلران، ترافیکي مخروطونه، او پېپ لرونکي نښې هغه عمومي وسایل دي چې د غیر معمولي او احتمالي خطرناکو شرایطو څخه د موټر چلوونکو د خبرتیا لپاره کارول کېږي، او په یوه کاري ساحه کې موټر چلوونکو ته د خونديتوب لارښوونه کوي.

2.11 د سړک مینځ او د ترافیکي لین نورې کنټرولي نښې

د لویو لارو د نښو په څېر د سړک مینځ نښې هم مستقیماً مرسته کوي او ترافیک منظم کوي. تاسو به وپوښئ چې دا نښې په یوځای ډول لگول شوي وي، یا هم د نورو ترافیکي نښو سره یو ځای کارول کېږي. سپینې کرښې هغه ترافیکي جریان سره جلا کوي چې یوه مسیر یا یوه لوري ته حرکت کوي. ژېړې کرښې د مقابل لوري را روان ترافیکي جریان سره جلا کوي.

په دوه طرفه سړکونو کې به تاسو په ځینو ځایونو کې د ماتې شوي کرښې تر څنګ یوه متصله ژېړه رنگه کرښه هم وپوښئ. د متصلې ژېړې کرښې تر څنګ له نورو عراده جاتو څخه د تېرېدو اجازه نشته. د خونديتوب په صورت کې د ماتې شوي کرښې تر څنګ روان عراده جات کولای شي چې تېر شي.

2.12 د لارې ورکولو ترافیکي لاینونه

د لارې ورکولو ترافیکي لاینونه د جامدو سپینو مثلثونو له قطار څخه جوړ شوي دي چې نږدې موټرونو ته اشاره کوي. دا ترافیکي لاینونه پر سړک د سفر کولو ترافیکي لین پورې غځېدلي وي، تر څو هغه نقطه په گوته کړي چې په کوم ځای کې باید وسایط د "لارې ورکولو" نښان یا "دلته د لارې ورکولو ځای" نښې سره سمون لري.

2.13 له سړک څخه د پلي کسانو اوښتل، د موټر درولو کرښې، او د مسیر ټاکلو غشي لرونکي نښې

کله چې له تاسو وغوښتل شي چې د یوې نښې یا ترافیکي اشارې له امله ودرېږئ، تاسو باید د موټر د درېدلو یا تمځای کرښې، یا له سړک څخه د پلي کسانو اوښتلو کرښې ته له رسېدو وړاندې ودرېږئ. له سړک څخه د پلي کسانو اوښتل هغه ساحه ده چې پیاده خلک له سړک څخه تېرېږي. تاسو باید له سړک څخه د پلي کسانو اوښتلو ځای ته له رسېدو سره سم پلي تلونکو کسانو ته د تېرېدو لار ورکړئ. له سړک څخه د پلي کسانو اوښتلو ټول ځایونه په نښه شوي نه دي. کله چې له داسې څلورلارو څخه تېرېږئ، چې هلته له سړک څخه د پلي کسانو د اوښتو ځایونه په نښه شوي نه وي، دلته له پلي تلونکو کسانو سره محتاط اوسئ.

د غشي ځانګړې نښه ممکن موجوده وي او له دې نښې څخه د استفادې پر مهال اجازه لرونکي حرکتونه په نښه کېږي یا د موټر چلولو پر مهال هغه اړینې لارښوونې په پام کې نیول کېږي چې په ترافیکي لین کې باید مراعت شي.

2.14 بیرته راګرځېدونکي ترافیکي لاینونه

پر سړک د تګ لپاره ځینې ترافیکي خطونه د دې لپاره جوړ شوي دي تر څو ځینې وختونه د ترافیکو جریان پر یوه لوري روان وساتي او کله بیا ترافیکي جریان یو له بله په مقابل طرف کې جاري وساتي. دا ترافیکي خطونه عموماً په پرېکنده دوه ګونو زېړه رنگه کرښو باندې پېژندل کېږي. مخکې له دې چې تاسو په دغه ترافیکي لاینونو کې موټر چلول پیل کړئ، دا معلومه کړئ چې تاسو هماغه وخت له کوم ترافیکي لین څخه استفاده کولای شئ. کیدای شي داسې نښې وي چې د سړک په غاړې یا سر باندې ځړول شوي وي. ځینې وختونه له ځانګړو څراغونو څخه استفاده کېږي. یو زرغون غشي لرونکي نښه په دې معنی ده چې تاسو کولای شئ تر هغې لاندې ترافیکي لین څخه استفاده وکړئ؛ سور "X" په دې معنی چې تاسو دا لین نه شئ کارولای. یو ځلېدونکی ژېړه "X" نښه دا معنی لري چې دا لین یوازې بل لور ته د ګرځېدلو لپاره دی. یو ثابت ژېړه رنگه "X" نښه په دې معنی ده چې له دې ترافیکي لین څخه استفاده کول پای ته رسېږي او تاسو باید ژر تر ژره له همدې لین څخه ووځئ، ځکه همدا خوندي طریقه ده.

شکل 2.1: د ترافیکي لین کنټرول نښه

یو طرفه سړک

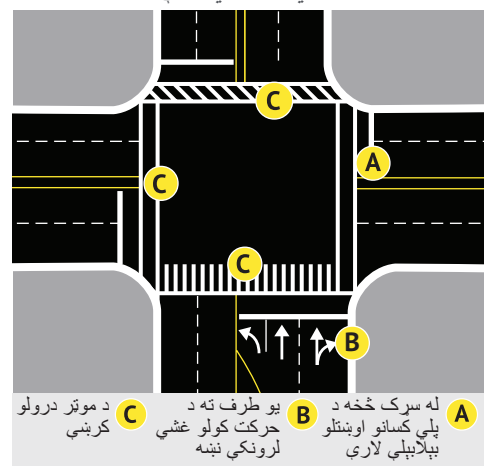

دوه طرفه سړک

شکل 2.2: د لار ورکولو کرښې

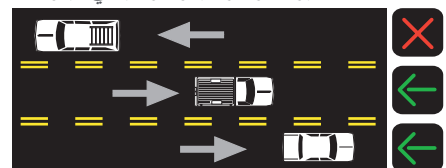

شکل 2.3: له سړک څخه د پلي کسانو اوښتلو لارې، د موټر درولو کرښې او یو طرف ته د حرکت کولو غشي لرونکي نښې

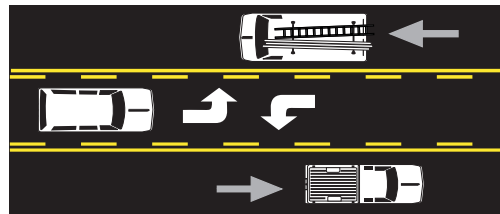

A له سړک څخه د پلي کسانو اوښتلو بېلابېلې لارې
B یو طرف ته د حرکت کولو غشي لرونکي نښه
C د موټر درولو کرښې

شکل 2.4: د بیرته راګرځېدو ترافیکي لاینونه

شکل 2.5: له بل ترافیک سره شریکه د کین اړخ کرښه

2.15 کین اړخ ته ترافیکي لین له نورو سره شریک شوی

په کین لوري کې شریک شوي لینونه د هغو وسایطو لپاره ځانګړي شوي دي چې له هر طرف څخه کین اړخ ته راګرځي. پر سړک باندې، کین لور ته د ګرځېدو غشي لرونکي نښي له مقابل لوري څخه د راروان ترافیک لپاره د هغو نښو پر ځای استفاده کېږي چې په یوه جهت کې ترافیکي جریان نښي. دا ترافیکي لینونه د سړک پر دواړه طرفونو د متصلو او پرې شویو ژیر رنګه کرښو په واسطه په نښه شوي دي. وسایط کولای شي همدې ترافیکي لین ته ننوځي او مخکې له دې چې کین اړخ ته وګرځي همدلته ودرېږي، خو له دې ترافیکي لین څخه مخ ته حرکت کولو لپاره کار نه شي اخیستل کېدای.

2.16 نیول شوي ترافیکي لینونه

په مختلفو سړکونو کې ممکن یو یا څو لینونه د ځانګړو وسایطو لپاره ونیول شي. نیول شوي ترافیکي لینونه په ځانګړو نښو بنودل شوي دي چې دا په ګوته کوي چې له دې ترافیکي لین څخه ځانګړي عراده جات کار اخیستلای شي او ډیری وختونه د سړک پر غاړه سپین الماس ډوله نښه ځړول شوي او/یا هم د سړک سطحه رنګ شوي وي. که چېرې دا ځانګړي وسایط نه چلوی، نو پر دغه لارو د نورو موټرونو له چلولو څخه ډډه وکړی.

شکل 2.6: د ځانګړي شوي ترافیکي لین نښه

په دې مثال کې، ترافیکي لین د لور بار وړونکو موټرونو (HOV) لپاره ځانګړی شوی دی چې دوه یا له دوو څخه ډیر خلک لیردوي.

2.17 له عمومي ترافیکي لین څخه استفاده کول

- پر هغه سړک چې دوه یا څو لینونه پر یوه مسیر د سفر کولو اجازه ورکوي، د کین لوري ترافیکي لین عموماً له نورو وسایطو څخه د تیریدو لپاره کارول کېږي. پر هغه سړک چې درې یا ډیر ترافیکي لینونه لري، تاسو په بڼې یا مرکزي ترافیکي لین کې پاتې شئ، البته که چېرې له نورو وسایطو څخه تېرېږئ بیا کین لوري لین ته واورئ. که چېرې ترافیکي ګڼه ګونه ډیره وي، نو ښه خبره داده چې له همدې مرکزي لین څخه استفاده وکړئ.
- پرته له دې چې د ترافیکي کنټرول وسیلې یا مسئول چارواکي لخوا درته لارښوونه و نه شي، هیڅکله د سړک پرڅنډه موټر مه چلوی.
- هیڅکله پر څنډه مه تېرېږي، که سړک پوځ وي او یا کچه. نور موټر چلونکي کېدای شي تاسو ته پام ونه کړي چې تاسو د سړک پرڅنډه یاست او پرته له دې چې تاسو ویني پر سړک به راوګرځي.
- چېرې چې د ګرځېدو کنټرول لپاره هیڅ نښې یا د خطر نښې نه وي، تاسو باید پر هغه ترافیکي لین راوګرځئ چې هغه ستاسو لپاره ټاکل شوی وي او یا هغه ترافیکي لین ته واورئ چې تاسو ترې راغلي یاست. (شکل 2.7 وګورئ)
- د تاوېدو پر مهال له یوه ترافیکي لین څخه بل ترافیکي لین ته په مستقیم شکل واورئ، داسې نه چې له یوه لین څخه بل او له هغه څخه بیا وروسته بل ته واورئ یا له نورو ترافیکو سره ګډ شئ. کله چې تاسو خپل ګرځېدل بشپړ کړی، د اړتیا په صورت کې کولای شئ بل ترافیکي لین ته واورئ.

شکل 2.7: کله چې ګرځئ، په خپل ترافیکي لین کې پاتې شئ او هغه ته نږدې خط ته وګرځئ چې تاسو ترې راغلي یاست.

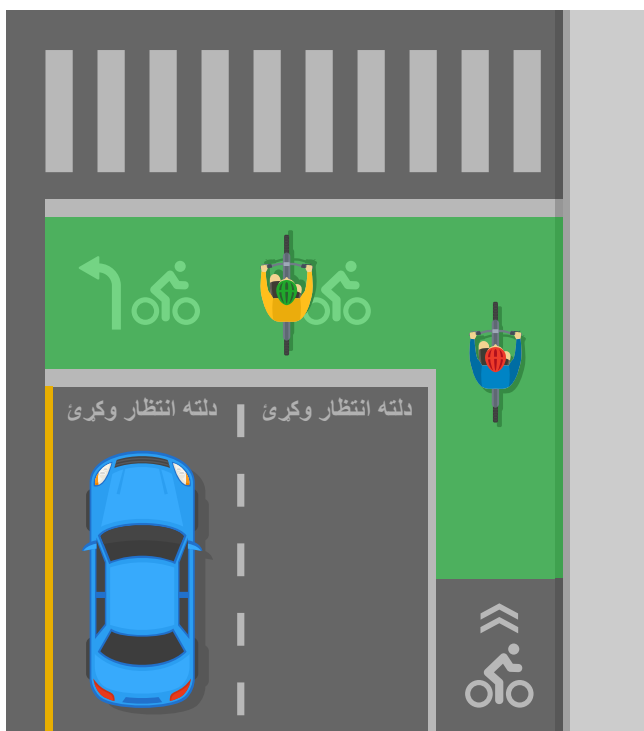
شکل 2.8: د بایسکل زرغون لین

شکل 2.9: د لین د شریکولو نښې

شکل 2.10: د بایسکل بکسونه

2.18 د بایسکل خطونه او د پیاده تلونکو کسانو نښې

د بایسکل لینونه

د بایسکل لینونه د سړک هغه برخې دي چې بایسکل چلوونکي ورڅخه استفاده کوي او دا لینونه پر سړک د بایسکل د شکل او نورو سپینو کرښو باندې معلومي شوي دي.

- د بایسکل ځینې خطونه ممکن د دوه گونو سپینو خطونو، موانعو، لוחو یا گلدانی په مرسته له نور ترافیک څخه جلا شي.

- د بایسکل ځانگړي خطونه کېدای شي په زرغون رنگ و هل شوي وي او موټر چلوونکي باید ډیر پام وکړي او د زرغونو لارو څخه د تیرولو وړاندې باید د بایسکل چلوونکو لپاره وگوري. موټر چلوونکي باید په زرغون پیاده رو باندې ونه دریري. (شکل 2.8 وگورئ)

- موټر چلوونکي کولی شي هغه وخت د بایسکل پر خطونو باندې موټر وچلوي کله چې حرکت کوي او باید د بایسکل چلوونکو لپاره د خپل موټر څنگ لوري او شاته په احتیاط سره وگوري او په احتیاط سره تیر شي.

د لین د شریکولو نښې

د پیاده رو نښه لرونکي مشترک ترافیکي لین چې د "شارو" په نوم هم یادېږي موټر چلوونکو ته خبرداری ورکوي چې پر همدې ترافیکي لین باندې بایسکل چلوونکي هم شته، دې ته یې هڅوي چې موټر چلوونکي باید د بایسکل چلوونکو څخه په خوندي ډول تیر شي، او په غلطه لاره تگ د بایسکل چلولو پېښې او د دروازی د ټکر احتمال کموي. د بایسکل د لینونو برعکس، شارو (د بایسکلانو سره مشترک سړک) د سړک یوه ځانگړې برخه د بایسکلانو لپاره ځانگړې شوې وي. (شکل 2.9 وگورئ)

د بایسکل بکسونه

د بایسکل بکسونه د سړک د مینځ هغه نصب شوي نښې دي چې بایسکل چلوونکو ته د سیگنال شوي څلورلارې ته د گرځیدو د خوندي لارې اجازه ورکوي. د بایسکل بکسونه تېز زرغون رنگ لري او د بایسکل چلولو عکس ورباندې لیکل شوی وي. دا ځایونه له سړک څخه د پلي تېرېدونکو کسانو ساحې ته نږدې موقعیت لري او دوی د سړک د ترافیکي لین ټول عرض پوښي. (شکل 2.10 وگورئ)

د بایسکل د کشفونکي سمبول

یو سمبول کېدای شي د سړک پر مینځ لیکل شوی وي چې د بایسکل چلوونکي لپاره د ترافیکي اشارو د فعالولو/حرکت کولو لپاره غوره موقعیت ورته په گوته کوي.

2.19 بايسکل او د پلي کسانو لپاره سيگنالونه

مستطيل شکله پرکېدونکي مناري

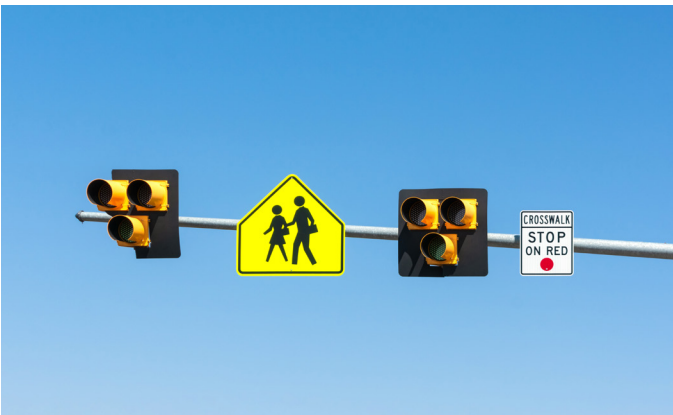
مستطيل شکله ځلېدونکي نښې په لاسي ډول د پياده کسانو لخوا د فشار د تڼۍ په واسطه فعالېږي او ډيرې وختونه پرته له ترافيکي سيگنالونو يا له سرک څخه د پوري وتلو په منځني بلاک ساحو کې موقعيت لري. کله چې دا سيگنال فعال شي، د غنبري رنگه څراغونه په چټک ډول روښانه کېږي. کله چې دغه څراغونه ولگېږي، موټر چلوونکي بايد له سرک څخه د پوري وتلو پياده لار کې د پلي تلوونکو کسانو لپاره ودرېږي او پلي روانو اشخاصو ته بايد خبردارۍ ورکړل شي چې دوی له سرک څخه د اوبنټلو ساحې ته ننوځي.

شکل 2.11: مستطيل شکله کړندۍ چمک کوونکي څراغ

د پلي تلوونکو کسانو لپاره پرکېدونکي اشاري

د پلي تلوونکو کسانو لپاره پرکېدونکي اشاري پر پښو روانو اشخاصو ته اجازه ورکوي چې په خوندي ډول له سرک څخه تير شي. دا نښې نښانې يوازې هغه وخت کار کوي کله چې د پياده تلوونکي شخص لخوا فعالې شي. کله چې ټول څراغونه تياره وي، موټر چلوونکي کولی شي په احتياط سره مخته لار شي. کله چې اشاره فعاله شي، لاندې ژير څراغ روښانه کېږي او موټر چلوونکي بايد خپل حرکت ورو کړي. بيا لاندې ژيره رڼا ثابته پاتې کېږي او موټر چلوونکي بايد درېدو ته چمتو شي. بيا پورتنی دوه سره څراغونه لگېږي او موټر چلوونکي بايد د پياده رو لپاره ودرېږي. د لنډ وخت وروسته، دوه پورتنی سره څراغونه به په چمک وهلو پيل وکړي. که چېرې موټر چلوونکي مخکې نه وي درېدلي بايد ودرېږي، او که چېرې پياده رو روښانه وي بيا په احتياط سره مخته ولاړ شي.

شکل 2.12: د پياده رو هايبرډ (دوه رڼه) څراغ

2.20 د ليدو له پلوه کمزوري پياده تلوونکي

که ستاسو موټر د يوې سپينې يا سري سپينې لکړي لرونکي کس ته نږدې شي چې د خدمتي څارويو لخوا رهبري کېږي، د دغه شخص ليد کمزوری وي. د هغه کس د تېي کېدو مخنيوي لپاره له ډېر احتياط څخه کار واخلي.

2.21 څلورلاري

څه وخت بايد د تېرېدو حق ورکړئ

چېرې چې موټري يا پياده تلوونکي له يو بل سره مخامخ کېږي او د ترافيک تنظيمولو لپاره هيڅ نښې يا سيگنال شتون ونلري، داسې مقررات شتون لري چې وايي څوک بايد د تېرېدو حق ترلاسه کړي. دا مقررات چلوونکو ته وايي چې څوک بايد لومړی ولاړ شي او څوک بايد په مختلفو ترافيکي حالتونو کې انتظار وکړي. قانون وايي چې څوک بايد د تېرېدو حق ورکړي؛ دا هېچا ته د تېرېدو حق نه ورکوي. پرته له دې چې څوک د تېرېدو حق لري، تاسو بايد د هرې ممکنه لارې د پياده يا بل موټر سره د ټکر کولو مخه ونيسئ.

د بايسکل چلوونکو سره ډېر محتاط اوسئ. پداسې حال کې چې بايسکل چلوونکي او موټر چلوونکي بايد د سرک کارولو حقوق او مسوليتونه شريک کړي، موټر چلوونکي بايد پوه شي چې د بايسکل چلوونکي په ټکرونو کې ډير زيان منونکي دي. له همدې امله، د عراده جاتو چلوونکي بايد د موټر چلولو ښه دفاعي مهارتونه وکاروي ترڅو د بايسکل چلوونکو سره د ټکر مخه ونيسي. د تېرېدو حق ورکولو لپاره چمتو اوسئ، حتی په هغه وختونو کې چې بايسکل چلوونکي يې بايد تاسو ته درکړي. دوی د موټر پر وړاندې هيڅ دفاع نلري، نو دا د موټر چلوونکي په توگه ستاسو مسوليت دی چې دوی ته پاملرنه وکړئ.

د تېرېدو حق په ورکولو کې پاتې راتلل په آيووا ايالت کې د ترافيکي تلفاتو 1 نمبر لامل دی.

کنترول شوي (په نښانونو سره په نښه شوي) څلورلاري

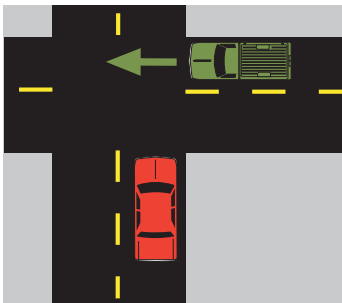
د تېرېدو د حق لاندې قوانين په څلورلاري کې پلي کېږي:

- کله چې تاسو سره څراغ ته له درېدو وروسته غواړئ ښي طرف ته وگرځېږئ، نو بايد لار ورکړئ. په سره اشاره کې ښي لور ته اجازه شته که چېرې د دوی د منع کولو نښه شتون ونه لري.
- هغه موټر چلونکي چې د سرک غاړې څخه تېرېږي، فرعي سرک، کوڅې، يا د پارکينگ ځای ته ننوځي يا وځي بايد پياده ټلونکو ته لار ورکړي. پر پياده رو موټر چلول غیرقانوني دي، مگر دا چې تاسو ترې تېرېږئ.
- هغه موټر چلونکي چې کين اړخ ته گرځي بايد هغو موټرو ته لار ورکړي چې مستقيم روان وي. (شکل 2.13a وگورئ)
- په هر اړخيز بندیز کې، هغه موټر چلونکي چې څلورلاري ته لومړی رسېږي بايد لومړی لار شي (د بشپړ تمځای څخه وروسته). د هغو موټرو لپاره چې په ورته وخت کې رسېږي، د ښي خوا موټر لومړی ځي. (شکل 2.13b وگورئ)
- هغه موټر چلونکي چې د فرعي سرک، کوڅې يا د سرک غاړې څخه سرک ته ننوځي بايد هغه موټرو ته لار ورکړي چې دمخه په عمومي سرک کې دي.
- تاسو بايد په نښه شوي يا نه نښه شوي پيادروونو کې د پياده وو لپاره ودرېږئ يا هغوی ته لار ورکړئ.

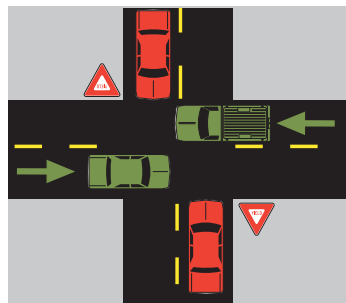
بي کنټروله (نښه نه لرونکي) څلورلاري

په يوه څلورلاري کې چېرې چې د تمځای نښه يا ترافيکي سيگنال شتون نلري، دا د ټولو موټر چلونکو مسؤليت دی چې ورو او په احتیاط سره مخته لار شي. پورته ذکر شوي ټول مقررات چې په کنترول شوي څلورلاري کې پلي کېږي په بي کنټروله څلورلاري کې هم پلي کېږي. په بي کنټروله څلورلاري کې بايد له ډير احتیاط نه کار واخيستل شي.

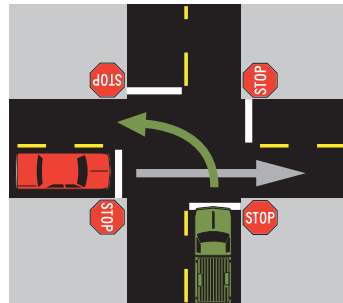
په دې مثالونو کې بايد سور موټر نږدې کېدونکو موټرو ته لار ورکړي.

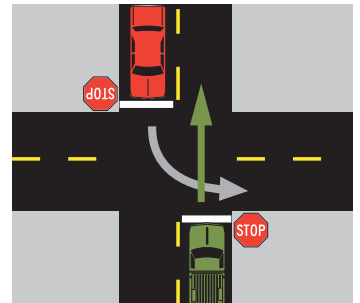
شکل 2.13d: بي کنټروله څلورلاري - دوه موټر چې په عين وخت کې څلورلاري ته راځي. د کين اړخ (سور موټر) چلونکي بايد د ښي اړخ (شنه موټر) چلونکي ته لار ورکړي.

شکل 2.13c: مخامخ ترافيک ته لار ورکول - سره موټران بايد شنو موټرانو ته لار ورکړي.

شکل 2.13b: هر اړخيز درېدل - دوه موټر په ورته وخت کې څلورلاري ته رارسېږي. شين موټر د لاري حق لري او کولی شي لومړی لار شي.

شکل 2.13a: دوه طرفه بندیز (مخامخ تېرېدونکي ترافيک نه درېږي) - ځکه چې سور موټر په ترافيک کې کين اړخ ته گرځي، شنه موټر چې مستقيم روان دي لومړی ځي.

2.22 بيړني وسايط

د پوليسو موټر، اطفايه، امبولانس، يا بل بيړني موټر چې د سايرن يا اير هارن، او/يا سور يا نيلي چمکې څراغونه کاروي د لاندې گامونو په اخيستلو سره د تېرېدو لار ورکړئ:

- کله چې تاسو يو بيړنی موټر وليد يا موبې غږ واورېد چې له کوم لوري څخه تېرېږي، نو د سرک ښي څنډې ته شئ، يا د امکان تر حده ځان ښي طرف ته نږدې کړئ.
- که تاسو په يوه څلورلاري کې ياست (د گردابونو په شمول)، د بغل ته کېدو مخکې له څلورلاري څخه تېر شئ. مگر، که تاسو په يوه کوڅه يا لويه لاره کې ياست چې د منځ ليکې په واسطه جلا شوي وي، او بيړنی موټر بل لوري ته وي، تاسو اړتيا نلرئ ودرېږئ.
- د هغه بيړني موټر څخه چې له څراغونو او سايرنونو څخه کار اخلي لږترلږه 500 feet شاته پاتې شئ.

2.23 د بنوونځي بسونه

د بنوونځي د بس سناريو 1 تاسو په دوه يا درې لینه سړک کې موټر چلوئ

له شا څخه بس ته نږدې کيدل

کله چې تاسو د خبرتيا سره يا نصواري څراغونه ووينئ، تاسو ته اجازه نشته چې د بنوونځي بس څخه تير شئ او بايد درېدو ته چمتو اوسئ. د بنوونځي بس شاته ودرېږئ کله چې د بنوونځي بس ودرېږي او د درېدو لاس اوږد شي. د بس شا ته د 15 feet څخه نږدې مه درېږئ، او تر هغه پورې ودرېږئ تر څو چې د درېدو لاس نه وي ايسته شوی او د بنوونځي بس بيا حرکت نه وي پيل کړی. په احتياط سره پر مخ لاړشئ.

مخامخ د بس سره برابرېدل

کله چې تاسو د خبرتيا نصواري څراغونه ووينئ، تاسو بايد خپل موټر د 20 ميل في ساعت څخه ورو کړئ او درولو ته چمتو اوسئ. د بنوونځي بس مخي ته ودرېږئ کله چې د بنوونځي بس ودرېږي او د سټاپ لاس يې وغزول شي. تر هغه وخته پورې ودرېږئ چې د درېدو لاس بيرته ايسته کيږي. په احتياط سره پر مخ لاړشئ.

له دې قانون څخه سرغړونه ممکن ستاسو جواز تر 180 ورځو پورې وځنډوي.

د بنوونځي د بس سناريو 2

تاسو د څلور يا ډيرو لاینونو په سړک کې موټر چلوئ

له شا څخه بس ته نږدې کيدل

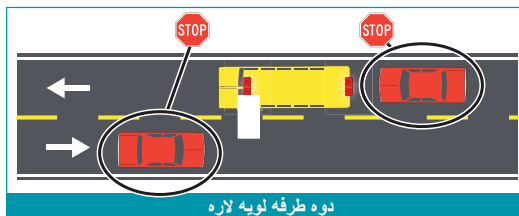
کله چې له شا څخه راځئ، قوانين يې د دوه يا درې لینه سړک په څير دي. کله چې تاسو د خبرتيا سره يا نصواري څراغونه ووينئ، تاسو ته اجازه نشته چې د بنوونځي بس څخه تير شئ او بايد درېدو ته چمتو اوسئ. د بنوونځي بس شاته ودرېږئ کله چې د بنوونځي بس ودرېږي او د درېدو لاس اوږد شي. د بس شا ته د 15 feet څخه نږدې مه درېږئ، او تر هغه پورې ودرېږئ تر څو چې د درېدو لاس نه وي ايسته شوی او د بنوونځي بس بيا حرکت نه وي پيل کړی. په احتياط سره پر مخ لاړشئ.

مخامخ د بس سره برابرېدل

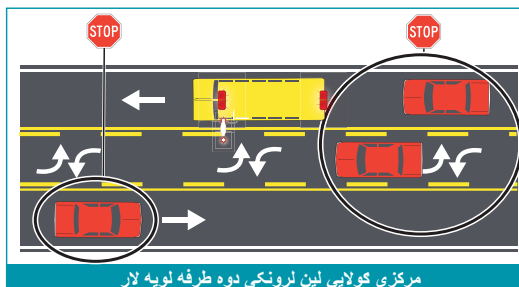
کله چې د دوه (يا ډيرو) مخالفو لاینونو څخه په يوه کې د بس سره برابر شئ، تاسو اړتيا نلرئ ودرېږئ، حتی که بس د څراغونو په چمکي سره ودرېږي او د درېدو لاس وغځوي. دا يوازینی وخت دی چې تاسو کولی شئ د بنوونځي بس څخه چې درېدلئ وي او د درېدو لاس يې غځولی وي تېر شئ.

له دې قانون څخه سرغړونه ممکن ستاسو جواز تر 180 ورځو پورې وځنډوي.

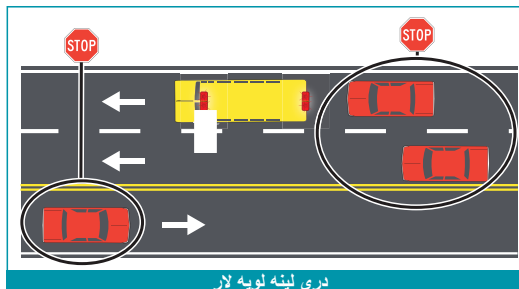
3 لاینونه يا لږ: ټول وسایط باید ودرېږي

دوه طرفه لویه لاره

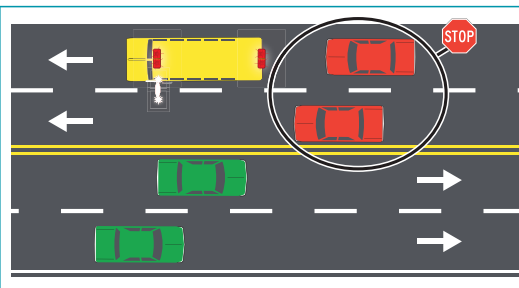
مرکزي ځولایي لین لرونکي دوه طرفه لویه لار

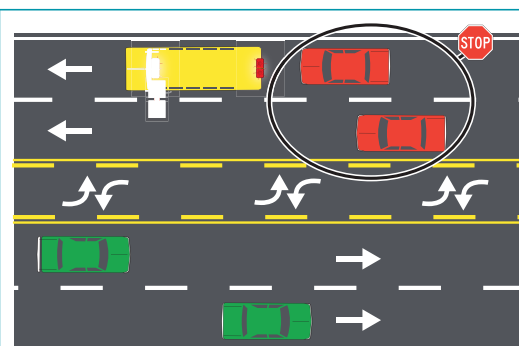
درې لینه لویه لار

4 لاینونه يا نور:

له شا څخه نژدې کیدونکي موټر باید ودرېږي

څلور لینه لویه لاره

مرکزي ځولایي لین لرونکي څلور لینه لویه لاره

شکل 2.14: د بنوونځي د دریدلو بسونو سناريو گانې

2.24 پارکینگ/ موټر درول

موټر چلونکي مسؤل دي چې ډاډ ترلاسه کړي چې د دوی وسایط د درولو وروسته د خطر باعث نه کیږي. کله چې موټر دروئ، دا لارښوونې تعقیب کړئ.

- که امکان ولري په ټاکل شوی سیمه کې موټر ودروئ.
- که تاسو مجبور یاست چې په فرعي سړک کې موټر ودروئ، خپل موټر د امکان تر حده د ترافیک څخه لرې ودروئ. که چیرې یو بندش شتون ولري، د 18 انچو دننه یا نږدې موټر ودروئ.
- د هر سفر لین څخه دومره لرې موټر ودروئ تر څو له ترافیک سره ټکر و نکړي.
- مخکې له دې چې تاسو دروازه پرانیږئ ترافیک وگورئ. د اړتیا په صورت کې له موټر څخه د بندش اړخ ته بنډه شئ.

2.25 د موټر درولو اجازه نشته

ډیرې داسې سیمې شته چېرې چې تاسو موټر نشئ درولای. په هغه نښو پسې وگورئ چې د موټر درول منع یا محدودوي. د موټر درولو ځینې محدودیتونه په رنگ شویو بندشونو په نښه شوي وي. **موټر مه دروئ:**

- په پیاده رو کې.
- د عامه یا شخصي فرعي کوڅې مخې ته.
- د اور وژني مرکز د دروازې څخه د 20 feet څخه نږدې.
- د ریل پټلۍ د تېرېدو د ځای څخه د 50 feet څخه نږدې.
- د بنار له حدودو بهر په هر پل یا د لویو لارو تونلونو کې.
- د بل درول شوي یا پارک شوي موټر تر څنګ (ډبل پارکینگ).
- د اور وژونکي نل ته له پینځه فوټه څخه نږدې واټن کې؛ یا د نل په تعیین شوي سره ساحه کې.
- په یوه څلورلارې کې.
- په یوه څنډه / پیاده رو کې.
- د درېدو د نښې څخه د 10 feet څخه نږدې.
- په بین الایالتی او لویو لارو کې.

د معلولیت لرونکو کسانو لپاره پارکینگ

که تاسو د معلولیت لرونکو اشخاصو د پارکینگ اجازه لرئ یوازې په هغه ځای کې موټر ودروئ چې د معلولیت لرونکو اشخاصو لپاره ځانګړي شوي وي. داچې تاسو ددې پارکینگ لپاره واجد شرایط یاست که نه، په اړه یې د معلوماتو لپاره iowadot.gov/mvd/vehicleregistration/Persons-with-disabilities ته مراجعه وکړئ.

2.26 درول شویو وسایطو ته رسیدل د IOWA د تېز یا ورو حرکت کولو قانون

د آیووا د حرکت کولو یا ورو کولو قانون له موټر چلونکو څخه غواړي چې درول شویو موټرونو ته چې څراغونه یې لگيري د نژدې کیدو په صورت کې لین بدل کړي.

- هر درول شوی بیړنی، کیبل، بیا رغونه، ساتنه، ساختماني، جامد کثافات، یا د ریسیکل راټولولو وسایط چې د هغې فلش وړونکي څراغونه فعال وي.
- هر درول شوی موټر، د مسافر وړونکي موټر په شمول، چې په دوامداره توګه د خطر څراغونه بڼګاره کوي.

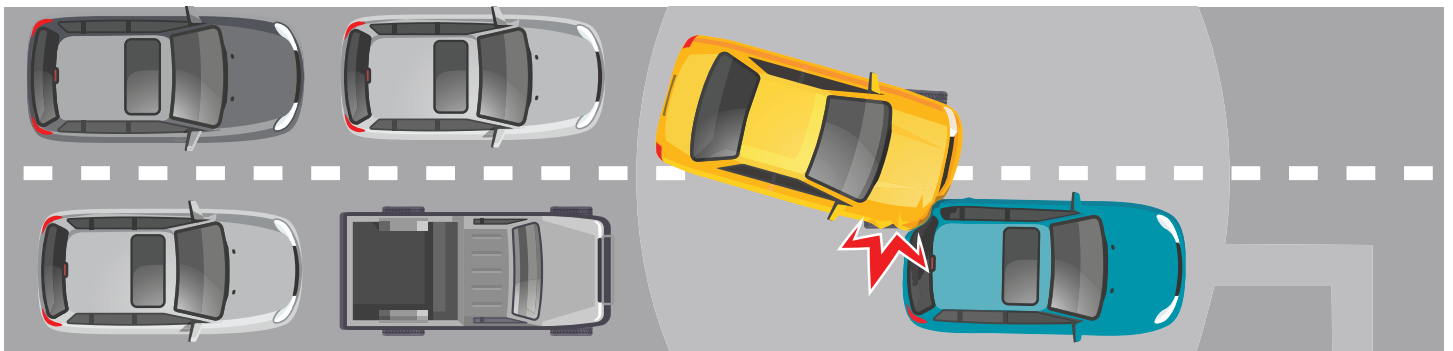
که چیرې د لین بدلون ممکن نه وي، د قانون لخوا منع شوی، یا ناامنه وي، تاسو باید سرعت کم کړئ او درولو ته چمتو اوسئ. که چیرې هیڅ سرعت نه وي مشخص شوی، نو سرعت باید د موجوده شرایطو لپاره وړ او مناسب وي.

له دې قانون څخه سرغړونه ممکن ستاسو جواز د یو کال لپاره وځنډوي.

2.27 خپل هدف ته متوجې شی-واضح یې کړئ

که تاسو ته حادثه پېښه شي او پکې زخمي شوی نه یاست، موټر د چلولو وړ وي او په خوندي توګه لیردول کیدی شي، د آیووا قانون ستاسو څخه غواړي چې خپل موټر د ترافیک د لینونو څخه بهر کړئ. په بین الایالتی لارو کې د هرې دقیقې لپاره د ترافیکي لین بندېږي، د بلي حادثې خطر نږدې 2.8 سلنه ډیرېږي. (شکل 2.15 وګورئ)

شکل 2.15: د مخنیوي قانون

ټکر شوي وسایط د موټر چلولوله لینونو څخه بهر وباسئ تر څو د نورو پېښو مخنیوي کې مرسته وکړي او ترافیک روان وساتي.

اوپرته

1=4

د یو ترافیکي لین د هرې دقیقې بندیدل د ترافیک لپاره د 4 دقیقو د ځنډ سره مساوي دی.

30 MIN

هره دقیقه چې یو لین بندېږي د بلي حادثې احتمال 2.8% ډیرېږي. د 30 دقیقو په شاوخوا کې د بلي حادثې چانس خورا لوړ وي.

55K

په آیووا کې هر کال تقریباً 55,000 حادثې کیږي.

3 څپرکی

د موټر چلولو لپاره چمتووالی

هغه ځای ته رسېدل چې تاسو په خوندي ډول او له ستونزو څخه خالي ځی ستاسو د موټر چالانولو دمخه ستاسو لخوا اخیستل شوي پریکړو او اقداماتو پورې اړه لري. ډاډ ترلاسه کړئ چې تاسو او ستاسو موټر دواړه د مخکې سرک لپاره چمتو یاست.

3.1 د خپل موټر ساتل

ستاسو د موټر په سمه توګه ساتل نه یوازي پیسې سپموي، بلکې تاسو ته په بیرني حالت کې ګټه رسوي. د سپارښت شوي ساتنې مهالویش چې د موټر مالک لارښود کې ذکر شوي تعقیب کړئ.

د بریک سیستم

موټرونه او لاری دوه جلا بریک سیستمونو ته اړتیا لري، د پښو بریک او د پارکینګ بریک. موټرسایکل او موپډ لږترلږه یو ته اړتیا لري. که ستاسو بریکونه سم کار نه کوي، ډیر شور کوي، غیر معمولي بوی لري، یا د بریک پایدل فرش ته ځي، په یو مستري یې وګورئ.

څراغونه

- د موټر د بهر له خوا د سیګنالونو، بریک څراغونو، د شا څراغونو، او مخي څراغونو ډاډ تر لاسه کړئ چې سم کار کوي.
- ټول موټرونه او ټرکونه په مخه کې دوه څراغونه ته اړتیا لري: یو بڼي او بل چپ طرف ته. تاسو د موټر شاته لږ تر لږه یو سره څراغ ته هم اړتیا لرئ، او دا باید لږ تر لږه د 500 feet څخه ولیدل شي. د شا جواز پلیټ د روښانه کولو لپاره سپین څراغ هم اړین دی.
- که چیرې موټر د ګرځیدلو سیګنالونه ولري، دوی باید کار وکړي. د ټولو موټرونو، لاریو، او ټریلرونو لپاره چې تر 40 انچه پراخ وي سیګنالونه اړین دي.
- غلط ترتیب شوی مخي څراغ د لګیدو په وخت کې ممکن ستاسو سره مرسته ونه کړي او ممکن نور چلونکي رانده کړي. که تاسو د شپې په لیدو کې ستونزه لرئ، یا نور چلونکي په دوامداره توګه تاسو ته بټی درکوي، په یو مستري باندې د مخ بټی وګورئ.
- د مخي څراغ، بیګ اپ، بریک، او شاتني څراغونه پاک وساتئ. پر سپینو باندې دوره د رڼا تاثیر 50 سلنه کموي.

د مخ هېنداره، د هېنداري برف پاکونه، او د بڼینو سطحې

- د لاندې ګامونو په اخیستلو سره ډاډ تر لاسه کړئ چې د موټر چلولو پر مهال په روښانه توګه لیدل کولای شئ.
- هر هغه شیشې بدلې کړئ چې زیانمنې شوي یا ماتې شوي وي. زیانمنه شوي بڼینې په لږ ټکر کې په اسانۍ سره ماتیدلای شي یا کله چې یو شی د مخ د هنداري سره ولګېږي. دا لیدل هم پیکه کوي.
- د مخي هېنداره پاکه وساتئ. د مخ پر هېنداره روښانه لمر یا مخي څراغ لیدل ستونزمن کوي.
- خپل د هېنداري د مینځلو مایع ډک وساتئ او کله چې تودوخه د کنګل کیدلو له درجې څخه ښکته وي د کنګل کیدو ضد مینځونکي مایع څخه کار واخلئ.
- له ټولو کرکیو څخه واوړه، یخ یا پرڅه پاکه کړئ. د موټر چلولو مخکې د مخ، بغلونو او شا کرکی پاکي کړئ.
- ډاډ تر لاسه کړئ چې د هېنداري برف پاکونه، کوم چې اړین دي، په ښه کاري حالت کې دي. که د برف پاکونو برسونه هنداره پاکه نه ساتي، بدل یې کړئ.
- له رنګ شویو کرکیو څخه ډډه وکړئ. د آیوا قانون د موټر چلونکي سمدستي بڼي یا چپ اړخ ته رنګ شویو هندارو او کرکیو ته چې لږ تر لږه 70 سلنه رڼا تیره کړي اړتیا لري. آیوا ایالت د رنګ شویو کرکیو لپاره طبي معافیت نلري. د کرکي رنګولو معیارونو لپاره www.iowadot.gov/mvd/resources/windowtintingstandards.pdf ته لار شئ.

- خپل نظر بې خنده وساتئ. د شا پر هېنداره شیان مه ځړوئ او مه یې په کاغذونو سره بې نظمه کوئ.

ټایرونه

- خراب شوي، ساده، یا غیر متوازن ټایرونه کولی شي ستاسو د دریدو فاصله زیاته کړي، پر اوبو د ښویډو لامل شي (56 پاڼه وګورئ)، د ټایرونو د ژر بدلولو لامل شي، د تیلو اقتصاد کم کړي، او د موټر چلولو او درول سخت کړي. که چیرې موټر غورځي، سنټرینګ سره ښوري، یا موټر یو لوري ته زور وهي، په یو مستري باندې یې وګورئ.
- ډاډ تر لاسه کړئ چې ستاسو ټایرونه په سمه توګه د هوا ډک شوي دي. کله چې ټایرونه ساره وي د هوا فشار په ګیج سره د ټایرونو د هوا فشار چیک کړئ. د ټایر وړاندیز شوي هوا معمولاً د موټر چلونکي د دروازي دننه یا د موټر مالک لارښود کې په سټیکر کې لیکل شوی وي.
- د ټایر غاښي په سکه سره چیک کړئ. سکه لومړی په غاښي "سر" کې کیږدئ. که چیرې ټایر لږ تر لږه د لنګن سر ته رانشي، ټایر محفوظ نه دی او باید بدل شي. (شکل 3.1 وګورئ)

شکل 3.1: د ټایر غاښي په سکه سره چیک کړئ.

3.2 د څوکیو او هېندارو تنظیمول

د څوکی او هېندارې مناسب موقعیت په خوندي ډول د موټر د کنټرول لپاره مهم دي. د موټر چلولو دمخه د موټر چلونکي څوکی او هېندارې تنظیم کړئ تر څو ډاډه شئ چې دوی ستاسو لپاره سم تنظیم شوي دي.

د څوکی موقعیت

په څوکی کې خپل شا په سبټ پوري ونښلوئ. د سټیرینګ او ستاسو د سپینې تر منځ باید لږترلږه 10 انچه فاصله وي، د هوا کڅوره باید ستاسو پر سینه مخامخ وي.

د سټیرینګ سر باید ستاسو له اوږو څخه لور نه وي. څوکی مخ یا شاته کړئ تر څو ستاسو پښه د فرش سره وصل شي او وکولای شي د بریک او سرعت تر منځ په چټکۍ سره حرکت وکړي. لنډ موټر چلونکي ممکن د سبټ بالینټ یا پیډل غځونکي ته اړتیا ولري تر څو د هوا د کڅورې څخه 10 انچه لري په خوندي توګه کښیښي. د سر کنټرولونکي باید د موټر چلونکي د سر په منځ کې وي.

هېندارې

لاندي میتود د اعظمي خونديتوب لپاره د نږدې لینونو غوره لید وړاندې کوي.

دنده هېنداره: د موټر چلونکي په څوکی کې مستقیم کښیښی او دننه هېنداره تنظیم کړئ تر څو ټوله شاته کړکۍ وویښی. دا د موټر شاته د لیدو لپاره اصلي هېنداره ده.

د کین اړخ هېنداره: خپل مخ د کین اړخ کړکۍ ته واړوئ، او د چپ طرف هېنداره تنظیم کړئ تر څو تاسو په ښه ډول د موټر بغل وویښی. کله چې سیده ناست یاست، موټر باید نور په هېنداره کې ونه لیدل شي.

د ښي اړخ هېنداره: خپل مخ د ښي اړخ کړکۍ ته واړوئ، او د ښي طرف هېنداره تنظیم کړئ تر څو تاسو په ښه ډول د موټر ښي بغل وویښی.

د سټیرینګ سیستم

که چیرې د موټر ګرځیدل سخت وي یا د سټیرینګ په ګرځیدو موټر ونه ګرځي، نو د مستري لخوا سټیرینګ چیک کړئ.

د جمپینانو سیستم

ستاسو جمپینان د موټر په کنټرول کې ستاسو سره مرسته کوي او د سرک په مختلفو سطحو کې هوسا سپرلی درته وړاندې کوي. که چیرې موټر ډیر غورځي، یا د ټکر یا دریدو وروسته غورځي، تاسو ممکن نوي جمپینانو یا د جمپینانو نورو برخو ته اړتیا ولرئ.

د وتلو/ سلنسر سیستم

د وتلو سیستم له ماشین څخه د زهرجنو گازونو په ایستلو کې مرسته کوي، د ماشین څخه غږ کمولو کې مرسته کوي، او له ماشین څخه د ګرمو گازونو په یخولو کې مرسته کوي. د څڅېدونکي سلنسر څخه دود وتل په ډیر لنډ وخت کې د ماشین د مړینې لامل کېدای شي.

هیڅکله خپل ماشین په ګراج کې چالان مه پریردئ، یا د کړکۍ له خلاصولو پرته په چالان موټر کې مه کېښئ.

ماشین

یو ضعیف ماشین ممکن ځواک له لاسه ورکړي چې د نورمال موټر چلولو او بیړني حالتونو لپاره اړین دی، ممکن چالان نشي، د تیلو لګښت را کموي، هوا ککړوي، او کله چې تاسو په سرک کې یاست ممکن ودرېږي چې د ترافیکي ستونزې لامل کېدی شي. د ساتنې لپاره د موټر مالک لارښود کې وړاندیز شوي تګلاري تعقیب کړئ.

هارن

هارن ممکن د خونديتوب مهمه وسیله نه وي، مګر د خبرتیا په توګه دا کولی شي ستاسو ژوند وژغوري. دا باید یوازې د نورو لپاره د خبرتیا په توګه وکارول شي.

هېندارې

تاسو باید وکولای شئ چې لږترلږه 200 feet شاته شی په خپل شاتنې هېنداره کې وویښی. که ستاسو لید د بار په واسطه بند وي، تاسو باید بهرنۍ هېنداره ولرئ. بار وړونکي یا بار ډوله موټر باید دواړه کین او ښي اړخونو ته هېندارې ولري.

3.3 د موټر چلوونکي پرمختللي د مرستې سيستمونه

پرمختللي د چلوونکي د مرستې سيستمونه (ADAS) تکنالوژيکي ځانگړتياوي دي چې د موټر چلولو د خونديتوب زياتولو لپاره جوړي شوي دي. ځانگړتياوي لکه اتومات بېرني بړیک نیول، د پناه ځای څارنه، او د مخ پر وړاندې ټکر خبرداري مور ټول خوندي ساتي، مگر يوازې هغه وخت چې دوی په سمه توگه وکارول شي. دا مهمه ده چې د ADAS په ځانگړتياوو او محدودیتونو پوه شئ څنگه کار کوي.

د موټر چلولو ازموينې په وخت کې، سناسو سره ممکن د موټر د خونديتوب ټکنالوژيو لکه بېک اپ کيمري مرسته وشي، مگر د موټر د اسانتيا ټکنالوژيو لکه د سفر اتومات کنټرول مرسته بايد درسره ونه شي.

شکل 3.2: په ازموينه کې د وسايطو مجوزې او غيرمجازې ټکنالوژي

د ازموينې لپاره اجازه لري	د خبرتيا سيستمونه
هو	د بېک اپ خبرداري
هو	د پناه ځای څارونکي او خبرداري
هو	د کيمري ټکنالوژي (شات، د بغل ليد، د شاوخوا ليد)
هو	د گولايي د سرعت خبرداري
هو	د کشف ټکنالوژي (بايسکل، پياده رو، او د خنډ کشف)
هو	د مخامخ ټکر د خبرتيا سيستمونه
هو	د لوړ سرعت خبرتيا
هو	له لين څخه د وتلو د خبرداري آله
هو	د پارکينگ سينسرونه
هو	د شا د ترافیکو خبرتيا
د ازموينې لپاره اجازه لري	د مرستې سيستمونه
هو	اتومات بېرني بړیک سيستمونه يا د بړیک مرسته
هو	اتومات رېورس بړیک نیول
هو	د ترافيکي لين په ساتلو کې مرسته
هو	کين اړخ ته د حادثې مخنيوی
نه	د سفر اتومات کنټرول
نه	اتومات موازي پارکينگ

که څه هم يو موټر ټکنالوژيکي ځانگړتياوي لري، تاسو بايد د موټر چلولو وړتيا ولرئ چې که چيرې ټکنالوژي د موټر چلوونکي څخه غواړي چې په لاسي ډول يې منحل کړي، دوی د کار وړ نه وي، يا چلوونکي بل بې ټکنالوژي موټر چلوي.

د وسایطو د خبرتیا سیستمونو ټکنالوژی

د دې ټکنالوژیو اصلي هدف په ځانګړو شرایطو کې موټر چلونکي ته خبرداری ورکول دي. د وسایطو د خبرتیا سیستمونو ټکنالوژی د غبر، رنډ، یا لږزېدو په اړه چلونکي ته خبرداری ورکوي چې حادثه واقع کېدونکي ده، یا دا خبرداری ورکوي چې ستونزه یا خرابی شتون لري. ډیری دا ټکنالوژی غیر فعال دي، پدې معنی چې دوی چلونکي ته د احتمالي پېښې خبرداری ورکوي مګر په اتومات ډول د ستونزې یا حادثې مخه نه نیسي. چلونکي ممکن د ستونزې یا حادثې مخنیوي لپاره د موټر په کارولو کې بدلون ته اړتیا ولري.

د بیک اپ خبرداری

تفصیل: دا د موټر شاته شیانو د کتلو لپاره د شا سینسرونه کاروي او تاسو ته خبرداری درکوي که چیرې یو شی کشف شي.

دا څنګه کار کوي: کله چې موټر چلونکي رپورس ته شي د بیک اپ خبرداری ځانګړتیا د موټر شا ګوري. که چیرې سیده د موټر چلونکي شاته یو شی یا موټر وي دا به تاسو ته د غبر، لږزې یا په ګډه توګه خبر درکري.

تاسو باید د رپورس په وخت کې د موټر خوندي څارنې او چلونې لپاره ټول اړین ګامونه واخلي. پدې کې د لاندې ټولو کتل شامل دي:

- د بغلونو هېنداري
- د شا لیدلو هېنداره
- د اوږو پر سر (د سر کتنې)
- نورې کامرې، که وي

د پناه ځای څارونکي او خبرداری

تفصیل: تاسو ته د نورو موټرونو په اړه چې ستاسو په پناه ځایونو کې چلیږي د سمبول، غبر یا لږزې په واسطه خبرداری درکوي. کله چې په لین کې نور وسایط شتون ولري او یو چلونکي خپل د بغل اشاره ایله کړي، نو یو اضافي خبرداری ممکن رامنځته شي.

دا څنګه کار کوي: د رنډو کسانو څارونکي ستاسو سره مرسته کوي چې د نورو ترافیکو څخه ډیر خبر واوسی. د لین بدلولو په وخت کې د پناه ځای څارونکي خبرداری ممکن ګټور وي، مګر موټر چلونکي باید د لین بدلولو لپاره یوازې د پناه ځای په څارونکو باندې اطمینان او تکیه ونه کړي. په دې کې په مکرر ډول د لاندې شیانو کتل شامل دي:

- د بغلونو هېنداري
- د شا لیدلو هېنداره
- د اوږو پر سر (د سر کتنې)
- د پناه ځای څارونکي، که وي

د کامري ټکنالوژۍ د شا کامره

تفصیل: د شاته تگ په وخت کې د پراخي ساحې په بنکاره کولو سره د موټرو شاته د شیانو لیدلو کې مرسته کوي. ځینې کامري د نورو په پرتله پراخ لید بڼې.

دا څنگه کار کوي: کله چې موټر چلونکی رپورس ته اوري، شاتنی کامره د موټر د شاتنی ساحې د بنکاره کولو لپاره فعاله کیږي. په وسایطو پورې اړه لري، د بنکاره کولو سکرین ممکن په مرکزي کنسول کې، د شا په هنداره کې، د لمر ویزر کې، یا په نورو ځایونو کې وموندل شي.

په شاتنی کامرو باندې تکیه مه کوئ، او کتلو ته دوام ورکړئ:

- د بغلونو هېنداري
- د شا لیدلو هېنداره
- د اوږو پر سر (د سر کتنې)
- نورې کامري، که وي

د بغل لید کامره

تفصیل: کله چې تاسو د بغل اشاره ايله کړئ او یا ځانگړتیا په لاسي ډول فعال کړئ دا د موټر څنگ ته د لین پراخ لید بڼې. دا ځانگړتیا د پناه ځایونو څارونکو ته ورته کار کوي.

دا څنگه کار کوي: دا ځانگړتیا تاسو ته یوه ویديو بڼې چې ستاسو د موټر څنگ ته یا مخامخ څه شی را روان دی. دا کیدای شي د دودیزو هېندارو پر ځای یا له هغوی سره یو ځای وکارول شي. تاسو کولی شئ د بغل اشارې په ايله کولو یا د هغه بټن له لارې دغه ځانگړتیا فعاله کړئ چې معمولا د بغل اشارو په آله کې موقعیت لري. دا ځانگړتیا ممکن د بیک اپ کولو پر مهال شتون ونلري یا ممکن یوازې په ټیټ سرعت کې فعال شي.

د بغلونو د لیدو کامري باید د دودیزو هېندارو او سر چیکونو (د اوږو لوړه ساحه چیک کول) سره په گډه وکارول شي. ځینې نوي وسایط ممکن د دودیزو هېندارو پر ځای د بغلونو د لیدو په کېمره سره مجهز وي.

د چارچاپېره لید یا شاوخوا لید څارونکی سیستم

تفصیل: له موټر چلونکو سره مرسته کوي چې د موټر له لور طرف څخه د مجازی مرغیو د سترگي په ډول لیدو له لارې د موټر د شاوخوا په بڼه پوهیدو سره په اسانۍ موټر ودروي. د شاوخوا لید څارونکی ستاسو سره مرسته کوي چې د موټر موقعیت لیدنه د پارکینګ د کتارونو او نږدې شیانو سره په پرتله تایید کړئ.

دا څنگه کار کوي: د شاوخوا لید څارونکی د څلورو کېمره له لارې ویديو جوړوي، په سکرین کې یوځایي فوټیج بڼې که چیرې د موټر پر سر د مرغیو د سترگي په ډول د لیدو کامره شتون ولري. په مخ، شا، چپ او بڼې خوا کې څلور پراخه زاویه لرونکي کامري د شاوخوا لید هېنداري بنسټونه دي.

د چارچاپېره لید یا شاوخوا لید څارونکی سیستمونه باید د دودیزو هېندارو او سر چیکونو (د اوږو لوړه ساحه چیک کول) سره په گډه وکارول شي. ځینې نوي وسایط ممکن د دودیزو هېندارو پر ځای د چارچاپېره لید یا شاوخوا لید څارونکي سیستمونو باندې مجهز وي.

د کشف ټکنالوژي د بایسکل، پیاده، او خنډ کشف

تفصیل: تاسو ته خبرتیا درکوي کله چې یو بایسکل، پیاده، ورو حرکت کونکی یا ولاړ خنډ وموندل شي کله چې په ټیټ سرعت کې، عموماً شاوخوا 25 میل فی ساعت موټر چلوي. ځینې سیستمونه یوازې هغه بایسکل چلونکي، پیاده، یا خنډونه کشفولای شي کله چې مستقیم د موټر په مخ کې روان وي او یا پر دغه عین مسیر روان وي. د خنډ د کشف ځینې ډولونه په اتومات ډول بریکونه نیسي.

دا څنګه کار کوي: د موټر په مخکینۍ یا شاتنۍ (یا دواړه مخکینۍ او شاتنۍ) برخو کې واقع سینسرونه دا معلومات لاس ته راوړي چې موټر بایسکل، پیاده یا خنډ ته د مخ یا شا خواته څومره نژدې دی. دا عموماً د رادار پر بنسټ وي. اخطارونه کیدای شي د غبرونو، لیدونو، لړزو، د چټک بریک نبض، یا د اخطارونو په ګډه بڼه راشي. کله چې موټر بایسکل، پیاده یا خنډ ته نږدې کیږي، غبرونه ګرځي کیږي. کله چې غبرونه دوامداره شي، حادثه ژر پېښېدونکې ده.

تاسو باید د بایسکل، پیاده یا د خنډ په کشف تکیه ونه کړئ. تل د خپل شاوخوا څخه خبر اوسئ او په منظم ډول په بایسکل چلونکو، پیاده تلونکو او یا خنډونو پسې په ځانګړې توګه په بناري سیمو کې ګورئ.

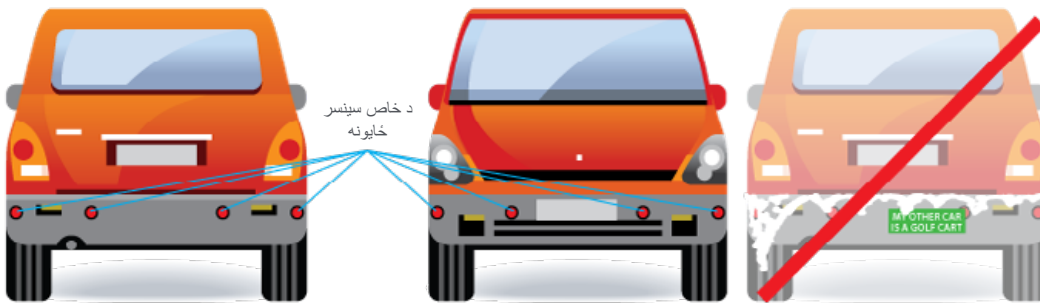
د بایسکل کشف

د پلي روان شخص کشف

د خنډ کشف

سینسرونه باید پاک وساتل شي تر څو دوی په سمه توګه کار وکړي.

د ګولایي د سرعت خبرداری

تفصیل: کله چې ګولایي ته نږدې کیږئ یا له سړک څخه په ډیره چټکۍ سره وځئ، تاسو ته خبرداری درکوي.

دا څنګه کار کوي: د GPS له لارې د موټر سرعت او موقعیت تعقیبوي او تاسو ته خبرداری درکوي چې سرعت کم کړئ کله چې ګولایي یا د سړک څخه وتلو ته نږدې کیږئ.

کله چې موټر چلوي او ګولایي یا د سړک څخه وتلو ته نږدې کیږئ باید د ګولایي سرعت اخطارونو باندې تکیه ونه کړئ او خوندي سرعت وساتئ.

د مخامخ ټکر د خبرتیا سیستمونه

تفصیل: تاسو په مخ کې د یو ورو حرکت کوونکي یا ولاړ موټر یا شي سره د ژر پېښېدونکي ټکر په اړه خبروي چې تاسو وکولای شئ پر وخت بریک ونیسئ یا موټر کانت کړئ. یوازې خبرداری به په اتومات ډول د موټر چلونکي لپاره بریک ونه نیسي. د مخامخ ټکر خبرداری د موټر چلولو پر مهال مخکې سرک گوري.

دا څنگه کار کوي: د موټر په مخکني برخه کې واقع سینسرونه دا معلومولای شي چې موټر ستاسو په مخ کې نورو موټرو ته څومره نږدې دی. دا عموماً د کامري یا رادار پر بنسټ وي. کله چې تاسو په خطرناک ډول ستاسو د مخ موټر یا شي ته نږدې کېږئ، د دې هدف تاسو ته خبرداری درکول دي. اخطارونه کیدای شي د غرونو، لیدونو، لړزو، د چټک بریک نبض، یا د اخطارونو په ګډه بڼه راشي. د مخامخ ټکر خبرداری سیستم ستاسو د موټر مخته په هره ثانيه کې 20 ځله تر 500 فوتو پورې ترافیک گوري او بیا تاسو ته خبرداری درکوي که چېرې ستاسو په لاره کې خطر وي نو بریک ونیسئ یا کانت شئ. د بېلګې په توګه، دلته د خبرتیا درې کچې دي*:

سرعت	له ټکر څخه مخکې د خبرتیا وخت
18 mph–15	3 ثانيې
50 mph–18	4 ثانيې
mph +50	5 ثانيې

تاسو باید تل محتاط اوسئ، په منظمه توګه ترافیک وگورئ، او د تعقیب خوندي فاصله وساتئ. که تاسو په غیر ارادي ډول بل موټر ته ډیر نږدې شئ، د مخامخ ټکر خبرداری سیستم به تاسو ته خبر درکړي تر څو تاسو په چټکۍ سره بریک ونیسئ یا کانت شئ.

د لوړ سرعت خبرتیا

تفصیل: که تاسو گړندي روان یاست نو دا د خبرتیا غږولو په واسطه د سرعت په خوندي ساتلو کې مرسته کوي.

دا څنگه کار کوي: د GPS یا د موټر د معلوماتو او ساتیري مرکز باید نوی وي تر څو ډاډ ترلاسه شي چې اعلان شوی سرعت معلوم دی. که له اعلان شوي سرعت څخه واورې، خبرتیا به د غږ یا بصري خبرداری په توګه فعاله شي لکه په سکرین کې د رنگ بدلون یا د سرعت د محدودیت لګېدونکي نښه. که د خبرداری غږ شي، نو تاسو باید د سرعت په ایله کولو یا سپک بریک نیولو له لارې موټر په احتیاط سره د سرعت مناسب اعلان شوي حد ته ورو کړئ. د خوندي سرعت ساتلو لپاره بریکونه په څرپ مه وهئ.

تاسو باید د لوړ سرعت خبرتیا باندې تکیه ونه کړئ او تل باید خپل سرعت وڅارئ، خوندي سرعت وساتئ، او پر سرک د سرعت د حد پېروي وکړئ.

له لین څخه د وتلو د خبرداری آله

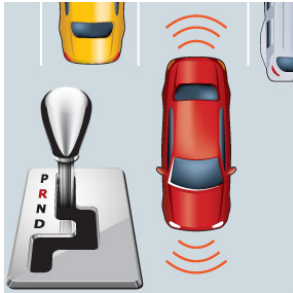
تفصیل: کله چې تاسو له خپل لین څخه وځئ، دا د لیدلو، لږزي یا غریزو اخطارونو په کارولو سره تاسو ته خبر درکوي. که چېرې تاسو په غلطۍ سره اووښتې یاست، دا ځانګړتیا کولی شي ستاسو سره مرسته وکړي چې بیرته خپل د لین منځ ته راوګرځئ او د حادثې په مخنیوي کې مرسته وکړي.

دا څنگه کار کوي: دا ځانګړتیا د کار کولو لپاره د سرک پر نښو تکیه کوي. دا داسې جوړه شوې ده چې که موټر له لین څخه وځي نو تاسو ته به په یوه یا څو طریقو خبرداری درکړي.

د لین د سم موقعیت ساتلو لپاره له لین څخه د وتلو د خبرداری پر آلو باندې تکیه مه کوئ.

د پارکینګ سینسرونه

تفصیل: کله چې تاسو موټر دروئ، دوی تاسو ته د موټر د شاوخوا شیانو د موقعیت په اړه خبرداری درکوي.

دا څنګه کار کوي: موټر ممکن غریزې خطرونه درکوي چې د هغه مخ یا شا ته شیان شتون لري. څومره چې موټر یو څیز ته نږدې کیږي، د غبرونو تر منځ وقفې ممکن لنډې شي. یو ثابت غبر پردې معنی دی چې موټر یو شي ته نږدې دی.

د ټولو شیانو موندلو لپاره یوازې د پارکینګ پر سینسونو باندې تکیه مه کوئ. دوی ممکن هغه شیان ونه پیژني چې پر ځمکه هوار وي، د بمپر لاندې وي، موټر ته ډیر نږدې یا له هغه څخه ډیر لري وي. د موټر درولو پر مهال د هېندارې، سر چیکونو او د شا کیمرو کارولو له لارې د خپل شاوخوا څخه خبر اوسئ، په شمول د هغو خلکو یا شیانو چې ممکن د موټر درولو لارې ته ننوځي.

د شا د ترافیکو خبرتیا

تفصیل: که چیرې یو یا څو موټرونه د موټر درولو لارې ته ننوځي، دا تاسو ته خبرداری درکوي. کولی شي هغه وسایط کشف کړي چې ممکن د رپورس پر مهال تیرېږي.

دا څنګه کار کوي: د موټر د شا پر شاوخوا سینسونو نور موټران چې له بڼې او چپ طرف څخه نږدې کیږي کشفوي. تاسو ته ممکن د خبرتیا د غبر یا په هېندارو کې د څراغونو د رڼاګانو یا ډشپورډ په واسطه خبرتیا درکوي چې ودرېږي.

د شا د ترافیکو خبرتیا پورې تکیه مه کوئ او د هېندارې، سر چیکونو او د شا کامرو کارولو له لارې د خپل شاوخوا څخه خبر اوسئ، په شمول د هغو خلکو یا شیانو چې ممکن د موټر د شا څخه لارې ته ننوځي.

د موټر چلونکي مرستندويه ټکنالوژۍ

د دې ټکنالوژيو لومړنی موخه په ځانګړو شرایطو کې د موټر چلولو فعالیت یوه برخه ترسره کول دي. د وسایطو مرستې سیستم ټکنالوژۍ د خطرونو او حادثو په مخنیوي کې له چلونکو سره مرسته کوي. ځینې یې په اتومات ډول په موټر کې سمون یا نظم راولي، او ځینې یې له موټر چلونکي سره په سمون یا نظم کې مرسته کوي، لکه بریک یا سټیرینګ. موټر چلونکي ممکن لاهم د ستونزې یا حادثې د مخنیوي لپاره د موټر په کار کې بدلون ته اړتیا ولري، مګر موټر مرسته کوي.

اوتومات بیرني بریک سیستمونه یا د بریک مرسته

تفصیل: کېدای شي مخته ورو یا ولاړ ترافیک یا یو شی حس کړي او که تاسو ځواب ورکړئ په سمدستي ډول بریکونه ونیسې.

دا څنګه کار کوي: که تاسو له پیښېدنکي خطر څخه د مخنیوي لپاره په بریک یا کاتولو کې پاتې راشئ، موټر به په چټکۍ سره ورو یا پخپله ودرېږي تر څو د حادثې څخه مخنیوی وشي. تاسو باید د خطرونو لپاره د سرک کتلو ته دوام ورکړئ او خوندي فاصله وساتئ.

اوتومات ریورس بریک نیول

تفصیل: که چیرې د موټر د شاته تگ پر مهال خنډ وموندل شي بربکونه نیولای شي. کله چې موټر شا ته حرکت کوي، ستاسو سره د احتمالي حادثې په مخنیوي کې مرسته کوي.

دا څنگه کار کوي: د شاته تگ پر مهال که یو شی کشف شي، تاسو ممکن مسلسل غبرونه واورئ یا اشارې وویښئ تر څو تاسو ته خبر درکړي چې یو شی شاته شته. که تاسو عکس العمل ونه بشیاست، د ریورس اوتومات بریک فعالیږي، او بربکونه سمدلاسه نیول کیږي تر څو له احتمالي حادثې څخه مخنیوي کې مرسته وکړي.

پر اوتومات ریورس بریک نیولو ټکنالوژۍ باندې تکیه مه کوئ. د هیندارو او تر اوږو پورته (سر چیکونو) کنټرول دواپاره وساتئ، او د شاتنیو کامرو څخه کار واخلئ که وي.

د ترافیکي لین په ساتلو کې مرسته

تفصیل: که چیرې تاسو له لین څخه وځئ دا ځانګړتیا ستاسو سره ستاسو لین ته په بیرته راستنیدو کې مرسته کوي، په احتمالي توګه د حادثې مخه نیسي.

دا څنگه کار کوي: که چیرې موټر له لین څخه ووځي تاسو ممکن د غبر، د څراغ رڼا، یا لرزې له لارې خبرتیا ترلاسه کړئ. تاسو باید بیرته خپل لین ته راوګرځئ؛ که تاسو اقدام ونکړئ، دا ځانګړتیا ممکن موټر په نرمۍ سره خپل لین ته وګرځوي. دا کار اسانه د سټیرینګ په وهلو لغوه کیږي. دا ځانګړتیا هغه وخت کار نه کوي کله چې د لینونو خطونه خام وي یا په اوږو یا کثافتو کې پټ وي.

موټر چلوونکی باید د لین ساتلو پر مرستې تکیه ونکړي او تل باید د سړک په اوږدو پر موټر کنټرول ولري او په خپل لین کې پاتې شي.

کین اړخ ته د حادثې مخنیوی

تفصیل: دا ځانګړتیا هغه وخت ترافیک څاري چې تاسو په تیبټ سرعت کې د ترافیک په اوږدو کې کین اړخ ته ګرځئ (لکه په ترافیکي اشاره کې). که تاسو کین اړخ ته د بل موټر لارې ته وګرځئ، دا ځانګړتیا د خبرتیا غبرونه او ډش څراغونه فعاله کوي او په اوتومات ډول بریک نیسي.

دا څنگه کار کوي: کله چې تاسو په تیبټ سرعت کې د موټر چلولو مخالف لین ته د ګرځیدو حرکت پیل کړئ، د کین اړخ د مرستې سیستم د راتلونکي ترافیک څارنه کوي. که چیرې د موټرونو تر منځ خالیګاه ډیره کوچنۍ وي چې موټر وګرځي، سیستم د موټر د مخکې تګ مخه نیسي.

که چیرې د راتلونکي موټر سره حادثه نږدې وي، سیستم به د اوتومات بیرني بریک په نیولو سره ځای پر ځای د موټر د ګرځیدو مخه ونیسي.

کین اړخ ته د حادثې پر مخنیوی تکیه مه کوئ. تاسو باید د خطرونو د مخنیوي لپاره سړک په خوندي توګه وګورئ او د سفر شاوخوا وڅارئ، اودا معلومه کړئ چې کله باید په خوندي توګه د نورو موټرو مخته وګرځئ.

د اسانتیا ټکنالوژی

لاندې ټکنالوژی د موټر چلونکي لپاره اسانتیاوې برابرې او غوښتونکي اړتیا نلري چې اړین مهارت ښکاره کړي. د اسانتیا ټکنالوژی د موټر چلولو ازموینې پروسې په جریان کې د کارولو اجازه نلري.

د سفر اتومات کنټرول

تفصیل: کولی شي د موټر سرعت زیات یا کم کړي تر څو د موټر چلونکي لخوا ټاکل شوي تعقیبي واټن وساتي. پرمختللي ډولونه یې حتی کولی شي د ترافیکو د بندش په وخت کې موټر ورو او ودرې او بیا یې په اتومات ډول ګرندی کړي.

دا څنګه کار کوي: تاسو خپل ټاکل شوي سرعت ته ځان ورسوئ، او بیا د سفر اتومات کنټرول (ACC) چالان کړئ. بیا تاسو کولی شئ ACC ته ووايست چې ستاسو تعقیبي واټن باید څومره نږدې وي (عموماً لنډ، منځنی یا اوږد واټن).

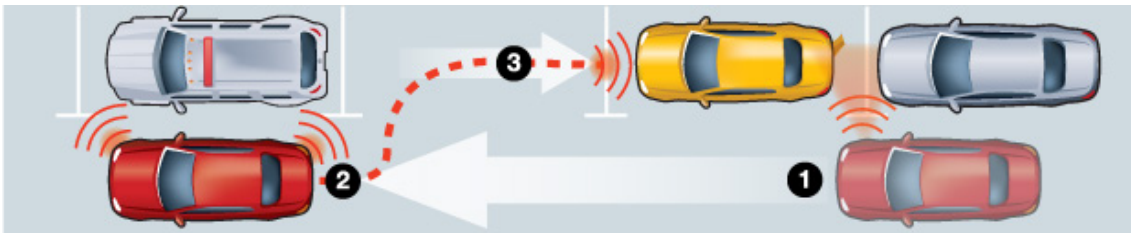
په موټر کې سینسرونه د ترافیک لپاره مخته سرک مطالعه کوي، ستاسو او مخکې موټر تر منځ واټن ساتي، د واټن ساتلو لپاره د اړتیا په صورت کې ستاسو سرعت کموي. خو بیا هم، موټر چلونکي باید له خپل شاوخوا څخه خبر وي. په خرابه هوا یا د موټر چلولو په نورو خطرناکو شرایطو کې سپارښتنه کېږي چې د ACC په ګډون د سفر اتومات کنټرول نه کار وانخلي.

اتومات موازي پارکینګ

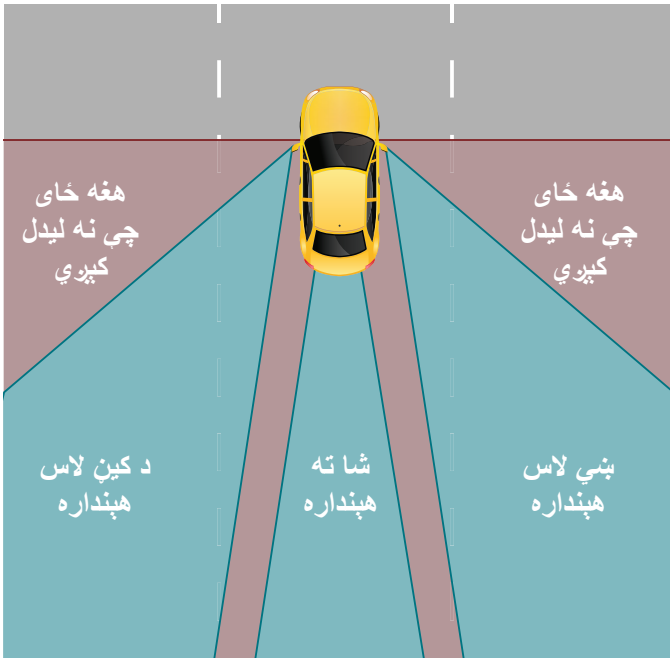
تفصیل: ستاسو سره د موازي پارکینګ ځای په ښودلو کې مرسته کوي. تاسو لاهم د بریک نیولو او چاپیریال څارلو مسئول یاست.

دا څنګه کار کوي: کله چې موټر درولو ته چمتو شي، کولی شي د موټر اتومات موازي پارکینګ سینسرونه فعال کړي. کله چې د موټر اتومات موازي پارکینګ سیستم د موټر درولو لپاره مناسب ځای ومومي، تاسو ته به خبر درکړي. تاسو باید د موټر لخوا هر ډول لارښوونې تعقیب کړئ. په دې کې ممکن د ځای مخ ته بیول، شا ته تلل، او له سنټیرینګ څخه لاسونه لیرې کول شامل وي. چلونکي د بریک نیولو مسولیت لري. وروسته له دې چې موټر ودرول شي، تاسو ممکن یو څه لږ سمونونو یا نظم ته اړتیا ولرئ تر څو ډاډ ترلاسه کړئ چې موټر په غوره موقعیت کې دی.

د خپل موټر د مالک لارښود په دقت سره وګورئ تر څو د هغو ځانګړتیاوو په اړه پوه شئ چې تاسو ته نوي دي، او ډاډ ترلاسه کړئ چې دوی څنګه کار کوي. که تاسو لاهم پوښتنې لرئ، له کمپنۍ سره اړیکه ونیسئ تر څو دوی یې تشریح کړي.

3.3 شکل: هغه ځایونه چې نه لیدل کېږي

3.4 له نه بنکارېدونکو ساحو څخه خبرتیا

پناه ځایونه ستاسو له موټر څخه بهر هغه ساحي دي چې د هېندارې په واسطه نشي لیدل کېدای. هغه ځایونه چې تاسو یې سم نه وینئ هم د وسایطو د تجهیزاتو (د شا هېندارې، د دروازو پوستونه، او نور) او ستاسو د موټر چلولو چاپیریال (ونې، لمر، واښه، غونډۍ او دیوالونه) له امله په لید کې د ځنډونو سبب کېدای شي.

د نورو موټر چلوونکو له سترگو څخه پټ ځایونه (شکل 3.3 وگورئ)

- داسې ځای کې موټر مه چلوئ چې د بل موټر چلوونکي له سترگو څخه پټ وي. که مو د موټر سرعت لوړ او یا هم تېټ وي، نور موټر چلوونکي باید ستاسي موټر وويني.
- کله چې له بل موټر سره نږدې تېرېږئ، هڅه وکړئ له هغې برخې څخه چې موټر چلوونکي یې نه ویني، په بېرته تېر شئ.
- له لویو موټرونو لکه بس او لاری سره هېڅکله مه نږدې کېږئ! ځکه چې یاد موټرونه داسې برخې لري چې چلوونکي یې نور موټرونه نه ویني.

ستاسو هغه برخې چې نه یې وینئ

- موټر چلوونکي باید د موټر ټولې هغه برخې چې د موټر چلولو پر مهال نه بنکارې، په نښه کړي، او ځان پرې پوه کړي چې کومه برخه یې په اسانې نه بنکارې.
- که چېرې په کومه تنگه یا نری لاره کې تېرېږئ او یا موټر دروئ، نو هر ورو د موټر هغو برخو ته چې نه یې وینئ پام وکړئ (شکل 3.3 وگورئ).
- د موټر هغه برخې چې نه یې وینئ، ډېری مهال د هوا له بدلون یا تاریکي سره تغیر کوي. ښايې ځینې وخت د موټر د کرکیو له لاری د لمر وړانګې انعکاس وکړي او هغه برخې چې نه یې وینئ تغیر پکې راشي. عموماً د موټر د مخ ښیښه د رڼا د انعکاس مهم ځای وي. د موټر چلولو پر مهال بیک لرونکي خولی او لمړيزي عینکي کارول ډېری مهال د انعکاس مخه نیسي او کارول یې گټور دي.

3.5 د څوکی کمر بند او په موټر کې د ماشومانو لپاره د خونديتوب ځانګړې څوکی

د څوکی کمر بند

وراندې تر دې چې موټر حرکت وکړي، په موټر کې ناست کسان باید ځانونه د "څوکی کمر بند" په مرسته وټري. ترافیکي پېښې د تنکیو ځوانانو د مړینې لومړۍ درجه لامل دي. په موټر کې د ځان ژغورلو تر ټولو اسانه لار د "څوکی کمر بند" تړل دي.

داسې لاسي کمر بند وکاروئ چې سخت نه وي، او په اسانۍ سره مو پر لاسونو خپور شوی وي. مېندواره یا حمل لرونکي مېرمني دې هڅه وکړي چې د "څوکی کمر بند" تر خپټې لاندې په داسې ډول وټري چې پر خپټه یې زور رانه شي.

د "څوکی کمر بند" نه تړل له ترافیکي قوانینو څخه د سرغړونې لومړنۍ زینه ده، او په دې معنا ده چې ډېر ژر به د ترافیک پولیس له خوا ودرول شئ او د "څوکی کمر بند" نه تړلو په جرم به جزا در کول شي. له دې قانون څخه هر سرغړونکي کس به 50 ډالره او هغه سپرلي چې تر 18 کلونو کم عمر ولري، هغوی به د هر کس پر سر 100 ډالره جریمه شي.

د "څوکی کمر بند" د ترافیکي پېښو پر مهال د مړینې او ژوبلېدو

څخه په مخنیوي کې تر ټولو گټوره لاره گڼل کېږي. د "څوکی

کمر بند" نه مراعتونکي نه یوازې د ترافیکي قوانینو بلکې د

ایوا ایالت له قوانینو څخه سرغړونکي گڼل کېږي.

د آیوا ایالت قوانینو پلي کوونکي له ټولو سپرلیو څخه

په جدي ډول د "څوکی کمر بند" یا سیټ بیلټ د مراعتولو

هبله کوي. دا قانون پر شاته ناستو سپرلیو چې عمر ونه

چې تر 18 کلونو کم وي، هم په بشپړ ډول تطبیقېږي.

د "څوکی کمر بند" او د آیووا ایالت قوانین

- هغه ماشومان چې تر یو کال کم عمر او تر 20 پونډه کم وزن ولري باید، د موټر په شا ته څوکی کې د ماشومانو لپاره ځانګړې شوې څوکی کې ځای پر ځای شي.
- تر شپږو کلونو کم عمر لرونکي ماشومان باید د ماشومانو لپاره په ځانګړې شوې څوکی کې ځای پر ځای شي. د داسې ماشومانو لپاره یوازې د څوکی کمر بند په هیڅ ډول مناسب نه دی.
- یو ماشوم چې له شپږو کلونو څخه تر 18 کلونو پورې عمر ولري، باید د ماشوم لپاره د خونديتوب په ځانګړې سیستم کې د څوکی کمر بند په مرسته داسې وتړل شي چې شا او مخ ته د عیار بدلو وړتیا ولري.
- 18 کلونه او یا تر دې زیات عمر لرونکي کسان باید د موټر په مخکینۍ څوکی کې د کبنېناستلو سره سم "د څوکی کمر بند" په سم ډول پر ځان را تاو او وتړي.

که غواړئ پوه شئ چې په کوم حالت کې د څوکی کمر بند استثنا دی، نو په انټرنیټ کې یې پر دې ادرس ولټوی:

iowadot.gov/mvd/medical-exemptions-from-safety-belt-use

د څوکی کمر بند په اړه افواهات (ناسم نظریات)

■ د څوکی کمر بند له تاسې سره مرسته کوي چې د پېښې پر مهال په موټر کې دننه او خوندي پاتې شئ.

■ د څوکی د کمر بند کارول زما خپل غوراوی دی، زه په دې کار سره له خپل ځان پرته بل چا ته زیان نه رسوم.

د څوکی کمر بند بېرته خلاصول تر یوې ثانيې لږ وخت ته اړتیا لري. ځینې خلک ښایي د یوې افواه او ناسمې نظریې په ډول ووایي، که چېرې موټر اور واخلي او یا په اوبو کې غرق شي. د داسې پېښو د رامنځته کېدلو امکان کم دی. که دوی داسې وکړي، نو حتی له وتلو څخه به وژغورل شي. که له عقل او هوښیاری څخه کار واخلي نو د ژغورل کېدو چانس به مو شونی وي.

که تاسو د څوکی کمر بند او نور احتیاطي تدابیر په سم ډول مراعت نه کړئ! نو دا په دې معنا ده چې د نورو کسانو ژوند په خطر کې اچوئ. که څه هم تاسې د موټر چلولو پر مهال یوازې یاست خو که مو احتیاطي تدابیر په سم ډول نه وي عملي کړي، ځینې وخت ناڅاپه له داسې حالت سره مخامخ کېږئ چې په بېرني ډول باید موټر ودرول او په داسې حالت کې د ترافیکي پېښې د رامنځته کېدو احتمال خورا ډېر وي.

■ ځینې کسان په یوه ترافیکي پېښه کې زیانمن کېږي خو د ځان ژغورلو په توګه ځان کارې.

که په موټر کې پاتې شئ نو په ترافیکي پېښه کې ستاسې د وژل کېدو چانس کمېږي. د "څوکی کمر بند" تړل به ستاسې سره مرسته وکړي تر څو د بل موټر په لاره کې ونه غورځول شئ.

■ کله چې پر لویه لاره سفر کوم، حتمي ده چې د څوکی کمر بند وټرم، خو که چېرې په نږدې ساحه کې موټر چلوم، اړتیا نه ورته لرم.

د ترافیکي پېښو له جملې څخه نیمې یې له کور څخه د 25 مایله په شاوخوا کې رامنځته کېږي. ډېری ترافیکي پېښې پر هغو سرکونو رامنځته کېږي چې د ترافیکو سرعت یې په ساعت کې تر 45 mph مایله کم وي.

3.6 د سستو او ناترل شویو شیانو خوندي کول

دې ته باید ډېر پام وکړئ چې ستاسې په موټر کې خو به کوم شی سست یا ناترل شوی نه وي، چې په ناڅاپي ډول د موټر له درېدلو سره له خپله ځایه څخه وخوځېږي او د مسافرو د ژوبلېدو لامل شي. یوه وسیله یا آله چې 20 پونډه وزن ولري، د 55 mph مایله په ساعت کې سرعت سره له یو بل شي سره د ټکرېدو پر مهال یې وزن 1000 پونډه ته رسېږي. هڅه وکړئ، موټر ته تر حرکت ورکولو وړاندې د موټر د بریک شاوخوا ټوله ساحه وګورئ تر څو داسې یو شی خو به بریک ته نږدې نه وي چې د موټر د بریک په وړاندې خنډ ګرځي او په بېرني حالت کې بریک له کاره اچوي.

3.7 د انحرافاتو له منځه وړل

دري ډوله انحرافات یا کړلېچونه شته:

د لیدلو وړ – داسې څه کول چې له کبله یې د موټر چلوونکي پام بل لور ته واوري لکه، چې پي اس ته کتل.

لارښود – د داسې یو کار تر سره کول چې د کولو پر مهال یې د موټر چلوونکي یو او یا هم دواړه لاسونه له سټېرینګ څخه لیرې کېږي، لکه خوراک او یا هم مېک اپ کول.

پاملرنه – داسې یو کار کول چې د موټر چلوونکي توجه یا پام بل ځای ته واوري، لکه موسیقي اورېدل او یا مجلس کول.

د موټر چلولو پر مهال ټول انحرافات یا خنډونه خطرناک دي. ځینې هدفونه یا کارونه چې خلک یې په عمومي ډول تر سره کوي، بنایي اوږده عواقب ولري.

د موټر چلولو پر مهال په موبایل کې الفاظ لیکل

د آیووا ایالت د موټر چلولو اصول بنیې چې د موټر چلولو پر مهال ټول هغه وسایل چې لاسونه بوخت ساتي لکه په موبایل کې الفاظ لیکل، پیغام لېږل، او داسې نور ټول وسایل په جدي ډول منع دي. مخکې له دې چې په موبایل یا کوم بل برېښنايي آله کې لیکلې پیغام واستوئ، په ټولنیزو رسنیو کې پوست او یا پیغام خپور کړئ نو هرومرو باید لومړی موټر په ټاکلي ځای کې په بشپړ ډول ودرول او وروسته پیغام ولېږئ.

د دې قانون استثنایي په دې ډول دي:

- د عامه خوندیتوب ادارو غړي رسمي دندې ترسره کوي.
- په بېرنيو حالاتو کې روغتیايي متخصصین رسمي دندې تر سره کوي.
- یو څوک چې د ځان ژغورني په برخه کې معلومات تر لاسه کوي، لکه بېرني حالت، ټرافيکي، د موسم او هوا د بدلونونو بېرني خبرتیاوې.

په تلیفون کې خبرې کول

هغه کسان چې عمر ونه یې تر 18 کلونو کم وي، هغوی که غواړي په تلیفون کې خبرې وکړي او یا پیغام واستوي، هرومرو باید موټر په ټاکلي ځای کې په بشپړ ډول ودرول او بیا په تلیفون کې خبرې وکړي او یا هم پیغام واستوي.

د قانون تطبیق او جزا

بې ځایه او ناسم موټر چلول د لومړني ټرافيکي جرم په توګه ګنل کېږي، په دې معنی چې هره شېبه ممکن تاسې د یو ټرافيک پولیس له خوا د ناسم موټر چلولو په تور ودرول شئ. کوم کس چې ناسم موټر چلوي نه یوازې جریمه به شي، بلکې د موټر چلولو لایسنس به یې وځنډول شي او یا به د تل لپاره له موټر چلولو څخه منع شي.

که ستاسو ناسم موټر چلول د یو چا د مرګ لامل شي، نو تاسې به نه یوازې دا چې 1000 ډالره جریمه به ورکړئ، بلکې د یو قاتل او وژونکي په توګه به معرفي شئ.

3.8 الکل او مخدره توکي

په هیواد کې له مهمو قوانینو څخه یو هم د نشي په حالت کې موټر چلول دي. د آیووا ایالت د قوانینو له مخې د داسې یو چا لپاره چې نشه یي توکي یې کارولي وي او موټر چلوي هېڅ استثنا نشته.

د نشي په حالت کې اجرات عملیات کول (OWI)

د نشي په حالت کې موټر چلولو رسمي نوم "Operating While Intoxicated" دی او هغه څوک پکې راځي چې د (BAC) کچه یې 0.08 یا تر دې لوړه وي او یا ستاسو په سیستم کې له هرې اندازې کنټرول شویو موادو سره موټر چلوي. BAC یا د نشي فیصدي عموماً د یوې الې په مرسته چې خولې ته نیول کېږي او د متیازو او وینې تر معاینې وروسته معلومېږي. که چېرې د نشي په حالت کې موټر وچلوئ، او ونیول شئ، که څه هم OWI محکمه به د یوه مجرم په توګه سزا درته ونه ټاکي، خو سره له دې به ستاسې د موټر چلولو صلاحیت د 180 ورځو لپاره محدود شي. که په تکراري ډول د نشي په حالت کې موټر وچلوئ، نو د موټر چلولو لایسنس به مو د اورېدې مودې لپاره منسوخه شي او تاسې به د یوه مجرم په توګه وپېژندل شئ.

د ازموینې لپاره خوبه یا رضایت

تاسې د آیووا ایالت د قوانینو پر اساس د جوړ شوي لایسنس درلودونکي یاست او په خپله خوبه د پوره هوښ او حواس په حالت کې د ازموینې لپاره چمتو یاست. (د آیووا کوډ §321J.6). دا قانون پر هغو کسانو هم د تطبیق وړ دی چې د دې ځای اوسېدونکي نه وي خو په متحده ایالاتو کې موټر چلوي.

د ازموینې ردول

تنفسي ازموینه ردول په دې معنا نه ده چې ګواکي تاسې ته به د OWI لخوا سزا نه درکول کېږي او بل دا چې د تنفسي ازموینه ردول به ستاسې جواز لغوه کړي. ښایي ځینې وخت تنفسي ازموینه ناسمه پایله ویني خو د دې ازموینې ردول د تورن کس لپاره ډېرې ناوړه پایلې درلودای شي، لږ تر لږه د یو کال لپاره د موټر چلولو لایسنس لغوه کېدل او تر څنګ یې د 1250 ډالره جریمې امکان هم شته.

که د محکمې له خوا ثابتې شوه چې تاسې تنفسي ازموینه رد کړې ده، نو د محکمې له خوا به په اجباري ډول ستاسې په لګښت ستاسې په موټر کې د څارني اله نصب کړي تر څو په بشپړ ډول وڅارل شئ.

تر 21 کلونو کم عمر لرونکي موټر چلونکي

هغه کسان چې عمر یې تر ټاکلي کچې کم وي، د هغوی لپاره د موټر چلولو قوانین سخت دي. تر ټاکلي عمر کم موټر چلونکي BAC 0.02 وي او یا یې د نشي کچه تر دې هم کمه وي. که چېرې څرګنده شوه چې یو کم عمره موټر چلونکی د نشي په حالت کې موټر چلوي نو لږ تر لږه د 60 ورځو لپاره به له موټر چلولو څخه منع شي او که ددې کس BAC 0.08 او تر دې زیاته وه، نو لږ تر لږه به د 180 ورځو لپاره له موټر چلولو څخه منع شي. تر 18 کلونو کم عمر لرونکي موټر چلونکي کسان چې د OWI محکمې له خوا جزایي شوي وي او د موټر چلولو لایسنس یې منسوخ شوی وي، هغوی ته لنډمهاله لایسنس هم نه ورکول کېږي.

د بي سرپوښه بوتلونو (لوبنو) قانون

د هغو الکلوي مشروباتو چې سرپوښ ونه لري له یوه ځای څخه بل ځای ته یې لېږدول یوه غیر قانوني کړنه ده. بي سرپوښه الکلوي مشروبات باید د موټر په ډاله کې له یوه ځایه څخه بل ته ولېږدول شي. له دې قانون څخه سرغړونه د یو ساده ناوړه عمل په توګه د مجازاتو وړ ده چې کېدای شي له مخې یې په موټر کې د هر موټر چلونکي او مسافر لپاره تر 200 ډالرو جریمه ولري.

3.9 نیم ویده حالت کې موټر چلول

په نیم ویده حالت کې موټر چلول، داسې ګڼل کېږي لکه یو څوک چې د نشي په حالت کې موټر چلوي. د نیم ویده حالت موټر چلونکي ځینې وخت پر یو شی ځنګل ږدي او د محسوسېدو حس یې لږ وي، چې له کبله یې ترافیکي پېښه رامنځته کېږي. له تاسې څخه هیله کېږي، که له دې شیانو څخه څه وویئ نو هرومرو باید استراحت وکړئ، د لنډ مهال لپاره مو موټر په یوه ارام ځای کې ودرئ:

- د ورځې خوبه او لالهانده حالت.
- د وروستي سفر حالت هېرېدل.
- په تکراري ډول اړرمی کول او سترګې موبدل.
- د خپل سر جګ ساتلو کې ستونزه.
- په تنګه یا نرۍ لاره کې د تېرېدلو پر مهال باید تر اورې پورې مخ وګرځول شي.
- سټریا او ژر په غصه کېدل.

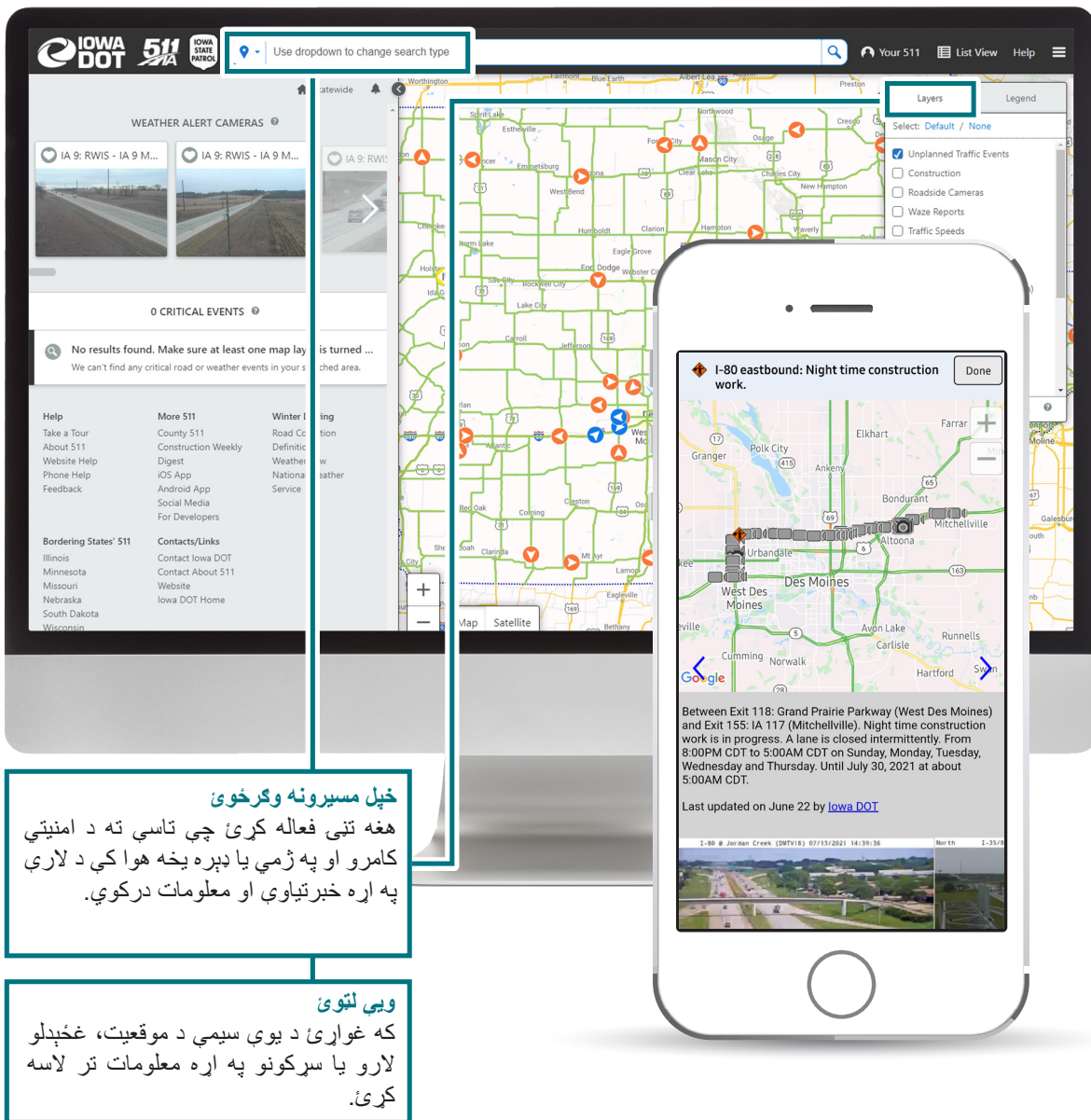

په مسلسل ډول 18 ساعته وینې پاتې کېدل، د نشي له حالت سره برابر حالت دی، یعنې بېخوبي او نشه دواړه په یوه درجه کې شمېرل کېږي چې په داسې حالت کې په وینه کې د الکلو فیصدي BAC 0.08 وي او د ترافیکي پېښې د رامنځته کېدلو احتمال (شونتیا) ډېره وي.

3.10 د لارې لپاره چمتو کېدل - IOWA 511

که تاسې اوږد او یا هم لنډ سفر ولرئ، نو سنجیدګي او هوښیاري دا ده چې تر سفر پیلولو وړاندې د تګ او سفر لپاره یو ښه او هر اړخیز پلان جوړ کړئ. تر سفر پیلولو وړاندې هر وړاندې هر وړاندې باید د لارې، هوا، تږافیکي بېښو او د هماغه سیمې په اړه هر اړخیز معلومات تر لاسه کړئ، د ورته موضوعاتو په اړه د لاندې لینک په مرسته کولای شئ د موبایل اپلیکېشن تر لاسه او استفاده ورڅخه وکړئ: www.511ia.org

شکل 3.4: آیوا 511

د موټر چلولو لومړني مهارتونه

هیڅ لارښود نه شي کولای تاسې ته د بشپړ او خوندي موټر چلولو درس درکړي. څېړنو ښودلې ده چې د زیاتې تجربې درلودلو له کبله د ټرافیکي پیښو د رامنځته کېدو کچه کمېږي، خو هغه تجربه چې د زیات تمرین او زده کړې په پایله کې تر لاسه شوي وي.

4.1 د موټر چلولو پیل

د موټر چالانولو پر مهال هر ورو مرو باید د همدې موټر لارښود کتاب، مطالعه کړئ تر څو موټر په اصولي ډول پیل یا چالان کړئ. باید څرګنده شي چې ایا دا موټر د څه ډول تېلو لپاره عیار شوی دی.

4.2 ګیرونه بدلول

اتومات بل ګېر ته اوبنټل

کله چې یو موټر اتومات جوړ شوی وي، اړتیا نشته چې هر ځل یې ګېر بدل کړئ، بلکې ګیرونه یې په اتومات ډول بدلېږي. د اتومات موټر د ګېر پر ځای یوه لکړه غوندي ځای لري چې د درېدلو، شاته تګ، د انجن اراموالی، مخته او شاته تګ لپاره کار ورڅخه اخیستل کېږي: P-R-N-D-L

P – د موټر د درېدلو یا پارک کولو په معنا دی.

R – د شاته تلو "ریورس" په معنا دی.

N – د انجن او ټایرونو تماس پرې کېږي.

D – د "چلولو" او مخته تلو په معنا دی.

L – د انجن سرعت محدودولو په معنا دی.

*یادونه: ښايي ځینې وخت د الفاظو پر ځای د 1,2,3 په ډول وښودل شي.

غیر اتومات یا په خپله خوښه بدلول

یو شمېر هغه موټرونه چې غیر اتومات جوړ شوي وي، کېرونه یې د موټر په جوړښت پورې اړه لري چې د کېرونو شمېر یې څومره دی. د داسې موټرونو کېرونه هغه مهال بدلېدلو ته اړتیا لري کله چې د موټر د انجن غږ بدلون وکړي، په داسې حال کې نو اړتیا وي چې کېر یې بدل شي. په داسې موټرونو کې لومړی "1" کېر د نیوټل په معنا دی، په دې کېر کې د انجن او ټایرونو ارتباط پرې کېږي، خو کله چې 2,3,4 کېرونو ته وړول شي نو موټر حرکت کوي او سرعت یې زیاتېږي. په غیر اتوماتیک موټرونو کې یو پېدل شته چې دنده یې د کېر بدلولو پر مهال توازن ساتل دي. او دا پېدل ته "کلچ" نوم غوره شوی دی.

1 گام: د خپلې کینې پښې په مرسته "کلچ" کښېکارئ.

2 گام: د بڼې لاس په مرسته کېر بدل کړئ.

3 گام: ورو ورو پر اکسلېټر پښه کښېکارئ، او هم مهاله کلچ خوشي کړئ.

همدا کارنه تکرار کړئ، خو کله چې مو سرعت کم شو او د درېدلو نیت مو درلود نو ورته عمل په برعکس ډول تر سره کړئ. یعنې په هماغه ډول کېرونه یو په یو کم کړئ. دا پروسه له رپورس یا شاته تگ "کېر" څخه نیوټل یا "1" کېر ته د بدلېدلو لپاره هم کارول کېږي.

4.3 گړندیتوب

په تدریجي او اسانه توګه مو گړندیتوب زیات کړئ. ډېر گړندیتوب یا لوړ سرعت ډېری مهال د موټر ټایرونه ښویوي او د اوبنټلو یا ټرافیکي پېښې د رامنځته کېدلو سبب کېږي. د غیر اتومات موټرونو اکسلېټر او کلچ ډېر تمرین کړئ، تر څو د کېرونو د بدلېدلو پوره وړتیا تر لاسه کړئ.

4.4 بریک او درېدل

بریک د موټر په زده کړه کې یو مهم مهارت ګڼل کېږي. د موټر وزن، کچې، بار او همدارنګه د موټر د ټایرونو کیفیت ته په کتلو اټکل کېدای شي چې تر بریک وهلو څومره وخت وروسته به موټر په بشپړ ډول ودرېږي. دلته دا هم مهمه ده چې پر بریک باندې پښه د څومره وخت لپاره کېښودل شوې ده. ښايي تر ډېر تمرین وروسته ددې وړتیا تر لاسه کړئ چې په سم او ارام ډول موټر په ټاکلي ځای کې ودرولئ.

که چېرې د رڼا انعکاس زیات وي د بېلابېلو سرکونو له جوړښتونو سره سم تاسې پوهېږئ چې څومره په بېره باید موټر ودرولئ. که چېرې د موټر بریکونه سخت جوړښت ولري ښايي ځینې وخت ستاسې موټر په جغل (شګي) لرونکي سرک، اواره، کنګل شوی سرک او ان وچه هواره دښته کې وښوېږي. موټر د زیات سرعت په حالت کې تر بریک وهلو وروسته ژر نه شي درېدلای. (شکل 4.1 وګورئ)

شکل 4.1: د درېدلو واټن

د درېدلو واټن

د عکس العمل فاصله + د بریک نیولو فاصله = د درېدلو فاصله

20	44 _{ft} + 25 _{ft} = 69 _{ft}
30	66 _{ft} + 57 _{ft} = 123 _{ft}
40	88 _{ft} + 101 _{ft} = 189 _{ft}
50	110 _{ft} + 158 _{ft} = 268 _{ft}
60	132 _{ft} + 227 _{ft} = 359 _{ft}
70	154 _{ft} + 310 _{ft} = 464 _{ft}

له نورو موټر چلوونکو سره د خبرو اترو لپاره د بریک څراغونو کارول

که په یوه ناسم ځای کې د سرعت کمولو او یا هم درېدلو نیت لرئ، نو د موټر بریک درې ځله ژر ژر کښکاري، تر څو شاته موټر چلوونکي پوه شي چې ستونزه لرئ. په دې سره به شاته موټر چلوونکي پوه شي چې د ستونزې پر اساس مو سرعت کم کړی دی.

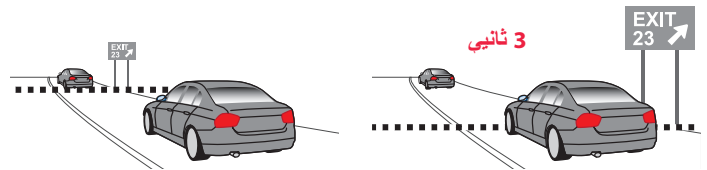
اړین تمخاېونه

تاسو باید تل ودرېږئ:

- د درېدلو په ټولو نښو کې.
- مخکې له دې چې د پلي تگ لارې، شخصي لارې، یوې نړۍ لارې او داسې نورو لارو څخه تېر شئ.
- کله چې له عمومي سړک څخه خاص سړک ته داخلېږئ هلته ډېر حدود موجود نه وي، لکه پارکنگ، تجارتي ساحې، بسونځي او د تېلو پمپونه.
- د قانون د یوه مامور په غوښتنه.
- کله چې تاسې ته د بېرغ په مرسته تر کار لاندې ساحه په نښه شوې وي.
- که سور څراغ روښانه او مر کېده، نو په دې معنا ده چې ساحه پاکه ده او کولای شئ تېر شئ.
- د سرو ترافیکي څراغونو د روښانه کېدو پر مهال، په دې کې هغه حالت هم شامل دی چې سره اشاره روښانه وي او بڼې لوري ته د ګرځېدلو اجازه وي.
- که یو ضعیف کس چې د لکړې (امسا) په مرسته روان وي او یا هم یو سپی تاسې ته نږدې روان وي، په دې معنا ده چې د خطر د پېښېدو احتمال ډېر دی.

د رېل ګاډو د تېرېدو د تمخاېونو په اړه 11 مه او د بڼوونځیو بسونو ته د نږدې کېدو د تمخاېونو په اړه 17 مه پاڼه وګورئ چې فلش وټونکي څراغونه یا د درېدو لاستي څرګندوي.

شکل 3: 4.2- تر 4- دوهمه قاعده

که جگ او لوړ موټرونه، غونډۍ او یا هم نورې نښې وویښئ هڅه وکړئ سرعت مو کړم کړئ. تر څو چې مو له نورو موټرونو او وسایطو څخه کافي فاصله نه وي درلودلې او له یوه څخه تر دریو پورې عددونه مو نه وي لوستلي له یو لوړ ځای څخه د اوبنټلو هڅه مه کوئ.

د تعقیب او خونديتوب فاصله

تاسې د ځان د خونديتوب لپاره تر ټولو ښه چانس لرئ، له 3 څخه تر 4 اصولو مراعتول به تاسو سره د خونديتوب په برخه کې ډېره مرسته وکړي، یعنې د خونديتوب فاصلي مراعتول به ستاسې سره مرسته وکړي چې د بریک وهلو لپاره ډېر وخت ولرئ او په اسانۍ سره بریک ووهئ. دا ډول اصول ښايي په عادي هوا او عادي ترافیکي حالت کې د پلي کېدلو وړ وي. (شکل 4.2 وګورئ)

- یو بې تجربې او ابتدایي موټر چلوونکی باید هڅه وکړي چې له نورو وسایطو څخه لږ تر لږ د دریو ثانیو فاصله مراعت کړي.
- له نورو وسایطو څخه د دوو ثانیو فاصله مراعتول ښايي د یوه باتجربه او تکړه موټر چلوونکي لپاره بسنه وکړي.
- که ستاسې موټر په یوه ساعت کې د 40mph په سرعت روان وي، نو په داسې حالت کې باید له څلورو څخه تر پنځو ثانیو پورې فاصله مراعت شي. که سړک بڼوېدونکی وي او نورو موټرونو ستاسې د وړاندې لیدلو مخه نیولې وي نو په داسې حالت کې تاسې ته له نورو وسایطو څخه د شپږو او یا تر دې زیاتو ثانیو فاصله مراعتولو وړاندیز کېږي.

ABS (د بریک قفلولو ضد سیستم)

ډېری نوي موټرونه د ABS یا (د بریک قفلولو ضد سیستم لري). هڅه وکړئ د موټر چلولو لارښود په مرسته د ABS په اړه معلومات تر لاسه کړئ. د ABS په مرسته به تاسې د ځای پر ځای درېدو وړتیا ولرئ. که ستاسې موټر ABS لري، او غواړئ په بېرني ډول ودرېږئ:

- پر بریک باندي ډېر فشار راوړئ او ټینګ یې کېږئ.
- که ستاسې په موټر کې ABS فعال وي، د بریک کېږلو پر مهال ښايي داسې محسوس کړئ لکه د شا و خوا ته چې بریک کښکاري، بریک لوړې خواته مه پرېږدئ. ABS به یوازې د بریک کېږلو پر مهال فعالیت تر سره کړي.

4.5 مناسب سرعت

پر لویه باندې د بنودل شوي سرعت کچه اصولي او قانوني کچه ده چې مراعاتونکي يې د يو بريالي او تکړه موټر چلونکي په توګه پېژندل کېږي. ستاسو د موټر سرعت بايد د نصب شوي لوحې، د سرک فزيکي حالت او همدارنګه د هوا په حالاتو پورې اړه ولري. څومره چې مو د موټر سرعت زياتېږي هغومره ستاسي او موټر د ژر کنټرولېدو تر منځ فاصله زياتېږي. د بېلګې په توګه: يو موټر که 60 مايله په ساعت کې سرعت ولري، او يو بل ورته موټر که 30 مايله په ساعت کې سرعت ولري، دويم موټر د لومړي په پرتله درې برابره ژر کنټرولېدای شي. (شکل 4.1 وګورئ)

د هر حالت لپاره د سرعت کچه په لوحه کې په سم ډول نه ځايېږي، بلکې پر ځای يې يوه عمومي کچه ټاکل کېږي:

- په يوه سوداګريزه ساحه کې ستاسي د موټر سرعت بايد 25 mph وي.
- ستاسي د موټر سرعت بايد په هستوګنيزه سيمه کې 25 mph وي.
- په ښاري ساحه کې بايد موټر 45 mph حرکت وکړي.
- که يو موټر د ستونزي له امله په بل موټر پورې ټپله يا ټرل شوی وي، سرعت يې بايد تر 45 mph زيات نه وي.
- ټول لوی او بارورنکي موټرونه بايد له لمر ختو څخه تر لمر لوېدو پورې پر دويمه لاره د 50 mph سرعت سره حرکت وکړي.
- په ټولو ښاري او لومړنيو سرکونو کې چې له لويو لارو سره نښلول شوي وي، له لمر ختو څخه تر لمر لوېدو پورې د وسايطو سرعت بايد په ساعت کې تر 55 mph زيات نه وي.
- په لويو لارو او کليوالي سيمو کې د وسايطو سرعت بايد تر 70 mph زيات نه وي.

د پورته ذکر شوي لست په تعقيب سره يې بايد د سرعت کبنته درجه وټاکل شي.

که موږ په دې فکر يو چې تېز موټر چلول د ترافيکي پېښې د رامنځته کېدلو سبب کېږي نو تر ټاکلي کچې کرار موټر چلول هم ورته مثال لري. هڅه وکړئ په هر ډول ترافيکو کې له موټر چلولو سره ځان عيار کړئ. د لويو لارو لپاره په ټاکل شوي سيستم کې د موټر چلولو لپاره منځنۍ کچه 40 mph ټاکل شوې ده. کوم وسايط چې د ګرنديتوب کچه يې کمه وي، اجازه نه لري چې پر لويه لاره سفر وکړي.

4.6 سټيرينګ

سټيرينګ ټينګ نيول

د موټر په سټيرينګ کې ځای پر ځای شوی اېرېټک (پوکانه) ستاسي د ژغورنې لپاره يوه موثره لاره ده، خو هڅه وکړئ سټيرينګ په داسې ډول ونيسئ چې د اېرېټک د پرانيستلو څنډ ونه ګرځي. تاسي بايد سټيرينګ په دواړو لاسونو باندې په داسې ډول نيولی وي، لکه په ساعت کې 9 او 3 چې يو بل ته بېخي مخامخ دي. او يا داسې لکه 7 او 5 چې تر منځ يې فاصله کمه ده خو دواړه يو بل ته مخامخ دي. (شکل 4.3 وګورئ)

- د موټر چلولو پر مهال لنډې فاصلي ته نه بلکې تل لري فاصلي ته ګورئ. کله چې د ترافيکو ګڼې ګڼې ګوني ته رسېدلې نه ياست د حالت په اړه يې له ځان سره فکر وکړئ. په دې توګه، تاسو وخت لرئ چې په اسانۍ او خوندي توګه حرکت وکړئ.
- کله چې يو خواته ګرځئ (تاوېږئ) نو سټيرينګ په داسې ډول وڅرخوئ چې يو لاس مو پر بل برسېره وي، او يا هم د پورې وهلو او راکشولو طريقه وکاروئ.
- که کومې خوا ته تاوېږئ، په هيڅ ډول سټيرينګ په يوه لاس مه څرخوئ، که داسې وکړئ، د سټيرينګ کنټرول مو له واکه وزی او ناوړه عواقب درلودلای شي. کله چې مو تاوېدل پای ته ورسېږي، هڅه وکړئ چې سټيرينګ د لاس په مرسته بېرته عادي حالت ته راوړئ، پر ځای د دې چې سټيرينګ خپله ځای ته راشي. د ګوتو په مرسته سټيرينګ تاوېدل ناوړه پایلې درلودای شي.

شکل 4.3: سټيرينګ، او د لاس ايښودلو ځايونه

4.7 شا ته حرکت کول

د شا ته تگ پر مهال د موټر کنټرولول اسانه نه وي. د مرستی یا ټپله کولو په حالت کې باید د سرعت کچه ډېره ټیټه وي. اکسلېټر په هر حالت کې ورو او په ډېر احتیاط کېږي.

• د موټر ټپله کېدلو پر مهال باید د دواړو موټرونو د ټپله کېدلو ځایونه وکتل شي. شاته کامره باید وکتل شي، تر څو څرگنده شي چې بشپړه ساحه معلوموي که نه؟ که نه نو ناسم حالت ښکاره کوي او د باور وړ نه ده.

• هڅه وکړئ د موټر ټولې خواوې وپوښئ تر څو شاوخوا برخې یې ټولې درته معلومې شي. خپل ښي (راسته) لاس د څوکۍ پر سر کېښودئ په کین لاس له خپلې اوږې سره د کرکۍ هېنداره ښه برابره کړئ.

• کله چې غواړئ موټر ته د شا پر خوا حرکت ورکړئ، نو هر ورومرو باید ټولې خواوې پوره وڅارئ، په تېره بیا هغه ځایونه چې نه لیدل کېږي، زیاتې پاملرنې ته اړتیا لري.

• که غواړئ د موټر سرعت مو کنټرول او توازن یې برابر کړئ نو له بریک څخه پښه لیرې کړئ او ورو اکسلېټر کېږي. سرعت مو کم کړئ.

• د موټر ټاپرونه مو هغې خوا ته مایل کړئ کومې خوا ته چې غواړئ سفر وکړئ.

• هغه لوري ته وگورئ چې موټر د شا له کرکيو څخه تیريږي.

4.8 د تاوېدو یا راگرځېدلو سم تخنیکونه

د تاوېدو لپاره وخت وټاکئ او په هماغه وخت کې تاو شي. پرېکړه وکړئ چې؟ د را گرځېدو په وخت کې باید ستاسو موقعیت چیرته وي. موټر باید په داسې سرعت او حالت کې وچلوئ، چې د بریک وهلو لپاره مناسب وخت ولري، او تر څنګ یې پلي کسانو او نورو تېرېدونکو موټرونو ته پاملرنه هم مهمه ده. په وروستي حالت کې چې وخت هم کم وي، بېرني حرکات سمه پایله نه لري او باید له داسې حرکاتو څخه مخنیوی وشي.

د راگرځېدو یا تاوېدو پر مهال نه ډېر لنډ او مه هم په پراخ ډول را تاو شي. دا ډول کړنې د ترافیکي پېښې د رامنځته کېدو شونتیا (احتمال) زیاتوي.

د تاوېدلو اشاره

کله چې تاوېږئ، هر ورومرو باید نورو موټرونو ته ددې وخت ورکړئ چې هغوی ستاسې د تاوېدو اشاره وپوښي او په اړه یې عکس العمل وښيي. مخکې تر دې چې کین یا ښي خوا ته تاو شي او یا موټر یو ځای ودرئ، د تاوېدو او درېدلو اشاره مو باید لا له وړاندې وهلي وي.

• کله چې لوری بدلئ هر ورومرو باید د تاوېدو نښه وکاروئ. که څه شاته مو بل هېڅ موټر شتون ونه لري، خو بیا هم د تاوېدو نښه باید هر ورومرو وکاروئ. ښایي په هغه برخه کې چې تاسې یې نه وینئ، موټر، پلي کسان او یا بایسکل چلونکي شتون ولري. له خپل مخي څخه د داسې یو چا لیرې کول یو اسانه کار دی، چې غواړي یوازې ستاسې فعالیت وڅاري.

• د آیوا د قانون له مخې هر موټر چلونکی باید د موټر چلولو پر مهال تر تاوېدلو 100 feet وړاندې د تاوېدلو اشاره روښانه کړي، خو دا په هغه حالت کې که چېرې د موټر سرعت 45 mph وي. او که د موټر سرعت تر 45 کیلو متره پر ساعت زیات وي نو هر ورومرو باید تر تاوېدلو 300 feet وړاندې د گرځېدلو اشاره روښانه شي.

• د یوې عمومي قاعدې په توګه، د سرعت کمولو وړاندې باید اشاره ولګول شي.

• دې ته هم باید پام وشي چې تر وخت وړاندې اشاره یا نښه ونه کارول شي. په کوم ځای کې چې غواړئ موټر تاو کړئ، بېلابېلې لارې، سرکونه او کوڅې شتون ولري نو هڅه وکړئ چې ترافیکي اشارو ته په سم ډول ځان ورسوئ او یا دا چې ستاسې د موټر د تاوېدلو اشاره نور موټر چلونکي په سم ډول وپوښي.

• که تاسې د تاوېدو تکل ولرئ او په همدې وخت کې یو بل موټر هم غواړي هماغه لارې ته تاو شي، په داسې حال کې باید منتظر شئ تر څو لومړی بل موټر تاو شي او وروسته تاسې تاو شي. که تاسې وختي د تاوېدو اشاره وکاروئ، ښایي نور موټر چلونکي فکر وکړي چې تاسې د هغوی خوا ته تاوېږئ او په دې توګه ښایي ترافیکي پېښه رامنځته شي.

• کله چې د ټاکلي هدف خوا ته تاو شي، پام مو وي چې د تاوېدو اشاره مو بنده شوي ده که نه.

تر درېدلو وروسته مو باید سره اشاره روښانه وي

ترافیکي اشارې ته تر درېدلو وروسته مو پام وي، تر څو چې سره اشاره بنده شوي نه وي، د تاوېدلو اشاره مو باید روښانه نه شي. په اصولي او خوندي ډول د تاوېدلو په توګه باید منتظر شئ تر څو پلي کسان او نور موټرونه تېر شي، ځکه تر دوی وروسته ستاسې د تېرېدلو نوبت دی.

که په ترافیکي اشارو کې سره اشاره روښانه وه او تاسې په خپل لاس یعنې خپلې خوا ته د تاوېدلو نیت درلود نو کولای شئ چې د سرې اشارې پر مهال هم تاو شي.

د گرځېدلو یا تاوېدلو تمرینونه

"U" تاوېدل، یعنې د همدې لفظ د شکل په څېر په لنډ ډول راگرځېدل (تاوېدل)

U-Turns هغه مهال باید لنډ راتاو شئ چې کله د دې ډول راتاوېدلو امکان او اجازه وي.

د دريو ټکو په ډول راتاوېدل

د "دريو ټکو" په څېر راتاوېدل يوه ناسمه او غیر اصولي طريقه ده د ترافیکي پېښې د رامنځته کېدو لامل کېږي. دا غوره ده چې نږدې څلور لارې ته لاړشئ.

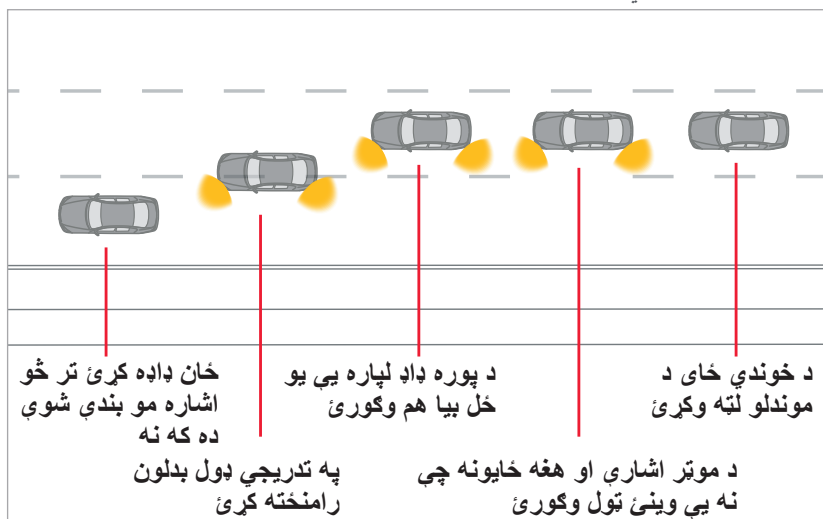
4.9 د کرښې یا ترافیکي لین بدلول

د کرښې په بدلونونو کې لاندې موارد شامل دي:

- له یوې کرښې څخه بلې ته اوښتل.
- له یوه فرعي سرک څخه عمومي ته ننوتل.
- له فرعي لارې څخه څلورلارې ته ننوتل.

پر یوه وخت یوازې یوه کرښه بدلولای شئ. وړاندې تر دې چې له خپلې کرښې څخه بلې ته واورئ، هڅه وکړئ دا مالومه کړئ چې د کرښې بدلېدلو لپاره کافي فاصله شتون لري که نه، او کوم موټر چې لا له وړاندې په هماغه کرښه کې روان دی، هغه ته خو به ستاسې اوښتل خنډ نه پېښوي (4.4 شکل وگورئ).

شکل 4.4: د ترافیکي کرښو بدلول

سیګنال: نورو موټر چلونکو ته د اشارو په مرسته سم او دقیق خبر ورکول.

د سرعت توازن ساتل: کرښه په سم او دقیق ډول بدله کړئ، نه داسې چې زړه نازره یاست او د موټر د سرعت توازن در څخه گډوډ شئ. که څه هم د کرښې بدلېدلو پر مهال به په نږدې سیمه کې کوم بل موټر شتون نه لري خو پام مو وي چې ځنې وخت په ناڅاپي ډول وسایط رارسېږي او د پېښې د رامنځته کېدو لامل کېږي.

د موټر ټولې هېندارې وگورئ: په کین، ښي او شا خوا ته هنداره کې وگورئ. وړاندې تر دې چې کرښه بدله کړئ، خان پوره باوري کړئ چې په نږدې سیمه کې خو به بل موټر شتون نه لري. خان پوره باوري کړئ چې د کوم بل موټر د را رسېدلو احتمال خو به نه وي.

د خپل موټر ټولې هغه برخې چې نه یې وینئ په پوره ډول په پام کې ونیسئ: مخکې تر دې چې په حرکت پیل وکړئ، لومړی د خپلې اوږې لخوا شا طرف ته وگورئ. خان پوره ډاډه کړئ چې ستاسې د موټر له شا برخې سره خو به کوم څوک یا شی نه وي.

کله چې غواړئ د موټر د هغو برخو څارلو په توګه سر کور کړئ چې نه یې وینئ، نو پام مو وي چې سټرینګ مستقیم وساتئ. ځینې داسې کسان شته چې کله کومه خواته مایل یا کور شي لاسونه یې هم هماغه خواته مایل کېږي.

له سرک څخه د نورو استفاده کوونکو په اړه هم پام وکړئ: د کرښې بدلېدو پر مهال مو پام وي چې کوم بل موټر چلونکی خو به په ورته وخت کې کرښه نه بدلوي چې په دې توګه د پېښې د رامنځته کېدو احتمال ډېرېږي.

4.10 تېرېدل

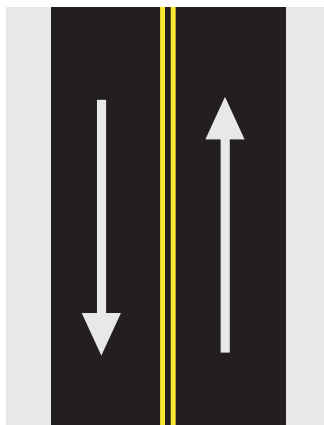
یوازې هغه مهال له بل موټر څخه د تېرېدو یا مخته کېدلو هڅه وکړئ چې اشارې (8مه صفحه) یا د سرک نښه تاسو ته د تېرېدو اجازه درکړي (شکل 4.5) او تاسو پرېکړه کړي چې تاسو په خوندي توګه د تېرېدو لپاره کافي ځای لرئ. یوازې د اړتیا پر مهال له بل موټر څخه د مخکنه کېدلو هڅه وکړئ.

- د یوې قاعدې په توګه، په یو وخت کې یوازې یو موټر تېر کړئ.
 - په هغه ځایونو کې د تېرېدو څخه ډډه وکړئ چېرې چې موټر ممکن ستاسو څخه مخکې سرک ته ننوځي لکه څلور لارې او د موټر چلولو لارې.
- که له نورو وسایطو څخه ستاسو تېرېدل اړین وي، لاندې ګامونه واخلئ:

1. د مقابل لوري را روان ترافیک د تېرېدو لاین وګورئ تر څو ډاډه شئ چې له تاوېدو وړاندې ډیر ځای شته.
2. د نور ترافیک تېرېدو لپاره خپلې هېندارې او هغه ځایونه وګورئ چې له سترګو پټ وي.
3. د اړتیا په صورت کې له وسایطو څخه د تېرېدو او سرعت ډېرولو اشاره ورکړئ.
4. له نورو وسایطو څخه د تېرېدو پر مهال د خپل موټر مخ او شاته ځایونه ښه وڅارئ، او د شا په هېنداره کې وګورئ.
5. کله چې تاسو له یو موټر څخه تېرېږئ، له تېرېدو وروسته هغه ته د شا په هېنداره کې ګورئ او دا مالومه کړئ چې ستاسو موټر ته ستونزه نشته، اشاره روښانه کړئ او په آرامي او کراره خپلې اصلي لاین ته وګرځئ، خپله اشاره بنده کړئ او په خوندي ډول سرعت ته ادامه ورکړئ.

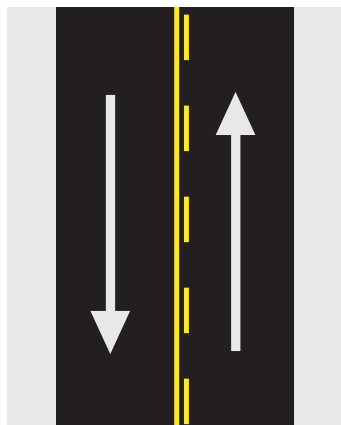
د سرک مینځ نښې له وسایطو څخه د تېرېدو قواعد روښانه کوي

شکل 4.5: د سرک د مینځ نښې چې له وسایطو څخه د تېرېدو قواعد روښانه کوي.

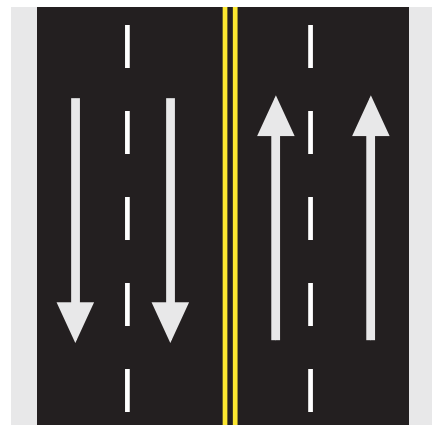
دوه ګونې ژیره مرکزي کرښه

په دواړو ترافیکي لاینونو کې له نورو وسایطو څخه د تېرېدو اجازه نشته.

مکملې او ماتې شوې ژیرې کرښې

کله چې مکلمه کرښه ستاسو په لاین کې وي له نورو وسایطو څخه مه تېرېږئ. په دې مثال کې، د کین لاین ترافیک له نورو وسایطو نشي تېریدلای. په ښي لاین کې ترافیک تېریدلای شي.

د سرک په منځ کې مینځ د پرې شویو سپینو ترافیکي لاینونو سره یو ځای دوی ژیرې کرښې

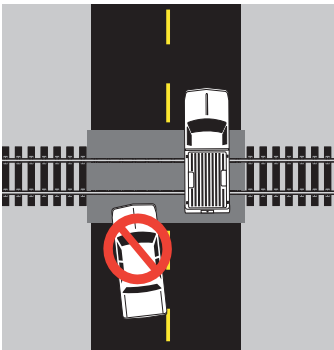
له مرکزي ژیرې کرښې څخه د اوښتلو هیڅ اجازه نشته. ماتې شوي سپیني کرښې په دې معنی دي چې یو جلا ترافیک پر همدې لوري سفر کوي. له وسایطو څخه تېرېدو ته اجازه ورکول کیږي، کله چې ماته شوي سپینه کرښه ستاسو په ترافیکي لاین کې وي.

ژیر لاینونه په مختلفو مسیرونو کې د ترافیکي جریان تګ راتګ سره جلا کوي

سپیني کرښې هغه ترافیکي جریان سره جلا کوي چې په همدې یوه جهت روان وي

په لاندې حالاتو کې له نورو وسایطو څخه تېرېدل غیر قانوني دي:

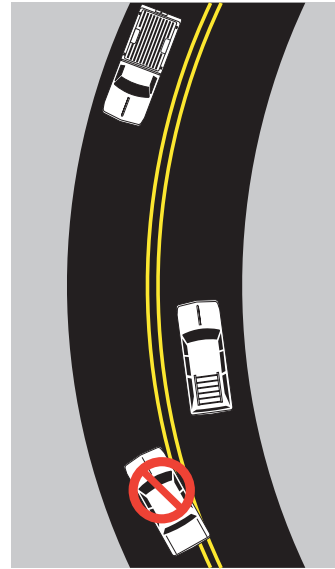
شکل 4.6: د غیر قانوني تېرېدو شرایط

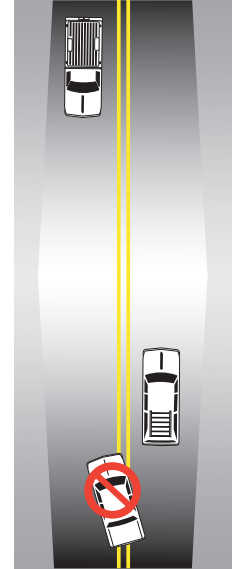
د ریل پټلۍ سره د 100 feet په اندازه له نورو وسایطو څخه مه تېرېږئ.

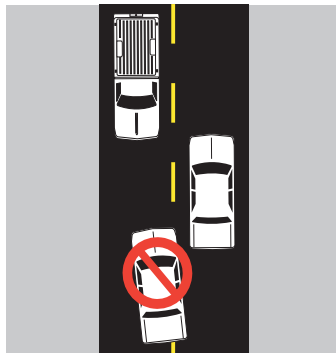
د یوه تنګ پل، درې یا تونل څخه د 100 feet په دننه مه تېرېږئ چې هلته یوه نښه خړول شوي وي تر څو تاسو ته خبر درکړي چې دا ځایونه شته.

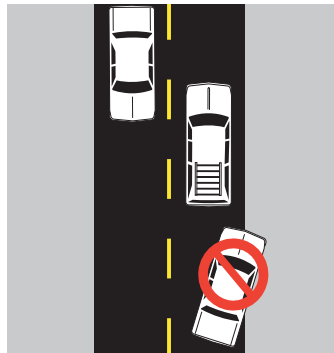
کله چې د سرک په اوږدو کې ستاسو لید له خنډ سره مخ وي د نورو وسایطو شاوخوا مه تېرېږئ.

کله چې د غونډۍ سر ته نږدې کېږئ له نورو وسایطو څخه مه تېرېږئ.

کله چې د مقابل لوري څخه را روان ترافیک ډېر نږدې وي نو له نورو وسایطو څخه مه تېرېږئ دا به خطرناکه وي چې له هغه موټر څخه د تېرېدو هڅه وکړئ چې غواړئ ترې مخکې شئ.

پر بڼې طرف له نورو وسایطو څخه مه تېرېږئ.

له څلورلاري څخه د 100 feet په اوږدو کې له نورو وسایطو څخه مه تېرېږئ.

4.11 دفاعي موټر چلول

کله چې تاسو په خوندي ډول موټر چلوئ او د موټر چلولو دفاعي تخنیکونه کاروئ، تاسو خبر یاست او د هرڅه لپاره چمتو یاست. **94 سلنه جدي ترافیکي پېښي د هغو خطرناکو انتخابونو یا غلطیو له امله رامینځ ته کېږي چې خلک یې د نورو وسایطو تر شا ترسره کوي.** د موټر چلولو دا دفاعي تخنیکونه تعقیب کړئ تر څو د ترافیکي حادثې په مخنیوي او د خطر په کمولو کې ستاسو سره مرسته وکړي:

- 1. لومړی د خونديتوب فکر وکړئ.**
د موټر چلولو د تعرضي او بی احتیاطي تمایلاتو څخه ځان ساتل به ستاسو سره دا مرسته وکړي چې د نورو خلکو د موټر چلولو د انتخابونو پرمهال به ستاسو د عکس العمل لپاره قوي دریځ کې رامینځ ته کړي. د خپل او نورو موټرونو تر مینځ ډیر ځای پرېږدئ. تل خپل د څوکی پټه وټړئ تر څو د ترافیکي پېښي پر مهال له موټر څخه ستاسو د غورځېدو مخه ونیسي.
- 2. له خپل شاوخوا څخه خبر اوسئ - پام وکړئ.**
خپلې هېنداري په مکرر ډول چیک کړئ او له 20 څخه تر 30 ثانیو وړاندې شرایط ځان ته معلوم کړئ. سترګې خلاصې وساتئ. که چېرې بل موټر چلونکی تاسو ته تعرضي اشارې درکړي، نو تاسې خپل د موټر حرکت ورو کړئ او د متقابل اشارو څخه مخنیوی وکړئ. که چېرې موټر چلونکی دومره خطرناکه موټر چلوي چې تاسو اندېښمن یاست، هڅه وکړئ چې د سرک له لارې ښي خوا ته وګرځئ یا د وتلو بله لاره انتخاب کړئ که چېرې دا خوندي وي. همدارنګه، د سرک په اوږدو کې د پیداه تلونکو کسانو، بایسکل چلونکو او څارویو باندې نظر وساتئ.
- 3. په نورو موټر چلونکو تکیه مه کوئ.**
د نورو په اړه پام وکړئ مګر خپل ځان ته هم پاملرنه وکړئ. فکر مه کوئ چې بل موټر چلونکی به له لارې څخه تېر شي یا تاسو ته به په ترافیکي جریان کې د یو ځای کیدو اجازه درکړي. فرض کړئ چې چلونکي به د سرو څراغونو له لارې یا د درېدلو د نښو پر مهال تیرېږي او عکس العمل ته چمتو اوسئ. د خپل حرکت لپاره پلان ولرئ او د بدترینې سناریو تمه ولرئ.
- 4. له 3 څخه تر 4 ثانیو پورې قاعده تعقیب کړئ. (په 38 مخ کې 4.2 شکل وګورئ)**
د نورو وسایطو د تعقیب پر مهال خوندي فاصله وساتئ تر څو د اړتیا په صورت کې د عکس العمل د ترسره کولو وخت ولرئ.
- 5. خپل سرعت ټیټ وساتئ.**
د ټاکل شوي سرعت محدودیتونه په ځانګړو شرایطو کې عملي کېږي. دا ستاسو مسؤلیت دی چې ځان ډاډه کړئ چې ستاسو سرعت له شرایطو سره سمون لري. سربېره پردې، که حالات خراب شي نو لور سرعت ستاسو د موټر کنټرول ډیر ستونزمن کوي.
- 6. د ځان ایستلو لاره ولرئ.**
د موټر چلولو په ټولو حالاتو کې، له احتمالي خطرونو څخه د مخنیوي غوره لاره دا ده چې خپل موټر په داسې ځای کې ودروئ چې هلته تاسو په ښه توګه شیان لیدلای شئ او درته ښکاره کېږي. د سفر لپاره د بدیلې لارې درلودل هم اړین دي، نو تل بهر ته د خپل ځان ایستلو لار ولرئ - د خپل موټر د حرکت کولو ځای که چېرې ستاسو د سفر سمدستي لاره ناڅاپه بنده شي.
- 7. ګډوډي له منځه یوسئ.**
ګډوډي هر هغه فعالیت دی چې ستاسو پام د موټر چلولو له فعالیت څخه واړوي. د موټر چلولو پر مهال تاسو باید بشپړه پاملرنه ولرئ - نو د موټر چلولو دنده باندې تمرکز وکړئ.

4.12 په ترافیکي جریان کې په خوندي ډول موټر چلول

له ترافیکي جریان سره سم سرعت وساتئ

هغه وسایط چې د ترافیکي جریان په پرتله ګرندې یا ورو حرکت کوي د وسایطو لخوا د ترافیکي لین بدلولو، له نورو وسایطو څخه د تیریدلو او یا له نږدې د نورو وسایطو د تعقیب د زیاتوالي لامل کیږي. دا د وسایطو تر منځ د احتمالي ټکر احتمال زیاتوي. تر ټولو خوندي سرکونه هغه مهال وي چې ټول موټرونه په یو ډول سرعت حرکت کوي، مګر دا سرعت یې د ټاکل شوي سرعت له حد څخه ډیر نه وي.

ورو ترافیکي جریان

تل خپل سرعت د هغه سرعت سره عیار کړئ چې د ترافیکي قوانینو لخوا ټاکل شوی وي. ځینې موټرونه نشي کولای ډیر ګرندی حرکت وکړي یا د ترافیکي جریان په ساتلو کې ستونزه لري. که دا ډول وسایط ستاسو مخي ته وي، تاسو وخت لرئ چې ترافیکي لین بدل کړئ یا په خوندي توګه ورو ورپسې شئ. ناڅاپه د موټر کرارول د ترافیکي حادثې لامل کیږي.

زرعتي وسایط، د آسونو بګی، او د سرک د ساتني وسایط معمولاً په ورو سرعت کې حرکت کوي. دا وسایط ممکن په شا کې د ورو حرکت کوونکي موټر نښه (نارنجي مثلث یا برېښنده څراغونه) ولري.

د بل موټر تعقیب

ډیری ټکرونه د موټر د ډیر نږدې تعقیب له امله رامینځته کیږي. تاسو باید د دې وړتیا ولرئ چې مخکې له دې چې ستاسو د موټر مخي ته د یو شي سره ټکر شئ، ودرېږئ. د لوړ سرعت پر مهال د موټر درولو لپاره ډیر واټن ته اړتیا وي. کله چې په بل موټر پسې یاست، دا شیان په ذهن کې وساتئ. په نورو وسایطو پسې د شا لخوا د تعقیب پر مهال تر ټولو خوندي او اسانه لار د "درې څلور دوهمه قاعده" څخه استفاده کول دي (په 38 مخ کې 4.2 شکل وګورئ). په دې سره به ستاسو وړاندي روان وسایط ستاسو څخه دومره لرې وي چې تاسو به وکولای شئ په خوندي ډول د اړتیا په صورت کې ودرېږئ.

د وسایطو ډیر نږدې تعقیب

که په تاسو یو بل وسایط له ډیر نږدې پسې وي، لږ څه بڼې خوا ته حرکت وکړئ او د شا لخوا روان موټر ته اجازه ورکړئ چې ستاسو وړاندي ساحه بڼه وویښي او د ګرځېدلو، تمځایونو یا د لین بدلولو لپاره وختي اشاره ولګوي. هڅه وکړئ ورو حرکت وکړئ او ستاسو شا ته روان موټر ته اجازه ورکړئ چې له تاسو څخه تېر شي. که نورې ټولې هڅې ناکامه شي، له ترافیکي جریان څخه ځان وباسئ.

4.13 اړیکه - د موټر لوړ څراغونه، هارن، او بیرني سیګنالونه

ځینې موټر چلوونکي تل دي ته پام نه کوي چې د دوی شاوخوا څه پېښیږي. ترافیکي حادثې اکثراً په داسې حالت کې پېښیږي چې یو چلوونکی بل موټرچلوونکی نه ویني، یا کله چې یو موټروان داسې څه کوي چې له بل چلوونکي څخه یې تمه نه کوي. دا مهمه ده چې موټر چلوونکي باید پر سرک روانو نورو کسانو ته خبر ورکړي چې دوی هم پر سرک روان دي او دوی څه پلان لري.

د موټر تېز څراغونه

د شپې مهال د لاري په لیدو کې ستاسو سره د مرستې ترڅنګ، د موټر تېز څراغونه ستاسو سره دا مرسته کوي چې نور موټروانان تاسو ته وګوري. هرکله چې تاسو د نورو موټرانو په لیدو کې ستونزه لرئ خپل تېز څراغونه فعال کړئ، ځکه احتمال شته چې دوی ستاسو په لیدو کې ستونزه ولري. مثلاً د دورو، سخت باران یا واورې پر مهال.

ډېری وسایط په داسې تېزو څراغونو سره مجهز دي چې په اتومات ډول روښانه کېږي، مګر په ځینو شرایطو کې، لکه د ورځې د واورې طوفان پر مهال چاپېریالي رڼا دومره روښانه وي چې ستاسو د موټر د مخ اتومات څراغونه باید په لاسي ډول فعال شي.

د آیووا قانون له مخې د لمر له لوېدو څخه تر لمر ختو پورې یا هرکله چې (د تاریکې، سخت باران، واورې او نورو شرایطو له امله) د سترګو لید 500 feet یا لږ وي، د موټر د مخ دواړه څراغونه باید روښانه شي. یوه ښه قاعده دا ده هر کله چې تاسو خپل برف پاکونه چالان کړئ، خپل د موټر د مخ څراغونه هم روښانه کړئ.

هارن

په ځینو حالاتو کې، ستاسو هارن وهل ددې لپاره وي چې د بل موټر چلوونکي پام خان ته را وروئ او د حادثې مخنیوي لپاره هم ورڅخه استفاده کېدای شي. په لاندې حالاتو کې له هارن څخه استفاده وکړئ:

- په هغه صورت کې چې یو پیاده شخص یا بایسکل چلوونکي ستاسو ترافیکي لین ته را ووري.
- تاسو له داسې موټر څخه تېرېږئ چې هغه ستاسو ترافیکي لین ته را ووري.
- یو موټر چلوونکی چې تاسو ته یې پام نه وي یا داسې څوک وي چې ممکن ستاسو په لیدو کې ستونزه ولري.
- تاسو داسې یو ځای ته ورسېږئ چې مخکې ځای نه شئ لیدلای، لکه د یوې تنګې کوڅې څخه وتل.
- بل موټر ستاسو د تکر له خطر سره مخ وي.
- تاسو باید د خپل شتون په اړه نور وسایط، چلوونکي، پلي کسان، یا څاروي خبر کړئ.
- تاسو د خپل موټر کنټرول له لاسه ورکړئ او د یو چا پر لور روان یاست.

د خطر څراغونه

که ستاسو موټر په سرک کې خراب شي، ځان ډاډه کړئ چې نور چلوونکي یې ولیدلای شي. ډېری وختونه تکر و نه له دې امله رامینځ ته کېږي چې یو چلوونکی یو ولاړ موټر نه ویني او کله چې دوی موټر دروي ډیر ناوخته شوی وي. که ستاسو په موټر کې ستونزه وي او باید ودرېږئ، نو لاندې لارښوونې تعقیب کړئ.

- که امکان ولري، خپل موټر په خوندي ډول له سرک څخه یو طرف ته او له ترافیکي جریان څخه لیرې کړئ.
- خپل د بیرني خطر څراغونه فعال کړئ تر څو ویني چې تاسو ستونزه لرئ.
- که تاسو نشئ کولی خپل موټر له سرک څخه وباسئ، هڅه وکړئ چې په داسې ځای کې یې ودرئ چې نور موټرچلوونکي یې په ښکاره ډول ویني. یوازې د یوې غونډۍ شاوخوا یا یوازې د یوې ګولایي یا منحنی سرک شاوخوا مه درېږئ.
- که تاسو په ترافیکي لین کې ودرېږئ، تاسو او ستاسو مسافرین باید ژر تر ژره له موټر څخه ووځي او په خوندي ځای کې ودرېږي؛ چې تر ممکنه حده د سرک له څنډو او موټرونو له حرکت څخه لرې وي.
- چارواکو ته خبر ورکړئ چې تاسو یا بل څوک په ستونزه کې ښکېل شوي یاست.

دا پاڼه قصدا خالي پرینودل شوی.

ستاسو د موټر چلولو مهارتونه عملي کول

اوس چې موږ ډیری اساسات تاسو ته ښودلي، نو همدا وخت دی چې د خپل موټر چلولو اړوند معلومات زده کړئ او په دې ځان خبر کړئ چې د موټر چلولو مختلفي سناریوګانې او چاپیریالي حالات څنګه عملي کړئ. سربیره پر دې، تاسو به په غیر متوقع حالاتو کې د موټر چلولو تخنیکونه هم زده کړئ، لکه د خرابي هوا او په بېرنيو حالاتو کې باید څه وکړئ.

5.1 څلورلاری

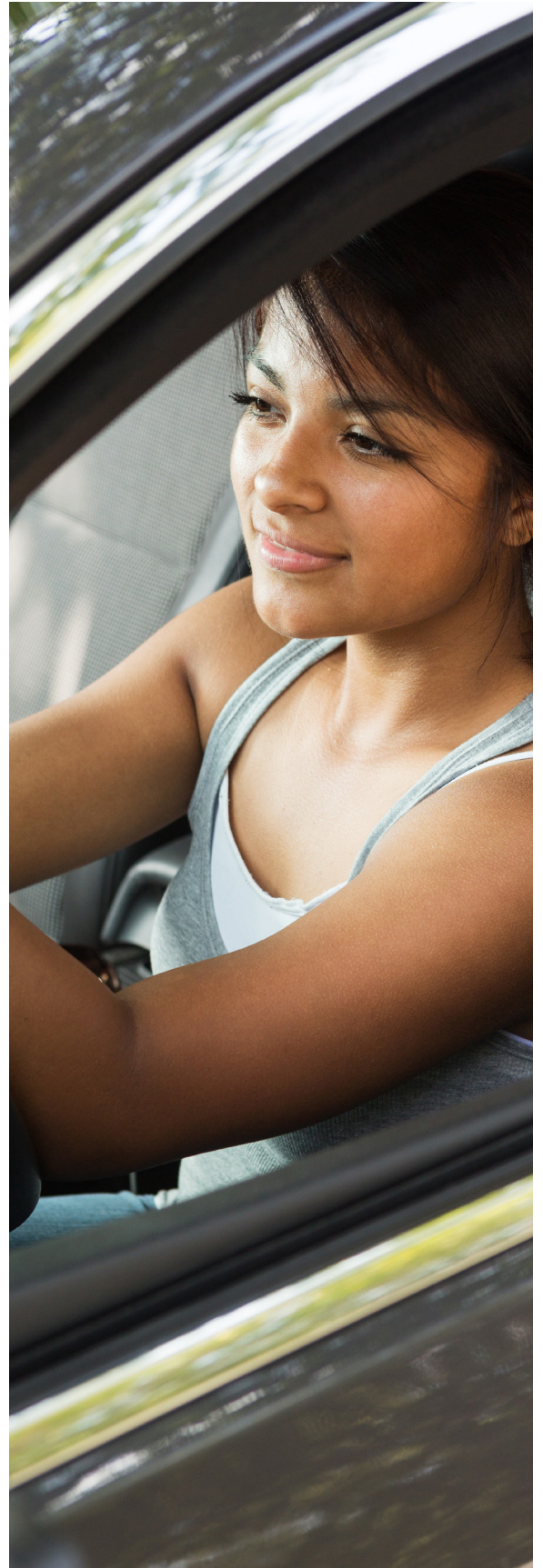
څلورلاری هر هغه ځای دی چېرې چې ترافیک سره یو ځای کېږي یا تیرېږي. په دې کې دغه موقعیتونه هم شامل دي: د ګرځېدلو سرکونه، فرعي کوڅې، فرعي لارې، د پارکینګ ځایونه او د عامه تګ راتګ لپاره خلاص سرکونه.

1 ګام: مخکې له دې چې تاسو یوې څلورلارې ته ننوځئ، د څلورلارې ډول او د ترافیک کنټرول وسایل (ښی، ترافیکي ښی، او د فرش ښی) وګورئ.

2 ګام: مخکې له دې چې مخته حرکت وکړئ، څلورلارې ځان ته مالوم کړئ تر څو ډاډه شئ چې څلورلارې صفا ده.

3 ګام: کین، ښی او کین اړخ ته بیا د موټرونو او پیاده تګ راتګ لپاره وګورئ. هیڅکله فکر مه کوئ چې بل چلونکی به تاسو په ترافیکي جریان کې سرک ستاسو سره شریک کړي یا به تاسو ته ځای درکړي.

د "غلط" ګرځېدو اشارې یا سیکنال په اړه خبر اوسئ. دې ته مه ګورئ چې را روان موټر خپل د ګرځېدو اشاره لګولي ده، نو په همدې خاطر تاسو هم باید وګرځئ. موټروان کېدای شي پلان ولري چې ستاسو څخه هاخوا ته وګرځي یا د مخکیني ګرځېدو پر مهال یې اشاره بندول هیر شوي وي. دا په ځانګړې توګه د موټرسایکلونو په اړه ښه صدق کوي؛ ځکه چې ددوی اشارې اکثره وخت پخپله نه بندېږي. تر هغه وخته پورې انتظار وکړئ چې بل موټروان وګرځي، وروسته په خوندي توګه مخته حرکت وکړئ.

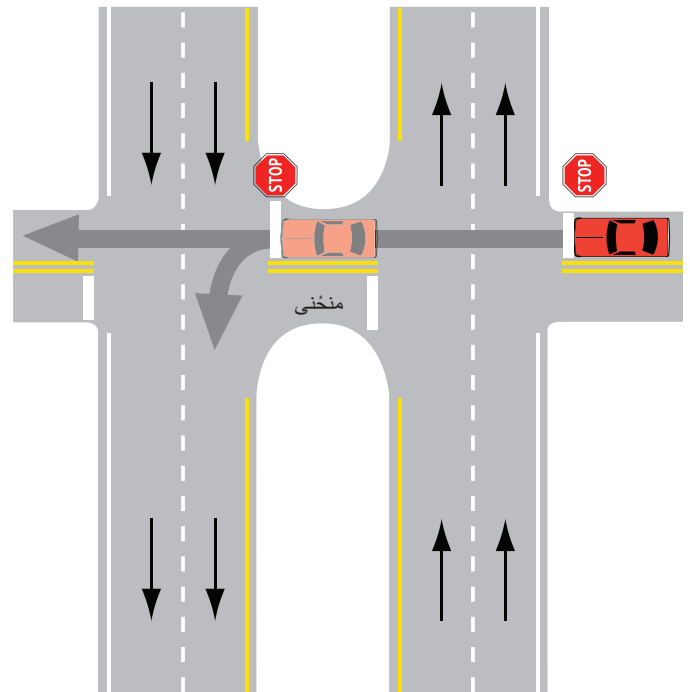

په کلیوالي څلور لینه سرک کې کین اړخ ته اوبنل یا له وسایطو څخه تیریدل

(شکل 5.1 وگورئ) هڅه مه کوئ چې په یو وخت کې د ترافیک له دواړو خواوو څخه تیر شئ تر څو د سرک په مینځ برخه کې پاتې نه شئ. د لاندې کامونو په اخیستلو سره په خوندي ډول له دې څلور لارې څخه تیر شئ:

1. د تمخای یا درېدلو د نښې سره ودریږئ، کین اړخ ته وگورئ او منځنی لارې ته ځان سم کړئ کله چې دا کار خوندي وي.
2. د سرک مینځ کې پاتې کېدل. ښې لوري ته وگورئ. که چیرې حالات خوندي وي، کین لوري ته له وسایطو څخه تیر شئ یا وگرځئ.

موټر چلوونکي باید خبر وي چې ترافیک په دغسې شرایطو کې ډېر تېز او گړندي روان وي. احتیاط او تمرکز خورا مهم دی. په یاد ولرئ چې اوږده موټرونه، لکه غټې لارې، ممکن د سرک په مینځ کې ونه درول شي، که چیرې د سرک مینځ ساحه تنگه وي.

شکل 5.1: په کلیوالي څلور لینه سرک کې کین اړخ ته اوبنل یا له وسایطو څخه تیریدل

5.2 پر بین ایالتي او لویو لارو موټر چلول

ریونده لار

ریونده لار په هغه ځایونو کې کارول کېږي چې بین ایالتي یا لویې لارې ته ننوځئ او درې برخې لري. (شکل 5.2 وگورئ)

1 **د ننوتلو ساحه:** دا جریان تاسو ته وخت درکوي ترڅو سرک تر نظر وپاسئ او وگورئ چې تاسو لویې لارې ته د ننوتلو لپاره څومره ځای لرئ او باید په کوم سرعت ورننوځئ.

2 **د چټکتیا او یو ځای کېدلو ساحه:** له دې ساحې څخه کار واخلئ تر څو خپل موټر ټاکل شوي ترافیکي سرعت ته ورسوئ او د خونديتوب په صورت کې له بل ترافیکي جریان سره یو ځای شئ. په ریونده یا فرعي لار کې په بشپړه توګه مه درېږئ، پرته له هغه حالتو چې دا کار په جدي توګه اړین وي.

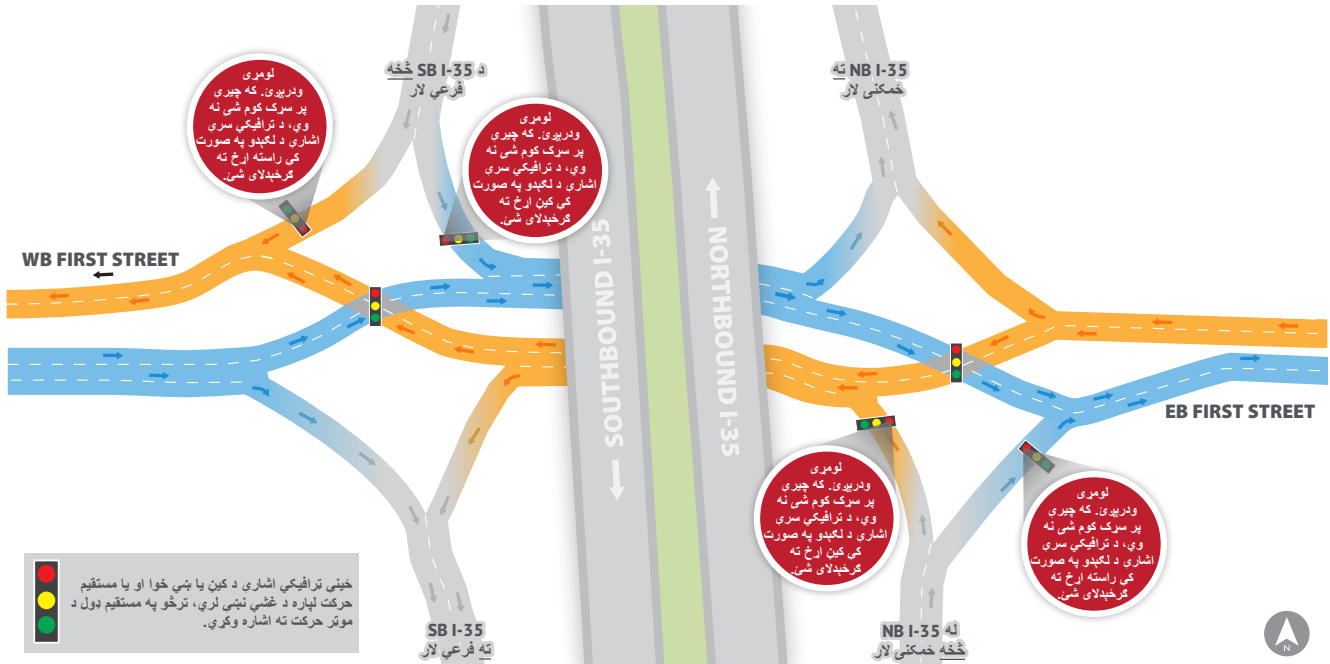
3 **پر بین ایالتي لویو لارو د حرکت برخه:** هغه ترافیک چې لا له وړاندې په یو بین ایالتي یا لویه لاره کې روان وي باید خپل حرکت ته دوام ورکړي، ورو شي، یا خپل سرعت گړندی کړي تر څو د فرعي یا ریونده لارې ترافیک ته د ننوتلو اجازه ورکړي.

شکل 5.2: د فرعي یا ریونده لارې ساحې

5.3 الماس ډوله څلورلاری

دا ډول څلورلاری په داسې سرکونو کې وي چې دواړو لورو ته ترافیکي ازدحام او حجم دي وي. بی ساري تصمیم یا ډیزاین غیر معمولي وي، ځکه چې دا د سرک مقابل لوري ته د سم لوري ته د بیرته راگرځیدو وړاندې په لنډه توګه موټرچلونکو ته لارښوونه کوي. د الماس ډوله څلورلاری کې د ترافیکي بدلون اړتیا ته په کتو عادي ترافیکي اشارې لګول شوي وي ترڅو په څلورلاری کې د لږ وخت تېرولو سره ترافیکي جریان په حرکت کې وي. (5.3 شکل وګورئ)

شکل 5.3: یو له بله جلا کېدونکی الماس ډوله څلورلاری (په انګنې کې دا مثال د I-35 او لومړۍ فرعي کوڅې ته یو له بله جلا کېدونکی الماس ډوله څلورلاری ښيي).

5.4 څلورلاری

څلورلاری هغه تقاطع دي چې د مرکزي سرک تقسیمونکي ساحې شاوخوا د ساعت د مقابل حرکت په توګه ترافیک ته لارښوونه کوي. په دغه څلورلارو کې د تمخای نښې یا ترافیکي اشارې نه وي. د لار ورکولو نښې، سمتي نښې، او د سرک مینځ نښې نښانې د څلورلاری ترافیک ته لارښوونه کوي. ترافیک عموماً حرکت ته دوام ورکوي، مګر د ترافیکي بیک اپ د سرعت په اندازه یې حرکت ورو وي چې په دوډیزو هغه څلورلارو کې ورسره مخ کېږي چې د تمخای نښې یا ترافیکي اشارو لخوا کنټرولېږي.

یو لینه څلورلاری (5.4 شکل وګورئ)

موټر چلونکي

نژدې کېدل: کرار شې او ټاکل شوي سرعت تعقیب کړئ او پیاده اوښتونکو کسانو ته له سرک څخه د تېرېدلو لار ورکړئ.

داخل شئ: کله چې تاسو د لار ورکولو لیکو او نښانونو ته ورسېږئ، په څلورلاری کې موټرونو ته لار ورکړئ. په ترافیکي جریان کې د خالیګا رامینځ ته کېدو ته انتظار وکړئ، بیا په څلورلاری کې د ساعت د عقربې په مقابل شکل کې له نورو ترافیکو سره یوځای شئ.

مخ ته لاړ شئ: پر څلورلاری یا څرخنده لار باندې حرکت ته دوام ورکړئ تر څو چې خپل سرک ته سمېږئ. پر څلورلاری له درېدو څخه ډډه وکړئ.

وتل: اشاره ولګوئ، بیا خپل ښي خوا ته له څلورلاری څخه ووځئ. پر پیاده رو باندې روانو پلي کسانو ته لار ورکړئ.

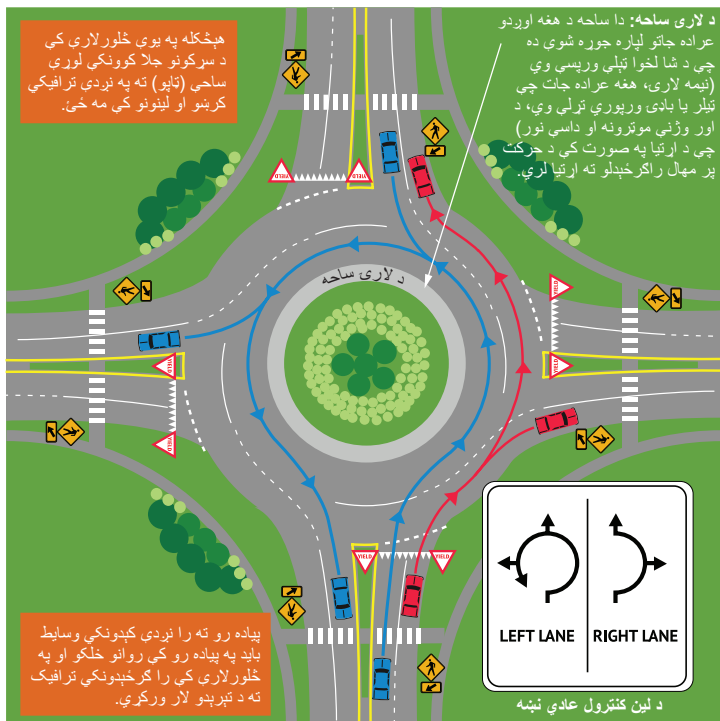
پیاده رو

نژدې کېدل: د پیاده خلکو یا پیاده رو په لاره کې، کین لور ته وګورئ.

تېرېدل: د سرکانو له وېشونکي لوري برخې (ټاپو) څخه تېر شئ. ښي لوري ته وګورئ. د مقابل لوري د پیاده رو آخري ځای ته ځان ورسوئ.

بایسکل چلونکي

عموماً، بایسکل چلونکي باید په پیاده رو کې خپل بایسکلونه د هغو مقرراتو له مخې پر پښو روان کړي لکه پر پیاده رو روان خلک چې یې تعقیبوي. تجربه لرونکي بایسکل چلونکي ممکن پر څلورلاری باندې د راڅرخېدلو پر مهال خپل بایسکل د موټر چلونکو په څیر تیز وچلوي. د پیاده رو څنډه مه نیسئ. بایسکل چلونکي چې بایسکل چلوي باید د موټر چلونکو په څیر ورته مقررات تعقیب کړي. د ترافیکي کرښې په مینځ کې خپل بایسکل چلوئ، تر څو د نورو موټرونو د تېرېدو مخه ونیسئ. پر پیاده رو روانو خلکو ته لار ورکړئ.

شکل 5.5: څو لینه څلور لارې

شکل 5.4: یو اړخیز-لین لرونکې څلور لارې

ګڼ اړخیز-لین لرونکې څلور لارې (شکل 5.5 وګورئ)

دا کارونه ترسره کړئ

- کله تاسو څلور لارې ته نږدې شئ، او د لار ورکولو کرښې څخه مخکې یاست، د ترافیکي کرښې د کنټرول نښو او د سرک د مینځ نښو سره سم مناسب ترافیکي لین انتخاب کړئ.
- کله چې څلور لارې ته ننوځئ، ټول هغه ترافیک ته چې لا له وړاندې په څلور لارې کې موجود وي، د تېرېدو حق ورکړئ.
- له سرک څخه د تېرېدو وروسته او له څلور لارې څخه د وتلو مخکې خپله د بڼې لوري اشاره روښانه کړئ او بیا ووځئ.
- په بل ترافیکي لین کې د ترافیکي جریان په اړه ځان خبردار کړئ.

دا کارونه مه کوئ

- په څلور لارې کې ترافیکي لینونه مه بدلئ.
- د لویو لاریو یا بس موټرونو تر څنګ مه تیرېږئ او مه یې تر څنګ حرکت کوئ. دوی کېدای شي په مختلفو مسیرونو کې حرکت وکړي یا ممکن تاسو ونه ویني.
- له ترافیکي لین څخه دومره بهر موټر مه چلوئ چې اجازه یې نه وي ورکړل شوی. دا د څلور لارې قانوني اغېز راکموي او د داخلي ترافیکي لین څخه په قانوني ډول وتونکو موټرونو ته خطر پېښوي.

5.5 په کلیوالي/ جغل لرونکې سرک موټر چلول

د سرک شرایطو ته په کتو د هغه کلیوالي سرکونو چې پر هغه جغل یا خاوري وي شرایط یې د پخو یا قیر شویو سرکونو په پرتله ځانګړي او خاص دي. خبردار اوسئ او د لاندې شرایطو لپاره موټر برابر کړئ.

د ټایرونو بنویدل

پر شکلن سرک باندې موټر چلول د پاڅه سرک باندې د موټر چلولو په پرتله سخت دي ځکه چې ستاسې د موټر ټایرونه د موټر کنټرولولو لپاره ډېرې قوې ته اړتیا نلري. په ارامې سره کښته شئ، له ناڅاپه درېدو څخه ډډه وکړئ، اکسلېټر او بریک په ارامې سره ونیسئ او خپل واټن ډېر کړئ.

د لید محدودیت

وني، کروندې، ودانې، غونډۍ او دورې د موټر چلونکي د هغه راتلونکو موټرانو د لیدلو مخنیوی کوي چې د څنګ له خوا داخلېږي. د ښه پوهیدلو لپاره پېچلي ځایونه وپېژنئ او د پېښېدونکو خطرونو لپاره چمتو و اوسئ.

غیر کنټرولي څلور لاري

پر شکلنو يا اومو سرکانو غیر کنټرولي څلور لاري ډېرې دي. په دغه ډول څلور لارو کې د لار ورکولو يا درېدلو نښې نه وي. ټول موټر چلوونکي بايد له احتياط څخه کار واخلې، ورو شي، او د را روانو ترافیکو لپاره درېدلو ته چمتو وي. په یاد ولرئ، تاسې د بادونو څخه په راتلونکو دورو باندې زړه نه شئ تر لای تر څو معلومه کړئ چې ایا راتلونکي موټرونه مور ته را نژدې کېږي.

د اورگادي پټلی

تل ارام اوسئ، دواړه لاري وگورئ، او چمتو اوسئ چې د اورگادي پټلی څخه د تېرېدلو تر مخه د اورگادي لپاره ودرېږئ. د رېل له پټلی څخه تېرېدونکو لویو لارو پر خلاف، پر هغو کوچنیو کلیوالي سرکونو سره فلش وهونکي څراغونه، د خبرتیا زنگونه، د تېرېدو دروازي يا د پليو لاري نشته چې د رېل له پټلی څخه تېرېږي.

لوی او/يا ورو حرکت کوونکي وسایط

دا معمول دی چې په کلیوالي سرکونو کې د سست حرکت او لویو موټرو سره مخ شي لکه زراعتي تجهیزات، ATV/UTV، بایسکلونه، د آس بګی، او د سرک ساتنې تجهیزات. دا مهمه ده چې دا وسایط ژر وپېژندل شي او په تدریج سره ور نژدې شئ.

په یو غیر منظمه څلور لاري کې د کین اړخ ترافیکي

وسایطو ته لار ورکړل شي. هیڅکله فکر مه کوئ چې

څلور لاري خالي ده یا هم نور وسایط به ودرېږي.

د کرنې لپاره ترتیب شوي وسایط ممکن په غیر نښه شويو دخولي لارو کې پراخ بدلونونه رامینځته کړي. زراعتي تجهیزات او وسایط پخپله د سرک په پرتله پراخه دي. کله چې له دې وسایطو څخه د تېرېدو هڅه کوئ په ډیر احتیاط سره پرمخ ځئ. دوی ممکن ستاسو موټر ونه ویني او هم د تاوېدو لپاره د ټاکل شوي اشارې لیدل ښايي ستونزمن وي.

په ارامۍ سره گرځېدنه

د مرکز د سرکونو په پرتله په کلیوالي سرکونو گرځېدنه نرم او لږ سره ټوله وي. پر شکلن سرک گرځېدنه د وسایطو کنټرول ډیر ستونزمن کوي او ستاسو موټر د کندې په لور کشوي. کله چې له بل موټر سره مخ کېږئ یا هر کله چې تاسو شکلن سرک ته نږدې یا پر څنګ موټر چلوئ نو تل ورو شئ.

5.6 د شپي موټر چلول

په تیاره کې د موټر چلولو پر مهال لاندې ټکي په پام کې ونیسئ.

- د کم لید پر مهال چې زیان درته پېښ نه شي، نو خپل سرعت کم او نورو وسایطو څخه خپله فاصله زیاته کړئ.
- د مقابل طرف څخه د را روان موټر څراغونه په پوره ډول روښانه کېدل ستاسې لید ستونزمن کوي. د سرک ښی طرف او په هنداره کې شاته کتل کېدای شي ستاسو سره مرسته وکړي چې د مقابل موټر د څراغونو رڼا پر تاسو اغېز ونه کړي.
- مخکې د لمر تر راختلو باید د سر څراغونه روښانه شي تر څو موټر په بشپړ ډول معلوم شي.
- د موټر لوړ څراغونه یوازې هغه وخت باید وکارول شي کله چې نور موټر چلوونکي نه وي، لکه د سرک جلا لاري چې لږ ګڼه ګڼه لري.
- که چېرته د بل موټر د لوړو څراغونو د رڼا له امله ستاسو د سترګو په لید کې خنډ پېښ شي، موټر کرار کړئ او د سرک په ښي څنډه کې سپینې پټې ته وگورئ. تیزه رڼا ممکن ستاسو لید یو څه کم کړي، مګر ستاسې لید ژر تر ژره سمیږي.

دورې

په دورو کې تاسې خپل د موټر څراغونه په ډیم حالت کې روښانه کړئ تر څو راتلونکو موټرونو ته ستاسې موټر معلوم شي.

له راتلونکو موټرونو سره مخامخ کیدل

د کلیوالي شکلن سرکونه تنګ دي او د لین نښه نه لري. ورو او په احتیاط سره راسته طرف ته تر هغه ځایه چې خوندي یاست ولاړ شئ. ډیری وسایط د دورو بادونه رامینځته کوي او لید کموي.

تنګ او نري پلونه

موټر چلوونکي چې کله نري پلونو ته نژدې شي باید له احتیاط څخه کار واخلې. په کلیوالي سرکونو کې ډیری پلونه د لویو سرکونو په پرتله تنګ دي او په یو وخت کې یوازې یو موټر پرې تېرېدلای شي. د را روان ترافیکي جریان دریدو ته چمتو اوسئ.

د غونډیو گولايي

مخکې له دې چې د غونډۍ سرته ورسېږئ او یا گولايي ته تر ننوتلو مخکې ورو کېږي د سرک ښي طرف ته وگرځېږئ او راتلونکو موټرونو ته وگورئ. په کلیوالي سرکونو کې غونډۍ او گولايي ډیری وختونه د لویو لارو په پرتله خورا لنډې وي.

اکتوبر، نومبر او می هغه میاشتي دي
چي له هوسيانو سره پکي ډېر ټکرونه
را مينځته کيږي.

د هوسيو لپاره مه منحرف کيږئ

5.7 هوسی او نور ژوي

د موټر چلولو په وخت کې څارويو ته پام کوئ، په ځانگړي توگه د لمر را ختو او لږپوټو په وخت کې. که چیرې له یوه حیوان سره مخامخ شوی، او د درولو لپاره وخت شتون نلري، مه منحرف کيږئ او مه مسیر بدلوی ځکه چې بشايې دا کار د خورا سختې ترافيکي پېښې لامل شي. که تاسو یوه هوسی یا بل څاروی وواهه، د حادثې معیاري پروتوکول (په 59 مخ کې 5.14 برخه کې) تعقیب کړئ.

د آیوا ایالت په سرکونو کې د ټکرونو یو له سترو لاملونو څخه ځنگلي ژوي دي، په ځانگړي توگه له هوسی سره. اکتوبر، نومبر او می میاشتنو کې له هوسیو سره ټکرونه ډېر کيږي. البته، کیدلای شي چې د کال په هر وخت کې واقع شي. هوسی په گروپي شکل سفر کوي، تاسې نورو حیواناتو ته ډېره پاملرنه وکړئ.

5.8 له لویو لاریو سره د سرک شریکول

په ترافيکي پېښو کې چې لویې لاری پکې شاملې وي، موټر چلونکي د موټر سپاره کسانو د 78 سلنې مرگ ژوبلي مخنیوي کوي. د خپل ځان او مسافرینو د خوندي ساتلو لپاره، د لویو لاریو او بسونو په شاوخوا کې د موټر چلولو پر مهال لا ډېر احتیاط وکړئ. که چیرې تاسې د لویو موټرونو سره د سرک د شریکولو له محدودیتونو څخه خبر نه یاست دا ډېر خطرناکه دی.

له بیړني بریک نیولو څخه ډډه وکړئ

د موټرونو په پرتله د لاری او بسونو درول ډیر وخت نیسي. کله چې تاسې له لاری څخه مخته کيږئ او بل موټر مو مخته راشي له مخته تللو څخه ډډه وکړئ، اول شا ته په هېنداره کې وگورئ بیا بیړني بریک ونیسئ.

کله چې لاری بني خوا ته حرکت کوي تاسې احتیاط کوونکي و اوسئ

د لاری چلونکي کله نا کله اړ کيږي چې د سرک کین اړخ ته واوري تر څو خپل لاری په اسانۍ سره پر بني طرف سیده کړي. دوی مستقیماً نشي کولی خپل شاه یا څنگ ته موټرونه وويني. د لاری او فرعي سرک په مینځ کې تېرېدل د ترافيکي پېښو احتمال زیاتوي. نو د لاری د بغلونو سرو اشارو ته پام وکړئ، او دوی ته د چلولو لپاره ډیرې وخت ورکړئ.

هغه ساحه چې نه لیدل کيږي

د لویو لاریو د موټر مخې ته، شا ته او شاوخوا داسې ساحې وي چې په سترگو نه لیدل کيږي. "له سترگو پټې" دا ساحې د لاریو چلونکو لپاره لیدل ستونزمن کوي. په هغه ساحو کې له موټر چلولو ډډه وکړئ چې د لاری لپاره "د نه لیدلو ساحې" وي. که تاسو د لاری چلونکي د لاری په هنداره کې نه شئ لیدلی، د لاری چلونکي تاسو نشي لیدلی. (5.6 شکل وگورئ)

شکل 5.6: نیمه "د نه لیدلو ساحې"
گرافیک د FMCSA له خوا، sharetheroadsafely.gov

5.9 له موټر سایکلونو سره د سړک شریکول

- د موټرسایکل ځای او په ترافیک کې د هغه موقعیت ته پام وکړئ.
- څلورلارې د موټر/موټرسایکل د تکر لپاره تر ټولو احتمالي ځایونه دي. باوري اوسئ چې تاسې موټرسایکل وینئ، د هغه سرعت درته معلوم دی مخکې تر دې چې تاسې یو څلورلارې ته داخل شئ.
- د موټرسایکل د بغل سره څراغونه په خپل سړي ډول نه بندېږي چې د موټرسایکل چلونکي کله نا کله دا هېږوي. ډاډ ترلاسه کړئ چې تاسو پوهیږئ مخکې له دې چې تاسو د موټرسایکل لارې ته لار شئ سوارې به څه وکړي.
- کله چې د موټرسایکل شاته موټر چلوی، لږترلږه د 3-4 ثانوي وروسته فاصله ته اجازه ورکړئ. د بایسکل چلونکي ته په بیرني حالت کې د درولو لپاره کافي فاصله ولرئ. کله چې سړک لوند یا کنګل شوی وي، خپله فاصله نوره هم ډېره کړئ. د سړک حالت ته په کتو د موټرسایکل یا بایسکل یو دم درول خورا خطرناکه وي.
- کله چې موټرسایکل تیرېږي، د موټرسایکل لپاره بشپړ لین ته اجازه ورکړئ؛ هېڅکله د سايکل په څیر ورته لین ته مه راځئ.
- د ناڅاپي راوتونکي ترافیک لپاره وگورئ او موټرسایکل چلونکو ته د سړک برخه ورکړئ.

5.10 د بایسکل چلونکو او پیاده چلونکو سره د سړک شریکول

د عراده جاتو او پلي تلونکو لپاره کوڅه تر نظره تېره کړئ
د موټرونو چلونکو په پرتله د موټرسایکل او بایسکل چلونکو ته ډېر متوجه اوسئ.

پلي کسانو ته لار ورکول

د پلي کسانو اړوندې اشارې ته پام وکړئ او خلکو ته وخت ورکړئ چې په سمه توګه پر لاره تېر شي.

د ولاړو موټرو د تیریدو پر مهال له احتیاط څخه کار واخلي

هیڅکله تر هغه موټر مه تېرېږئ چې د پلي تګ لپاره ولاړ یا هم ورو روان وي. په یاد ولرئ، کله چې تاسو درول شوي موټر ته نږدې شئ، تاسو شاید پلي تلونکي کسان ونه وینئ.

د بایسکلونو لپاره وگورئ

هغه خلک چې بایسکل چلوي حق لري چې په سړک باندې ولاړ شي او ډیرې وختونه په سړکونو کې د چلولو څخه منع کېږي، نو د دوی حق ته درناوی وکړئ.

په خوندي توګه مخکې کېدل

کله چې بایسکل چلونکي تیرېږي، تاسو باید په بشپړه توګه لین بدل کړئ، بایسکل چلونکي ته د بل موټر په څیر ټوله لین ورکړئ. کله چې په هېنداره کې بایسکل چلونکي ووينئ هیڅ طرف ته مه ګرځئ.

لید

په تیاره کې بایسکل چلونکو ته وگورئ او د دوی انعکاس یا څراغونه وگورئ.

نه لیدونکي ځایونه چیک کړئ

مخکې تر دې چې ښي خواته وګرځېږئ بایسکل چلونکو ته چې د شا له خوا راځي وگورئ.

5.11 په گرمی کې بند موټرونه

په بند موټر کې هېڅکله ماشومان، بوداگان یا څاروي یوازې مه پریردئ.

د موټر دننه تودوخه کیدلای شي د 10 دقیقو څخه په لږ وخت کې د 160 درجو څخه لوړه پورته شي او دا په تودوخه او هوا پورې اړه لري. حتی په معتدله ورځ کې چې د هوا درجه 78 وي، د درول شوي موټر دننه هوا کېدای شي په څو دقیقو کې 100 درجې ته ورسېږي.

په سخته تودوخه کې د اوږد وخت لپاره پاتې کېدل په گرمی د ځان وهلو یا مړینې لامل کېږي. که تاسو یو څوک ویني چې د تودوخي نښې نښانې لري، 911 ته زنګ ووهئ او سمدستي طبي پاملرنه وغواړئ. په آیووا ایالت کې دا ستاسو لپاره قانوني ده چې د موټر کرکې ماتې کړئ تر څو په دننه کې بند شوي شخص یا څاروي ته طبي پاملرنه چمتو کړئ.

5.12 په خراب موسم کې د موټر چلول

د خراب موسم موټر چلولو لپاره د ځان چمتو کولو غوره لاره دا ده چې وارخطا نه شئ. مخکې لدې چې تاسو ولاړ شئ خپله څیرنه وکړئ نو تاسو کولی شئ معلومه کړئ چې ایا تاسو اړتیا لرئ خپل سفر تنظیم یا وځنډوئ. www.511ia.org ته لارښی یا د Iowa 511 وړیا اپلیکېشن دانلود کړئ تر څو د مسافرینو معلوماتو لیدو لپاره لکه د هوا اړوند سرک شرایط 24/7 پکې وگورئ. په 511 کې تاسو ته د واورینو کامرو او همداراز په ترافيکي کامرو اخیستل شوي عکسونه هم چمتو کوي، تر څو شرایطو ته لومړی لاسرسی ترلاسه کړئ. (5.7 شکل وگورئ)

که تاسو په خرابه هوا کې موټر چلوئ باید ورو شئ او خپل لاندې

فاصله زیاته کړئ او د درولو لپاره ډېر وخت وټاکئ. د خراب

موسم په جریان کې د کروډ کنټرول څخه استفاده مه کوئ.

ځان ډاډه کړئ چې ستاسو موټر د هر ډول خرابي هوا لپاره چمتو دی (د وسایطو د ساتنې لپاره 20 پاڼه وگورئ). دا هم ښه نظر دی چې هر وخت د موټر بیړني کټ له ځان سره وساتئ، په ځانګړې توګه د ژمي په جریان کې. (5.8 شکل وگورئ)

شکل 5.8: په ژمي کې د محافظت کټ

د لومړنۍ مرستې کټ

د ګرځنده تلیفون چارجر

د ګازو ډکه ټانکی

اوبه/ناشته

لاسي څراغ

پوتان/دستګشي/ګرمې جامې

د بیخ بېلچه/د واورې لیرې کولو برس

میوزیک/د لوبو سامان

د کنکشن لینونه

په www.511IA.ORG یا په 511 اپلیکېشن کې په حقیقي ډول PLOW CAM عکسونه وگورئ

Iowa 511

اپلیکېشن دانلود کړئ

www.511ia.org

شکل 5.7: د خراب موسم لپاره 511

لوند/بنوی سرک

له باران څخه مخکې، د باران اورېدو پر مهال او له باران څخه وروسته د موټر چلولو کې محتاط اوسئ. باران کیدای شي د لید د کمیدو لامل شي، د نورو د موټر چلولو عادتونه بدل کړي، او ستاسو د موټر او سرک تر منځ حالت بدل کړي. لاندې شیان تمرین کړئ:

- کله چې د موټر د مخ بښینه لنډه شي ژر د موټر برف پاکونه (واپرونه) چالان کړئ.
- سره څراغونه روښانه کړئ چې دا له نورو سره ستاسو په لیدلو کې مرسته کوي.
- د عادي ډول څخه ورو موټر چلوئ او خپل لاندې فاصله پنځه یا شپږ ثانیو ته لوړه کړئ.
- کله چې تاسې څلورلاري ته نژدې کېږي او یا هم له گولایي څخه تېرېږئ، نو ډېر احتیاط کوئ او سرعت مو کموئ.
- ډیفروسټر (د واورې وېلي کوونکی) چالان کړئ تر څو کرکي د غبار نیولو څخه وساتي.

په لاندې بنوی سرک باندې د کروډ کنټرول څخه استفاده مه کوئ.

که چیرې تاسو د موټر چلولو پر مهال په سوچانو کې تغیرات راوستل غواړئ اول ځان باوري کړئ چې سرک خالي دی او یوازې د یوې یا دوو ثانیو لپاره کښته وگورئ.

د موټر بنویدل

د موټر بنویدلو پېښه هغه مهال رامینځ ته کېږي چې پر سرک اوبه له ټایرونو څخه پورته وي. د اوبو دا طبقه د ټایرونو پرې له منځه وړي او کنټرول له لاسه ورکول کیدای شي. که تاسو په سرک کې ژورې اوبه لیدلې شئ، د سرک تعامل وگورئ، یا که وړاندې اوبه موټر ته د تېرېدلو لار نه ورکوي، ستاسو موټر کیدای شي په اوبو کې ونښوېږي. ورو کېدل.

هغه سرکونه چې سپلاډ وړباندې راغلی وي

د سپلاډ له امله د ټولو مړینو نږدې نیمایي په موټرونو کې پېښېږي. د اوبو حرکت کول خورا پیاوړي او د کم اټکل کولو لپاره خورا اسانه دي. لږ تر لږه 6 انچه اوبه کیدای شي د SUV او پک اپ موټرونو په شمول وسایط له منځه یوسي.

- هیڅکله پر سپلاډ شوي سرک یا پل باندې موټر مه تېروئ. د اوبو لاندې د سرک سطحه په بشپړه توګه کښته کیدای شي. شاته وگرځئ او بله لاره ومومئ.
- په سپلاډ وهل شوي موټر کې مه پاتې کېږئ. که ستاسو موټر د سپلاډ په اوبو کې ودرېږي، موټر پرېږدئ او لوړې ځمکې ته لاړ شئ.

- که ستاسو موټر په اوبو کې تېر شوی او ډوب شوی وي، آرام اوسئ. د موټر د اوبو ډکولو ته انتظار وکړئ. کله چې موټر ډک شي، دروازې پرانیستل اسانه دي. خپله ساه ونیسي او د اوبو پر سطحه لامبو وهئ.

غبار

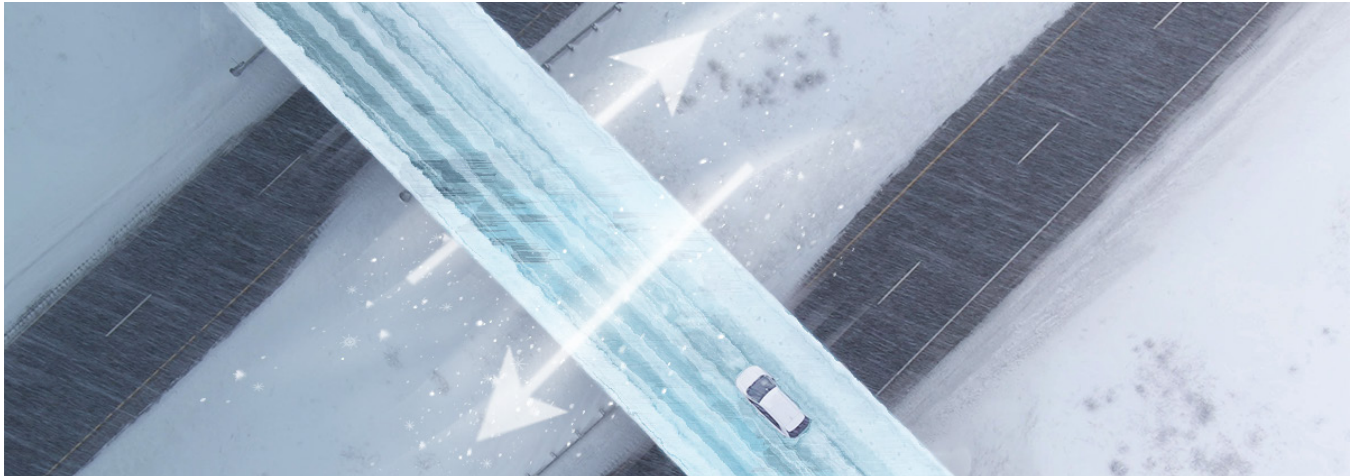
- که ستاسو په موټر کې د تېټ بېم یا غبار او گرد څراغونه نصب شوي وي، له همدغه څراغونو څخه کار واخلئ. د موټر د لوړې روښنایي نصب شویو څراغونو څخه کار مه اخلئ - دوی تیاره منعکسوي، د رڼا او کم لید سبب کېږي.
- تر څو چې ستاسو د موټر سرعت ستاسو د لیدلو د وړتیا سره سمېږي، موټر کرار وکړئ.
- که اړتیا وي، له سرک څخه لرې شئ او د موټر درولو لپاره خوندي ځای ومومئ.

طوفانونه

کله چې یو شدید طوفان ممکن وي د هوا معلومولو ملي خدماتي اداره د طوفاني "ساعت" وړاندوینه کوي. دا یوازې په دې معنی ده چې ممکن طوفان راشي. که چیرې یو خبرداری خپور شي، چې طوفان نږدې دی نو ټول خلک باید سمدستي یو محفوظ ځای ته پناه یوسي. ټلویزیوني خپرونې، راډیوګانې، او د خبرداري بیروني وسایط ممکن خلکو ته خبرداری ورکړي چې په سیمه کې طوفان دی.

- که تاسو د طوفان په جریان کې موټر چلوئ، غوره لاره د سرپناه په لټه کې د یوې پیاوړې ودانۍ موندل دي.
- که تاسو نشئ کولی چې پناه ځای ته ورسېږئ، په موټر کې تر هېنداري کښته شئ، خپل پټه ټینګه وټړئ او خپل سر په لاسونو یا کمپل کې وپېچئ.
- د یو بدیل په توګه، که چیرې تاسې کولای شئ په خوندي توګه له خپل موټر څخه ووځئ په ټیټه کنده کې پټ شئ او خپل سر په لاسونو یا بل شي کې وپېچئ، دا هم ښه لاره ده.
- له پلونو او سرکونو څخه لیرې اوسئ.

شکل 5.9: یخ لومړی په پلونو کې رامینځ ته کېږي ځکه هلته د سړک د سطحې لوړ او لاندې د هوا جریان ډېر وي.

یخ او واوره

• په دې ځان ډاډه کړئ چې ستاسو ټول موټر د موټر چلولو تر مخه له واورې او یخ څخه پاک وي چې په دې کې کرکې، د مخې څراغونه، سره د بغل څراغونه او د شا څراغونه پکښې شامل دي.

• له وچ یخ څخه ځان وساتئ. کله چې د تودوخې درجه راټیټه شي، لنډل ممکن د سړک په سطحه یخ ته واړوي. ډیری وختونه دا یخ وچ یخ بلل کېږي ځکه چې دا په سختی سره لیدل کېږي او ډیری وختونه موټر چلوونکي حیرانوي. وچ یخ هر چیرې واقع کېدی شي، مگر په پلونو او سړکونو کې عادي دی، چیرې چې لنډه بل د سړک سطحه پورته او لاندې د هوا د جریان له امله په چټکۍ سره یخې کېږي. له همدې امله، کېدای شي پلونه او لوړې لارې بنوی وي، که څه هم د سړک هواره سطحه داسې نه وي. (5.9 شکل وگورئ)

• کله چې له یو بند ځای څخه موټر ته حرکت ورکړئ، تیرونه یې سیده او مستقیم وساتئ او په کراره سرعت ورکړئ تر څو د ټایرونو د بنویډو څخه مخنیوی وشي.

• خپل سرعت کم کړئ تر څو په ځمکه کې د موټر د کشېدو احتمال یې را کم شي.

• په یخ یا واورینو شرایطو کې د کروز کنټرول سیستم څخه کار مه اخلئ.

• په یوه څلورلاري یا فرعي لار کې د دریدو وړاندې خپل موټر ورو کړئ. بریک یوازې هغه وخت ونیسئ کله چې پر مستقیمه لاره سفر کوئ. په یخ او واورینو شرایطو کې د نورو وختونو په پرتله د موټر درولو فاصله 10 ځلي ډېره وي.

• کله چې له مخکې موټر څخه لویه فاصله ولرئ تاسې باید ناڅاپه و نه درېږئ، ځکه دا د موټر د چپه کېدو لامل کېږي.

د واورې لري کوونکو وسایطو سره د سړک شریکول

که تاسو په آیووا ایالت کې د ژمي په موسم کې موټر چلوئ، احتمال شته چې تاسو به ځینې وخت له سړک څخه د واورې لیرې کوونکو وسایطو سره سړک شریکوی.

• کله چې له سړک څخه د واورې لري کوونکي وسایطو ته نږدې شئ احتیاط وکړئ. واوره پاکوونکي ماشین په عمومي ډول په 25-35 mph کې کار کوي. ډیری موټر چلوونکي دې ته نه وي متوجې چې د شا لخوا پکې ووهل شي.

• هېڅکله هم د واورې پاکوونکي ماشین تر څنګ مه تېرېږئ. واوره پاکوونکي وسایط کېدای شي خپل څنګ ته واوره وغورځوي.

• دوی ته د کار کولو ځای ورکړئ. د واورې پاکوونکي وسایطو مخې ته داسې ساحه وي چې ستاسو له سترګو پټ وي او کېدای شي د دوی شاوخوا د واورې کوچونه پراته وي، په دې سره دا ستونزمنه کوي چې تاسو دغه وسایط وپنئ یا دوی تاسې وپنئ. نو بڼه خبره دا ده چې د دوی شا ته پاتې شئ او صبر وکړئ تر څو چې تاسو په خوندي ډول تیر شئ.

• د تیریدو پر مهال په کافي اندازه ساحه په نظر کې ونیسئ. د واورې پاکوونکو وسایطو ځنډې کېدای شي د دغه وسایطو د عرض یا پلنوالي په پرتله پراخه وي.

په واوره کې بند پاتې کېدل

که تاسو په واوره کې بند پاتې شئ، نو دغه لارښوونې تعقیب کړئ.

• که ممکنه وي، خپل موټر یو بغل ته ودرئ او دننه پاتې شئ تر څو د نورو موټرونو لخوا د ټکر کېدو څخه مخنیوی وشي.

• د بیړنۍ مرستې لپاره 911 ته زنگ ووهئ. ستاسو ساحې ته د بیړنیو خدماتو د رسېدلو لپاره، خروجي شمیرې، میل پوستونه، څلور لارې، یا نښې نښانې وگورئ.

• تر ټولو خوندي ځای دا دی چې تاسو د څوکي پټه تړلې په خپل موټر کې پاتې شئ. ستاسو موټر هغه سرپناه ده چې تاسو یې ژوندي پاتې کېدو ته اړتیا لرئ او تاسو ته اجازه درکوي چې د ژغورنې پرسونل ومومئ.

5.13 د تجهیزاتو کار پرېښودل بیرني حالتونه

مهمه نه ده چې تاسو څومره محتاط یاست، کېدای شي د یوې لحظې له مخې تاسو په بیرني حالت کې راشئ. که تاسو دې حالت ته چمتو یاست، تاسو کولی شئ د هر ډول جدي پایلو مخه ونیسئ.

پنچر ټایر

که ستاسو د موټر ټایر ناڅاپه پنچر شي:

- د سټیرینګ ویل ټینګ ونیسئ او موټر په مستقیم ډول روان وساتئ.
- په تدریجي توګه خپل سرعت کم کړئ. خپله پښه له اکسلېټر څخه لیرې کړئ او په کراره بریکونه ونیسئ.
- که امکان ولري پر سړک مه ودریږئ. له سړک څخه یو خوندي ځای ته موټر وګرځوئ.

که چیرې د موټر د مخ ټایر پنچر شو، دا بیرني حالت ممکن ډیر جدي وي. د موټر د مخ د ټایر پنچرېدل کېدای شي موټر په شدت سره یوې خواته واړوي. محتاط اوسئ چې د موټر د مخ ټایر له پنچرېدو وروسته له اندازې زیات د سټیرینګ د سیده کولو هڅه مه کوئ. هڅه وکړئ موټر سیده او مستقیم کړئ، بیا په تدریجي ډول څومره چې ژر کېدای شي د سړک بڼې څنډې ته موټر وګرځوئ.

د بریک کار پرېښودل

که ستاسو بریک کار پرېږدئ:

- د بریک پېدل ته څو ځلې فشار ورکړئ. ډېر وخت څو ځلې فشار ورکول، د بریک فعالیت را ژوندی کوي تر څو تاسو ته اجازه درکړي چې موټر ودرئ.
- که دا کار کومه نتیجه ورنه کړي، د پارکینګ له بریک یا آهن بریک څخه کار واخلي. د پارکینګ بریک (آهن بریک) هیندل ورو کش کړئ، تر څو شاتني ټایرونه په ناڅاپي توګه بند نه کړي چې د تاسو د شا څرخونه بند نه کړئ او موټر ونه ښویږي. که چیرې موټر ونښویږي، د بریک خوشي کولو لپاره چمتو اوسئ.
- که دا کار نتیجه ورنه کړي، د موټر ګېرونه کښته ګېرونو ته واړوئ او د یو خوندي ځای په لټه کې شئ تر څو ودریږئ. ځان په دې ډاډه کړئ چې ستاسو موټر له سړک څخه لرې دی. له بریک پرته موټر مه چلوئ.

د اسکلېټر کار پرېښودل

کله چې تاسو له اسکلېټر څخه لیرې کړي، خو موټر ورو نه شي، یا یې سرعت لوړ شي، نو تاسو باید دا کارونه ترسره کړئ:

- خپلې سترګې مو پر سړک وساتئ.
- په چټکۍ سره ګېر نوټل حالت ته واړوئ.
- که چیرې حالات خوندي وي، له سړک څخه یو طرف ته شئ.
- د دریدو وروسته د موټر انجن بند کړئ.

د سټیرینګ لاک سیستمونه

ډیری وسایط د سټیرینګ لاک په سیستمونو مجهز دي، چې د وسایطو د غلا مخه نیسي. هیڅکله کیلي له سویچ څخه مه باسئ، یا سورلیو ته اجازه مه ورکوئ چې د موټر چلولو پر مهال کیلي ته لاس ور وړي. که کیلي لیرې شي، سټیرینګ به بند شي. په دې سره کېدای شي د موټر کنټرول له لاسه ورکړئ چې له امله یې ترافیکي پېښه را منځ ته کېدای شي.

څراغونه

که ستاسو د موټر د مخ څراغونه ناڅاپه بند شي:

- هڅه وکړئ چې د موټر د مخ د څراغ سویچ څو ځلې کېکارئ.
- هڅه وکړئ خپل لوړ څراغونه روښانه کړئ.
- که چیرې تاسو د موټر د مخ څراغونو د روښانه کولو هڅه وکړئ خو هغه فعاله نه شي، نو بیرني څراغونه، اشارې، یا د گرد او غبار لپاره مشخص څراغونه روښانه کړئ.
- څومره ژر چې امکان ولري له سړک څخه یو طرف ته شئ.

د انجن یا ماشین کار پرېښودل

که انجن د موټر چلولو پر مهال کار پرېږدئ:

- د موټر پر سټیرینګ خپل کنټرول ټینګ وساتئ. کېدای شي د سټیرینګ ګرځول به ستونزمن وي، مګر تاسو کولی شئ هغه وګرځوئ.
- له سړک څخه یو اړخ ته شئ. دا مهال بریکونه لاهم کار کوي، مګر تاسو باید د بریک پر پېدل باندي ډېر سخت فشار ورکړئ.

5.14 په یوه ترافیکي پېښه کې ښکېلېدل

په یوه حادثه کې ښکېلېدل وپروونکي وي، مهمه نه ده چې دا پېښه هر څومره کوچنۍ وي، بیا هم ستونزمنه وي. د هرې ترافیکي پېښې د ارزولو اصلي هدف دا دی چې ډاډ ترلاسه شي چې ایا موټر چلوونکي او مسافر ټول خوندي دي. دا چې په ترافیکي پېښه کې د ښکېلېدو پر مهال باید څه وکړئ، په اړه یې لاندې لارښود وگورئ.

1 ګام: لارښوونه-پاکول

که امکان ولري، هڅه وکړئ چې ستاسو موټر د ترافیکي جریان له لارې څخه ځنډي ته دی، بند شوی دی او نور حرکت نه کوي.

2 ګام: د قانون پلي کولو سره اړیکه

د 911 شمېرې له لارې د قانون پلي کوونکو مسوولینو سره اړیکه ونیسئ او د ترافیکي پېښې په اړه راپور ورکړئ. په پېښه کې د احتمالي تېښانو او د حادثې د موقعیت په شمول، هڅه وکړئ چې د امکان تر حده ډیر توضیحات ورکړئ.

دا ایالتي قانون دی چې د یوې حادثې په اړه باید پولیسو ته راپور ورکړل شي، چې په دې کې د یو شخص د مرګ ژوبلې راپور او له 1,500 ډالرو څخه ډیر ملکیت ته د زیان رسېدلو معلومات هم پکې شامل دي. که چیرې د ترافیکي پېښې د رامینځ ته کېدو پر مهال په 72 ساعتونو کې تاسو د پېښې په اړه راپور ورنه کړئ، کېدای شي تاسو د موټر چلولو امتیاز له لاسه ورکړئ او نورې جریمې درباندې وضع شي.

3 ګام: د بیمې او د اړیکو د معلوماتو سره یو ځای د قانون عملي کول.

د قانون پلي کوونکي افسر ته لاندې معلومات چمتو کړئ:

- د وسایطو د بیمې معلومات
- د وسایطو د ثبت معلومات
- د موټر چلولو اجازه لیک (لایسنس)

4 ګام: د بیمې شرکت ته راپور ورکول

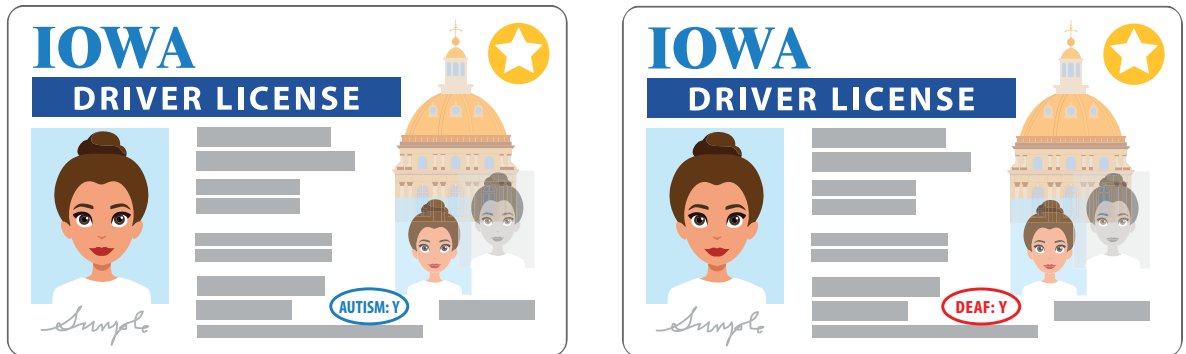

د خپل بیمې مسئول شرکت ته مراجعه وکړئ تر څو هغوی ارزونه وکړئ چې کوم لگښتونه باید تادیه شي او دا چې ایا تاسو د دغه لگښتونو د ترلاسه کولو مستحق یاست که نه. که تاسو په یوه داسې ترافیکي پېښه کې ښکېل یاست چې تاسو پکې ملامت وگنل شئ، نو تاسو باید په دې اړه بحث وکړئ چې ددوی لپاره باید د کومو لگښتونو مصارف تاسو ورکړئ.

5.15 د قانون پلي کولو تعاملات

ښايي تاسو د ترافيکي جريان د بندېدو په شمول د بېلابېلو دليلونو له مخې د قانون پلي کونکي سره اړيکه ونيسئ. کله چې د قانون پلي کونکي مامور سره په خبرو کې شئ، آرام اوسئ او لارښوونې تعقيب کړئ.

که تاسو او تيزم ناروغي لري او/يا کانه ياست يا هم په اورېدلو کې ستونزه لري، تاسو کولای شئ په خپل جواز يا پېژندپاڼه کې په همدې اړوند يو شاخص اضافه کړئ. دا ډول شاخص ستاسو په جواز/ پېژندپاڼه کې چاپ شوی وي او په هغه ډيټابيس کې به هم ليدل کيږي چې د قانون پلي کونکي شخص لخوا کارول کيږي تر څو د ترافيکي بېبني پر مهال د موټر چلوونکي معلومات وگوري. دا معلومات د قانون پلي کونکي مامور سره مرسته کوي چې ستاسو سره په ښه توگه اړيکي ولري.

شکل 5.10: د آټيزم ناروغانو، کڼو او د اورېدو په برخه کې د ستونزي لرونکو اشخاصو لپاره شاخص

د ترافيکي جريان بندېدل

که تاسو د قانون پلي کونکو رسمي موټر ووينئ چې تاسو ته د موټر درولو اشاره درکوي، په خوندي حالت کې په احتياط سره د سرک يوې پاکې سيمي ته وگرځئ. د سرک پر سر په ترافيکي لاین کې مه دريرئ. د گڼې گونې پر سرکونو يا لويو لارو کې، کېدای شي دا ډېره خوندي طريقه وي چې د موټر درولو يا پارکنگ لاین ته اوږئ يا داسې سرک ته وگرځئ چې گڼه گڼه پکې لږ وي. خپل موټر بند کړئ، خپل لاسونه مو پر سټرينگ باندې ښکاره ونيسئ، آرام اوسئ او د مسوول مامور لارښوونې تعقيب کړئ.

کېدای شي مسوول مامور له موټر چلوونکي يا مسافرينو څخه وغواړي چې خپل ځان ور وپېژني (نوم، د زيرېدلو نيټه او نور معلومات) همداراز د جواز يا پېژندپاڼې، د بيمې د ثبوت او د موټر د راجسټريشن غوښتنه هم وکړي. دا توکي او اسناد د موټر ددنه په داسې ځای کې کښېږدئ چې لاسرسی ورته اسانه وي او د مسوول مامور په تمه شئ له رارسېدلو وړاندي د همدې اسنادو غوښتنه وکړي.

که تاسو ته د ترافيکي جريمې ټکټ درکړل شي، دا ټکټ په نرمۍ سره ومنئ. د ترافيکي جريمې ټکټ لاسليکول په دې معنی نه دي چې تاسو پر جرم اعتراف کوئ، دا يوازې د دې تاييد دی چې تاسو دا ټکټ ترلاسه کړی دی.

د خپلي ازمويني لپاره چمتو ياست؟

زموږ د پوهنيزي ازمويني د اخیستلو لپاره په انلاين بڼه دغه وېبپاڼې ته مراجعه وکړي

iowadot.gov/mvd/driverslicense/manuals-and-practice-tests

کې واخلئ بيا د اصلي ازمويني لپاره د ملاقات وخت وټاکئ.

موږ غواړو چې تاسو پر سړک په خوندي توگه موټر وچلوئ.

په دې لارښود کې شته معلومات د آیوا ایالتی کود او اداري مقرراتو سره سم دي.

www.legis.iowa.gov/law/iowaCode

www.legis.iowa.gov/law/administrativeRules

د آیوا DOT د 1964 د مدني حقونو قانون او نورو غیر تبعیضي قوانینو VI عنوان او VII عنوان سره سم په ټولو برنامو او فعالیتونو کې غیر تبعیض او مساوي دندې تضمینوي. که تاسو د معلولیت لرونکو اشخاصو او یا د انگلیسي محدود مهارتونو لپاره نورو معلوماتو یا ځانگړي مرستې ته اړتیا لرئ، د آیوا DOT مدني حقونو سره په 515-239-1111 شمېره اړیکه ونیسئ یا د همدې بریښنالیک له لارې ورسره په تماس کې شی civil.rights@iowadot.us.

IOWA DEPARTMENT OF TRANSPORTATION